

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

VÝROČNÁ
SPRÁVA
2011

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

VÝROČNÁ SPRÁVA 2011

Vydavateľ:
© Národná banka Slovenska 2012

Adresa:
Národná banka Slovenska
Imricha Karvaša 1, 813 25 Bratislava

Telefón:
02 5787 2141
02 5787 2146

Fax:
02 5787 1128

<http://www.nbs.sk>

Všetky práva vyhradené.
Reprodukovanie na vzdelávacie a nekomerčné
účely je povolené s uvedením zdroja.

Redakčná uzávierka údajov uvedených v tejto
správe bola 19. marca 2012.

ISBN 978-80-8043-178-5 (tlačená verzia)
ISBN 978-80-8043-180-8 (elektronická verzia)

OBSAH

ÚVOD	5	5 PLATOBNÉ SLUŽBY A PLATOBNÉ SYSTÉMY	43
1 MAKROEKONOMICKÝ VÝVOJ	9	5.1 Platobné služby	44
1.1 Vonkajšie ekonomické prostredie	10	5.2 Platobné systémy Slovenskej republiky	44
1.1.1 Globálne trendy vývoja produkcie a cien	10	5.2.1 Platobný systém TARGET2 a TARGET2-SK	44
1.1.2 Hospodársky vývoj v eurozóne	10	5.2.2 Platby realizované prostredníctvom TARGET2-SK	45
1.2 Makroekonomický vývoj SR	12	5.2.3 Platobný systém EURO SIPS	45
1.2.1 Vývoj cien	12	5.2.4 Platby realizované prostredníctvom EURO SIPS	46
1.2.2 Hrubý domáci produkt	14	5.2.5 Platobné karty	46
1.2.3 Trh práce	16	5.3 Spolupráca s medzinárodnými finančnými inštitúciami v oblasti platobného styku	46
1.2.4 Finančné hospodárenie	17		
1.2.5 Platobná bilancia	17		
1.2.6 Menový vývoj	19		
2 IMPLEMENTÁCIA MENOVEJ POLITIKY EUROSISTÉMU, DEVÍZOVÉ OPERÁCIE A INVESTIČNÉ AKTIVITY PRI SPRÁVE DEVÍZOVÝCH REZERV	21	6 ŠTATISTIKA	49
2.1 Operácie menovej politiky	22	6.1 Menová a finančná štatistika	50
2.2 Devízové operácie	25	6.2 Štatistika štvrtročných finančných účtov	51
3 DOHĽAD NAD FINANČNÝM TRHOM	28	6.3 Štatistika poisťovní, kapitálového trhu a dôchodkového sporenia	51
3.1 Regulácia finančného trhu SR	28	6.4 Štatistika nebankových subjektov	52
3.2 Oblasť bankovníctva, poskytovania platobných služieb a devízová oblasť	30	6.5 Štatistický informačný systém a technická podpora	52
3.3 Oblasť poisťovníctva, dôchodkového sporenia, finančného sprostredkovania a trhu cenných papierov	32		
3.4 Ochrana spotrebiteľa	35	7 EKONOMICKÝ VÝSKUM	53
4 EMISNÁ ČINNOSŤ A PEŇAŽNÝ OBEH	37	8 EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA	59
4.1 Vývoj kumulovanej čistej emisie v obehu	38	8.1 Európske záležitosti	60
4.1.1 Eurobankovky a euromince	38	8.2 Spolupráca NBS s medzinárodnými inštitúciami	60
4.1.2 Slovenské koruny	38	8.3 Medzinárodná činnosť NBS v oblasti dohľadu	61
4.2 Dodávky eurobankoviek a výroba euromincí	39	8.4 Zahraničná technická pomoc	62
4.3 Spracovanie eurobankoviek a euromincí	40	9 LEGISLATÍVA	63
4.4 Falzifikáty bankoviek a mincí zadržané na území SR	41	10 INŠTITUCIONÁLNY ROZVOJ	67
		10.1 Inštitucionálny rámec	68
		10.2 Ľudské zdroje	69
		10.3 Organizácia a riadenie	69
		10.4 Vzdelávanie	69

11 KOMUNIKÁCIA	71	Zoznam tabuliek	102
		Skratky	103
12 SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA A ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA NBS K 31. 12. 2011	75	ZOZNAM BOXOV	
		Box 1 Štúdie publikované v roku 2011	56
PRÍLOHY	101		
Zoznam grafov	102		

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

ÚVOD

Úvod

Rok 2011 bol výrazne poznačený prehĺbením sa dlhovej krízy niektorých krajín eurozóny. Nepriaznivý vývoj v Európe sa prejavil v zhoršení situácie na globálnych finančných trhoch. Zmiernenie priniesla až dohoda o fiškálnej zmluve a nové neštandardné menovopolitické opatrenia ECB.

Globálny hospodársky rast a rast eurozóny sa v roku 2011 citeľne spomalili. Priemerný medziročný rast na Slovensku bol tiež nižší ako v predchádzajúcom roku, úrovňou 3,3 % však značne prevyšoval priemer za eurozónu (1,4 %). Tá v poslednom štvrtroku 2011 zaznamenala medzištvrtročný pokles hrubého domáceho produktu. Nepriaznivá situácia na trhu práce sa medziročne zmiernila, zamestnanosť na Slovensku sa čiastočne zvýšila. Miera nezamestnanosti bola však naďalej vysoká, čo sa prejavilo v zápornom príspevku domácej spotreby k tvorbe hrubého domáceho produktu. Hospodársky rast na Slovensku i v eurozóne bol ťahaný zahraničným dopytom. Inflácia sa pohybovala nad úrovňou 2 %, na Slovensku dosiahol priemer za rok 2011 hodnotu 4,1 %. Hlavným zdrojom zvýšenia cien bol rast cien ropy a poľnohospodárskych komodít, následná úprava regulovaných cien a fiškálna konsolidácia založená na zvýšení daní a zavedení nových poplatkov.

V roku 2011 sme boli svedkami štyroch zmien v nastavení menovopolitických sadzieb ECB. Po takmer dvoch rokoch udržiavania úrokových sadzieb na historicky najnižšej úrovni Rada guvernérov v apríli rozhodla o zvýšení sadzieb o 25 bázických bodov. V júli nasledovalo ďalšie zvýšenie o 25 bodov, čím sa základná úroková sadzba dostala na úroveň 1,5 %. Tieto rozhodnutia boli reakciou na rastúce riziko nesplnenia inflačného cieľa. Koncom roka však z dôvodu rastúcej nestability na trhu eurozóny ECB rozhodla o opätovnom uvoľnení menovej politiky. V novembri a decembri sa menovopolitické sadzby kumulatívne znížili o 50 bázických bodov, čím sa základná úroková sadzba dostala späť na úroveň 1 %.

Európska centrálna banka prostredníctvom národných centrálnych bánk uskutočňuje menovú politiku aj pomocou viacerých neštandardných nástrojov menovej politiky. Dôležité bolo najmä

koncoročné rozhodnutie ECB o nahradení dvoch avizovaných ročných operácií dvoma trojročnými operáciami s možnosťou predčasného splatenia po prvom roku. Európske banky mali zároveň možnosť nahradiť účasť v jednoročnej operácii trojročnou, čo aj čiastočne využili. Tieto kroky mali výrazný vplyv na zmiernenie tlakov na trhu eurozóny.

Vzhľadom na pretrvávajúci problém nadmernej zadĺženosti krajín eurozóny pokračoval program na nákup vládnych dlhopisov vybraných krajín národnými centrálnymi bankami. Okrem už pôvodne zahrnutých štátnych dlhopisov tzv. periférnych krajín – írskych, gréckych a portugalských, boli do programu zahrnuté aj španielske a talianske štátne dlhopisy. S cieľom znižovania vplyvu týchto intervencií ECB realizovala operácie na sťahovanie dodatočnej likvidity a zabezpečovala neutralizáciu možného menového vplyvu tohto programu.

Neistý vývoj verejných financií vo viacerých európskych krajinách, ale aj v USA sa prejavil vo zvýšenej volatilitě výmenných kurzov. V prvej polovici roka 2011 euro významne posilnilo, keď vzrástlo na májových 1,48 EUR/USD, čo bola jeho najsilnejšia úroveň v roku 2011. V druhej polovici roka naopak pod vplyvom problémov v eurozóne oslabovalo. Rok 2011 euro uzatvorilo na úrovni 1,2950 EUR/USD, čo bola najslabšia úroveň eura počas celého roka.

V rámci novej architektúry dohľadu na európskej úrovni sa 1. januára 2011 zriadili inštitúcie európskeho dohľadu na makroúrovni a mikroúrovni. V súvislosti so vznikom týchto nových európskych orgánov dohľadu bola Národná banka Slovenska zapojená do prípravy viacerých záväzných regulačných a vykonávacích technických predpisov na úrovni EÚ. Významná časť činnosti sa týkala prípravy regulácie implementujúcej európske smernice o pravidlách európskeho dohľadu, kapitálových požiadavkách, poisťovníctve a kolektívnom investovaní. Rok 2011 bol preto charakteristický väčšou prepojenosťou s ECB najmä v koordinácii nových požiadaviek na štatistiky finančných inštitúcií a požiadaviek na štatistiky slúžiace na analýzu finančnej stability.

Národná banka Slovenska pokračovala vo zvyšovaní efektívnosti svojej činnosti. V nadväznosti na rozhodnutia Bankovej rady NBS boli schválené dve novely Organizačného poriadku NBS, ktoré nadobudli účinnosť od 1. januára 2012. V dôsledku organizačných zmien došlo k zrušeniu štyroch oddelení expozitúr, k zmene organizačnej štruktúry NBS, ako aj k úprave riadiacej pôsobnosti a kompetencií niektorých vedúcich zamestnancov.

Zvýšená neistota investorov spôsobená dlhovou krízou zvýraznila nielen vnútornú, ale aj vonkajšiu nerovnováhu medzi krajinami euro-

zóny. Na jednej strane máme úspešnejšie krajiny dosahujúce prebytok bežného účtu platobnej bilancie a na druhej strane máme krajiny so zvyšujúcimi sa deficitmi, ktoré sa zároveň boria s nízkou konkurencieschopnosťou a negatívnym hospodárskym rastom. Ústrednou témou roka 2012 bude hľadanie rovnováhy medzi fiškálnou konsolidáciou a hospodárskym rastom. Ako naznačil vývoj z prelomu rokov 2011 a 2012, stabilita vývoja na finančných trhoch a ďalšie napredovanie eurozóny nebudú pravdepodobne možné bez podpory ECB, osobitne jej menovej politiky.

Marec 2012

Jozef Makúch
guvernér

Členovia Bankovej rady NBS v roku 2011
Prvý rad zľava: Jozef Makúch, Viliam Ostrožlík
Druhý rad zľava: Karol Mrva, Gabriela Láni Sedláková, Štefan Králik

BANKOVÁ RADA NÁRODNEJ BANKY SLOVENSKA

Banková rada Národnej banky Slovenska (ďalej len „banková rada“) je najvyšším riadiacim orgánom NBS. Jej pôsobnosť a kompetencie vymedzuje predovšetkým zákon o NBS, ďalšie všeobecne záväzné právne predpisy a Organizačný poriadok NBS.

S účinnosťou od 1. decembra 2009 má banková rada podľa § 7 zákona o NBS päť členov. Členmi bankovej rady sú guvernér, dvaja viceguverneri a dvaja ďalší členovia.

Guvernera a viceguvernerov vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh vlády po ich schválení Národnou radou Slovenskej republiky. Dvoch ďalších členov bankovej rady vymenúva a odvoláva vláda na návrh guvernera NBS.

Funkčné obdobie členov bankovej rady je päťročné. Funkčné obdobie guvernera, viceguvernera a iného člena bankovej rady začína plynúť dňom účinnosti jeho vymenovania do príslušnej funkcie. Tá istá osoba môže byť vymenovaná za člena bankovej rady opätovne, pričom za guver-

nera alebo viceguvernera môže byť vymenovaná najviac na dve funkčné obdobia.

Podľa prechodných ustanovení zákona o NBS účinných od 1. decembra 2009 až dotedy, kým celkový počet ďalších členov bankovej rady klesne na päť členov bankovej rady, sú členmi bankovej rady guvernér, dvaja viceguverneri a všetci ďalší členovia bankovej rady, ktorí boli za členov bankovej rady vymenovaní pred 1. decembrom 2009 a ktorým trvá funkčné obdobie k 1. decembru 2009.

K 31. 12. 2011 boli členmi bankovej rady

- Doc. Ing. Jozef Makúch, PhD., guvernér
- Ing. Viliam Ostrožlík, MBA, viceguvernér, poverený riadením odboru finančného riadenia, odboru riadenia ľudských zdrojov, odboru bankoviek a mincí a odboru riadenia hotovostného peňažného obehu,
- Ing. Štefan Králik, výkonný riaditeľ pre právne služby a bezpečnosť,
- RNDr. Karol Mrva, výkonný riaditeľ pre operácie na finančných trhoch a platobné služby,
- Ing. Gabriela Láni Sedláková, výkonná riaditeľka pre informačné technológie a hospodárske služby.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

KAPITOLA 1

MAKROEKONOMICKÝ VÝVOJ

1

1 MAKROEKONOMICKÝ VÝVOJ

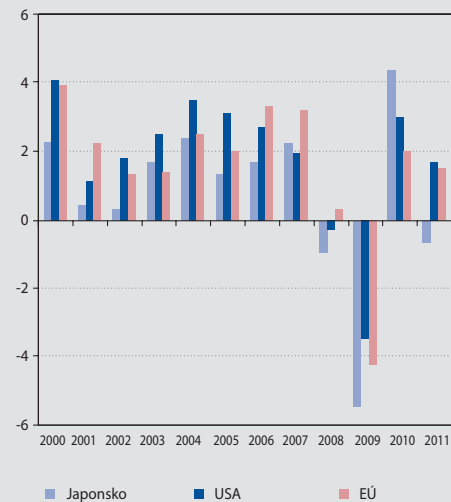
1.1 VONKAJŠIE EKONOMICKÉ PROSTREDIE

1.1.1 GLOBÁLNE TRENDY VÝVOJA PRODUKcie A CIEN¹

V roku 2011 pokračoval rast globálnej ekonomiky. Jej dynamika sa však v porovnaní s predchádzajúcim rokom výrazne spomalila, keď na medziročnej báze vzrástla o 3,8 % v porovnaní s 5,2 % v predchádzajúcom roku. Hlavnými príčinami spomalenia ekonomickej aktivity bola prírodná katastrofa v Japonsku a dlhová kríza najmä v rámci krajín eurozóny, v dôsledku ktorej došlo k realizácii opatrení na nápravu fiškálnej pozície. Rovnako ako v predchádzajúcom roku pretrvali rozdiely v tempe ekonomickej obnovy medzi rozvíjajúcimi sa a vyspelými ekonomikami. Ekonomická aktivita v rozvíjajúcich sa ekonomikách bola výrazne vyššia, avšak ku koncu roka 2011 zaznamenala spomalenie. Ekonomický vývoj vo vyspelých ekonomikách bol negatívne ovplyvnený slabým domácim dopytom, vysokou nezamestnanosťou a obavami z udržateľnosti verejného dlhu. Rast globálneho zahraničného obchodu v roku 2011 spomalil na 6,9 % oproti 12,7 % v predchádzajúcom roku.

Globálny vývoj cien sa v roku 2011 opätovne zrýchlil. Inflácia na medziročnej báze vo vyspelých ekonomikách dosiahla 2,7 % oproti 1,6 % v predchádzajúcom roku, v rozvíjajúcich sa ekonomikách dosiahla úroveň 7,2 % oproti 6,1 % v predchádzajúcom roku. Rast cien vo vyspelých ekonomikách bol ovplyvnený vývojom cien energií, na druhej strane tlmiacim faktorom bola spomalená ekonomická aktivita. Napriek akcelerácii inflácie vo vyspelých ekonomikách boli inflačné očakávania pevne zakotvené. V rozvíjajúcich sa ekonomikách sa cenový vývoj pohyboval na vyšších úrovniach a v niektorých naďalej pretrvávali zvýšené inflačné tlaky. V rámci cien komodít došlo k výraznému rastu cien ropy. Agrokomodity, kovové a nekovové komodity zaznamenali naopak pokles cien. Ceny ropy rástli najmä v prvej polovici roka 2011 v dôsledku rastu dopytu, obmedzených produkčných kapacít a politického napätia v niektorých krajinách exportujúcich ropu. V ďalšom priebehu roka, napriek relatívnej volatilitate cien ropy, dochádzalo k jej postupnému poklesu. Priemerná cena ropy vzrástla v roku 2011 o 39 % (v roku 2010 o 29 %).

Graf 1 Medziročný rast HDP (%)

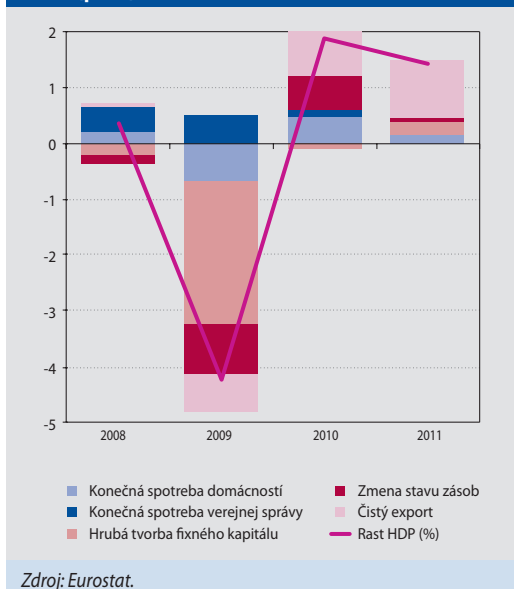
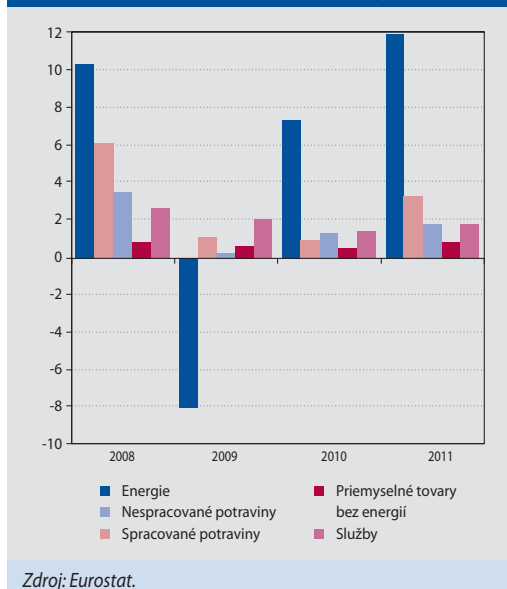
Zdroj: Eurostat.

1.1.2 HOSPODÁRSKY VÝVOJ V EUROZÓNE

V roku 2011 sa hospodársky rast eurozóny v porovnaní s rokom 2010 (1,9 %) spomalil na 1,4 %. Tento vývoj sa očakával v dôsledku zmiernenia rastu svetového dopytu a nepriaznivej situácie v súvislosti so zhoršením podmienok financovania. Tá bola spôsobená pretrvávajúcim napätím na trhoch so štátnymi dlhopismi v eurozóne, ktoré sa ku koncu roka stupňovalo. Taktiež sa zhoršovali očakávania, ktoré vyplývali z podnikateľských a spotrebiteľských prieskumov. Ekonomická aktivita eurozóny po troch štvrtrokoch rastu vo 4. štvrtroku zaznamenala pokles. Zhoršenie ekonomickej situácie sa prejavilo aj na trhu práce, keď miera nezamestnanosti postupne v priebehu roka rástla z 10 % v januári na 10,6 % v decembri. Tento vývoj sa prejavil aj na spomalení spotreby, a tým sa znížil príspevok konečnej spotreby domácností k rastu HDP, pričom príspevok konečnej spotreby verejnej správy bol nulový. Napriek zmierneniu svetového dopytu príspevok čistého exportu bol najvýraznejší. Príspevok investičného dopytu bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom vyšší.

V roku 2011 celková priemerná inflácia meraná HICP dosiahla 2,7 % a v porovnaní s predchádzajúcim rokom sa zrýchlila o 1,1 percentuálneho bodu.

¹ Údaje sú prevzaté z IMF, World Economic Outlook Update January 2012.

Graf 2 Príspevky k medziročnému rastu HDP (p. b.)

Graf 3 Medziročná zmena jednotlivých zložiek HICP inflácie v eurozóne (%)

V priebehu celého roka miera inflácie prekračovala úroveň 2 %. Výraznejšie ako v predchádzajúcom roku ovplyvnil zrýchlenie cenového rastu vývoj cien komodít. K nárastu inflácie prispelo aj zvýšenie nepriamych daní a administratívnych cien v niektorých krajinách eurozóny, ako aj tlaky na trhu práce, keď mzdy zaznamenali zrýchlenie rastu, rast produktivity práce sa zmiernoval a tempo rastu jednotkových nákladov práce sa zrýchliilo. V porovnaní s decembrom 2010 (2,2 %) sa rast HICP v decembri 2011 zrýchlil (2,7 %). Jadrová inflácia (inflácia mieraná HICP bez energií a nespracovaných potravín) v roku 2011 dosiahla 1,7 %, čo bolo o 0,7 percentuálneho bodu viac ako v roku 2010.

Vývoj výmenného kurzu eura voči americkému doláru bol v priebehu roka 2011 opätovne volatilný. Reagoval na napätie na finančných trhoch spojené s vývojom dlhovej krízy v eurozóne, ako aj na opatrenia na zmiernenie jej dopadov prijímané na rôznych úrovniach. Zároveň odrážal hospodársky vývoj v eurozóne a v USA. V porovnaní s koncom roka 2010 sa v závere roka 2011 kurz eura vo vzťahu k americkému doláru znehodnotil o 3,2 %.

Rada guvernérov pristúpila v priebehu roka 2011 štyrikrát k úprave kľúčových úrokových sadzieb, keď tak reagovala na aktuálny vývoj. V priebehu prvých siedmich mesiacov v dôsledku narastajúcich cenových tlakov zvýšila kľúčové úrokové sadzby v dvoch krokoch, v apríli a júli, kumulatív-

ne o 50 bázických bodov. Následne po zintenzívnení tlakov na finančných trhoch, ktoré pôsobili tlmiačo na hospodárske oživenie ekonomickej aktivity v eurozóne, Rada guvernérov rozhodla v dvoch krokoch, v novembri a decembri, znížiť kľúčové úrokové sadzby kumulatívne o 50 bázických bodov. Na konci roka 2011 bola úroková sadzba pre hlavné refinančné operácie na úrovni 1,0 %, sadzba pre jednodňové refinančné operácie na úrovni 1,75 % a sadzba pre jednodňové sterilizačné operácie na úrovni 0,25 %.

Rada guvernérov schválila v priebehu druhej polovice roka v reakcii na obnovené napätie na finančných trhoch ďalšie neštandardné nástroje. V auguste rozhodla uskutočniť dodatočnú dlhodobjšiu refinančnú operáciu na poskytnutie likvidity so splatnosťou šesť mesiacov, v októbri rozhodla o uskutočnení dvoch dlhodobjších refinančných operácií so splatnosťou 12, resp. 13 mesiacov a v decembri rozhodla o uskutočnení dvoch dlhodobjších refinančných operácií so splatnosťou tri roky. Dňa 7. augusta 2011 začala ECB opäť aktívne realizovať Program pre trhy s cennými papiermi, ktorý bol po prvýkrát vyhlásený 10. mája 2010, spolu s týždennými operáciami na stiahnutie likvidity so splatnosťou jeden týždeň, zameranými na sterilizáciu dodatočnej likvidity poskytovanej v rámci programu. Rada guvernérov rozhodla aj o pokračovaní tendrov s pevnou sadzbou a neobmedzeným objemom pridelených prostriedkov

a o zavedení nového programu nákupu krytých dlhopisov (od novembra 2011). V decembri ďalej rozhodla o rozšírení kolaterálu, o znížení sadzby povinných minimálnych rezerv na 1 % a o dočasnom prerušení doladovacích operácií vykonávaných v posledný deň každej udržiavacej periódy.

1.2 MAKROEKONOMICKÝ VÝVOJ SR

Positívny trend rastu slovenskej ekonomiky pokračoval aj v roku 2011. V porovnaní s predchádzajúcim rokom, v ktorom došlo k relatívne silnému hospodárskemu oživeniu, sa však medziročná dynamika hospodárskeho rastu spomalila. V priebehu roka bol makroekonomický vývoj charakterizovaný postupným zlepšovaním ekonomickej výkonnosti do polovice roka 2011 a následným miernym spomalením v 3. štvrtroku. To súviselo predovšetkým s prehĺbením neistoty a nedôvery na finančných trhoch v dôsledku dlhovej krízy niektorých ekonomík eurozóny. Výrazne pozitívne saldo zahraničného obchodu prispelo k tomu, že na konci roka slovenská ekonomika, napriek utlmeniu globálnej ekonomickej aktivity a slabšiemu ekonomickému sentimentu, dosiahla pomerne dynamický rast.

Hrubý domáci produkt sa podľa predbežných údajov ŠÚ SR v roku 2011 medziročne zvýšil o 3,3 % v stálych cenách v porovnaní s rastom 4,2 % v roku 2010. Zdrojom pokračujúceho ekonomického rastu bol zahraničný dopyt. Domáci dopyt pôsobil na ekonomický rast naopak tlmiačo, k čomu prispelo prehĺbenie poklesu konečnej spotreby domácností vyplývajúce z neistoty, ako aj zníženie spotreby verejnej správy v dôsledku konsolidačných opatrení. Pokles domáceho dopytu bol čiastočne tlmiený rastom hrubého fixného kapitálu. Z produkčného hľadiska k rastu HDP prispel najmä priemysel a niektoré služby. Koncom roka výrazne prorastovo pôsobili hlavne čisté dane z produktov v dôsledku zaplataenia DPH za PPP projekty. Pomerne dynamická ekonomická aktivita a pretrvávajúci zahraničný dopyt sa podieľali priaznivo aj na ziskovosti tak nefinančných podnikov, ako aj finančných korporácií. Čistý export bol aj naďalej hlavným zdrojom rastu HDP, pričom pozitívne saldo nominálneho čistého exportu dosiahlo historicky najvyššiu úroveň od roku 1995.

Saldo bežného účtu platobnej bilancie sa v roku 2011 výrazne zlepšilo a dosiahlo prebytok 0,1 %

HDP v porovnaní s deficitom zaznamenaným v roku 2010. V rámci štruktúry bežného účtu bol priaznivý vývoj ovplyvnený hlavne nárastom kladného salda zahraničného obchodu, ktorý bol ovplyvnený nárastom vývozu automobilového priemyslu. Miernejší rast dovozu súvisel s poklesom dovoznej náročnosti, ako aj so zvýšeným čerpaním zásob v dôsledku neistoty ohľadom ďalšieho vývoja zahraničného dopytu.

Vývoj ukazovateľov trhu práce bol v roku 2011 vplyvom pretrvávajúcej priaznivej ekonomickej aktivity pomerne pozitívny. Zamestnanosť síce po poklese v roku 2010 medziročne vzrástla, v 2. polroku 2011 však zaznamenala v rámci jednotlivých štvrtkov spomalenie dynamiky. Po stagnácii v roku 2010 medziročne mierne vzrástol aj počet odpracovaných hodín. Medziročný rast nominálnych miezd sa mierne zrýchlil, reálne mzdy však vplyvom rastúcej cenovej hladiny poklesli. Produktivita práce sa v nominálnom i v reálnom vyjadrení v dôsledku rastu HDP medziročne zvýšila, i keď v porovnaní s rokom 2010 miernejším tempom. Dynamika reálnej produktivity práce predstihla rast reálnej mzdy. Jednotkové náklady práce medziročne poklesli vplyvom rýchlejšieho rastu reálnej produktivity práce v porovnaní s dynamikou nominálnych kompenzácií na zamestnanca. Miera nezamestnanosti ostala aj v roku 2011 na vysokej úrovni, v porovnaní s predchádzajúcim rokom však poklesla.

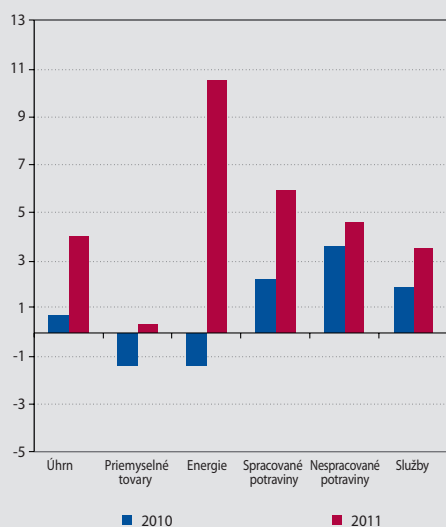
Cenový vývoj bol v priebehu roka charakterizovaný akceleráciou cenovej hladiny, ovplyvnenou kombináciou tak externých, ako aj domácich faktorov. Dynamika inflácie HICP sa v priemere za rok zvýšila z 0,7 % v roku 2010 na 4,1 %. Stagnujúci domáci dopyt čiastočne tlmil rast inflácie. Rastúce svetové ceny ropy a poľnohospodárskych komodít, následný rast regulovaných cien a konsolidačné opatrenia však napriek postupnému spomaleniu tempa rastu potravinárskych komodít v druhej polovici roka viedli k celkovému zrýchleniu medziročnej dynamiky cien všetkých zložiek základnej štruktúry inflácie.

1.2.1 VÝVOJ CIEN

SPOTREBITEĽSKÉ CENY

Inflácia meraná harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien (HICP)

V decembri 2011 inflácia meraná harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien (HICP) dosiah-

**Graf 4 Vývoj jednotlivých zložiek inflácie
(priemerná ročná dynamika v %)**

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

la úroveň 4,6 %. V porovnaní s koncom roka 2010 to predstavovalo zrýchlenie jej dynamiky o 3,3 percentuálneho bodu. V priemere za rok 2011 inflácia zrýchliла svoju dynamiku z 0,7 % na 4,1 %.

Rast regulovaných cien energií v januári 2011, konsolidačné opatrenia, ako aj vývoj cien komodít viedli k zrýchleniu dynamiky cien všetkých zložiek základnej štruktúry inflácie. Konsolidačné opatrenia vlády (zmeny nepriamych daní – zvýšenie DPH z 19 % na 20 %, spotrebných daní na cigarety a zavedenie rôznych poplatkov) prispeli k zvýšeniu inflácie približne do 1 percentuálneho bodu.

Tovary

Ceny potravín predstavovali v roku 2011 výraznejší inflačný faktor v cenách tovarov len do prvej polovice roka. Rast zaznamenali najmä ceny cukru, olejov, tukov, chleba a pekárenských výrobkov. Ceny nealkoholických nápojov sa zvyšovali v dôsledku rastu cien cukru na svetových trhoch. V druhej polovici roka pod vplyvom vývoja cien nespracovaných potravín a po relatívne dobrej úrode sa dynamika základných potravinárskych komodít postupne spomalila. K spomaleniu dynamiky cien potravín prispel aj prepád cien zeleniny v júni až septembri z obáv pred infekciou spôsobenou baktériou E-coli.

Ceny priemyselných tovarov bez energií v súlade s vývojom v eurozóne mierne zrýchľovali svoju

dynamiku. Na začiatku roka dosahovali ceny priemyselných tovarov ešte medziročný pokles, ale na konci roka už dosiahli rast. Zvýšili sa najmä ceny farmaceutických produktov, obuvi a odevov.

Rast cien energetických surovín a najmä cien ropy sa priamo prejavili vo vysokej dynamike cien pohonných látok a nepriamo v raste regulovaných cien plynu, tepla (ceny sa zvyšovali nielen v januári, ale aj v priebehu roka) a elektrickej energie.

Služby

Ceny služieb zaznamenali v roku 2011 zrýchlenie tempa rastu. V priebehu roka 2011 postupne rástli ceny bývania, rekreačných a osobných služieb, ale predovšetkým ceny v doprave. Ceny služieb sa zvýšili nepriamo aj v dôsledku externých faktorov, a to vplyvom prenosu vyšších cien agrokodov do rastu cien reštauračných služieb a vplyvom akcelerácie cien pohonných látok, ktoré sa prejavili v cenách dopravy. Počas celého roka rástli ceny mestskej, ako aj regionálnej dopravy, kde sa prejavil vplyv nákladových faktorov rastu cien pohonných látok a súčasne snaha miestnych samospráv a vyšších územných celkov o šetrenie (zníženie príspevkov za výkony vo verejnom záujme) v dôsledku výpadku príjmov do ich rozpočtov. V raste cien dopravy sa na konci roka prejavilo zvýšenie cien v osobnej železničnej doprave.

CENY VÝROBCOV

Vývoj cien výrobcov bol počas roka 2011 relatívne rovnomerný, okrem výraznejšieho spomalenia rastu úhrnných cien poľnohospodárskych produktov na medziročnej báze v poslednom štvrtroku.

Medziročný rast cien priemyselných výrobcov (2,7 %) bol spôsobený výrazne rastúcimi cenami výroby potravín a rafinovaných ropných produktov, ako aj rastúcimi cenami výroby kovov a kovových konštrukcií. Ceny výroby dopravných prostriedkov však pôsobili celý rok protiinflačne. Priebežné znižovanie medziročného rastu a dokonca pokles cien dodávok energií sa v závere roka zmenil na rast.

Medziročný vývoj cien poľnohospodárskych výrobcov bol v roku 2011 ovplyvňovaný hlavne vývojom cien rastlinných výrobkov, ktorých výrazný medziročný rast v 1. polroku prešiel postupne až do medziročného poklesu vo 4. štvrtroku 2011. Prispel k tomu aj bázický efekt výrazného rastu cien rastlinných výrobkov v rovnakom období pred rokom.

Tabuľka 1 Vývoj spotrebiteľských cien HICP (priemer za obdobie, medziročná zmena v %)

	2010		2011					
	Dec.	Rok	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	Dec.	Rok
Úhrn	1,3	0,7	3,5	4,1	4,1	4,7	4,6	4,1
Tovary	1,0	0,1	3,8	4,4	4,4	4,7	4,4	4,3
Priemyselné tovary	-1,1	-1,3	2,8	3,4	4,0	4,6	4,5	3,7
Priemyselné tovary bez energií	-1,1	-1,4	-0,7	0,3	0,6	1,0	1,0	0,3
Energie	-1,2	-1,3	9,8	9,6	10,7	11,8	11,2	10,5
Potraviny	5,1	2,9	5,6	6,4	5,0	4,8	4,3	5,4
Potraviny – spracované (vrátane alkoholu a tabaku)	2,6	2,3	3,9	5,8	7,2	6,8	6,8	5,9
Potraviny – nespacované	9,8	3,6	8,9	7,5	1,0	0,8	-0,6	4,5
Služby	1,8	1,9	2,9	3,2	3,4	4,6	5,0	3,5
Jadrová inflácia (úhrn bez energií a nespacovaných potravín)	0,9	0,7	1,7	2,6	3,1	3,7	3,8	2,8
Úhrn bez energií	1,7	1,1	2,4	3,1	2,9	3,4	3,4	2,9

Zdroj: Výpočty NBS z podkladov ŠÚ SR.

1.2.2 HRUBÝ DOMÁCI PRODUKT

Hrubý domáci produkt v roku 2011 podľa predbežného odhadu ŠÚ SR vzrástol medziročne o 3,3 % v stálych cenách v porovnaní s rastom o 4,2 % v roku 2010.

Na rast v roku 2011 vplývalo z hľadiska použitia najmä oživenie zahraničného dopytu, ktorý však koncom roka postupne spomaľoval. Domáci dopyt poklesol vplyvom nižšej súkromnej aj verejnej spotreby. Z produkčného pohľadu k rastu HDP oproti roku 2010 prispel hlavne priemysel, mierne stavebníctvo a niektoré služby. Nominálny ob-

jem vytvoreného HDP predstavoval 69 058 mil. €, čo bolo o 5,0 % viac ako pred rokom.

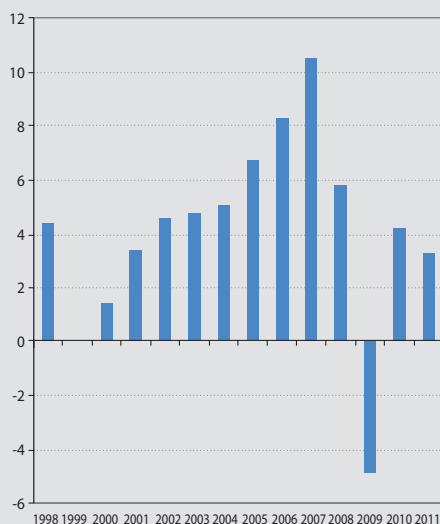
PONUKOVÁ STRÁNKA HDP

Tvorbu HDP v roku 2011 ovplyvnilo spomaľovanie medziročného rastu pridanej hodnoty na 3,0 % v stálych cenách (v roku 2010 rast o 4,2 %). Mierne prorastovo však pôsobili čisté dane z produktov (daň z pridanej hodnoty, spotrebná daň, daň z dovozu po očistení od subvencií), ktoré vzrástli o 6,4 % hlavne z dôvodu jednorazového zaplatenia DPH z ukončeného PPP projektu koncom roka.

Tabuľka 2 Priemerný medziročný vývoj cien výrobcov (%)

	2010	2011				
	Rok	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	Rok
Ceny priemyselných výrobcov	-2,8	2,8	3,0	2,2	2,8	2,7
Ceny nerastných surovín	1,1	6,8	2,3	3,1	7,7	5,0
Ceny produktov priemyselnej výroby	0,0	3,9	4,9	4,1	3,4	4,1
Ceny energií	-6,7	1,1	0,3	-0,4	1,9	0,8
Ceny vodného a stočného	6,2	6,8	5,0	4,7	4,4	5,2
Ceny stavebných prác	1,0	1,3	1,4	1,2	0,8	1,2
Ceny stavebných materiálov	-3,3	1,6	1,5	2,3	1,7	1,8
Ceny poľnohospodárskych výrobkov	14,2	26,5	23,8	26,2	1,3	16,7
Ceny rastlinných výrobkov	29,9	75,9	72,4	33,1	-3,0	22,0
Ceny živočíšnych výrobkov	1,1	7,4	11,5	14,6	9,9	10,8

Zdroj: ŠÚ SR.

Graf 5 Vývoj reálneho hrubého domáceho produktu (medziročný rast v %)

Zdroj: ŠÚ SR.

Vývoj pridanej hodnoty z hľadiska jednotlivých odvetví bol ovplyvnený hlavne rastom v priemysle, mierne v stavebníctve a v niektorých službách. Naopak, v poklese pridanej hodnoty v roku 2011 pokračovali obchodné a finančné služby a výrazný pokles dosiahlo aj pôdohospodárstvo a verejná správa.

DOPYTOVÁ STRÁNKA HDP

Z hľadiska použitia prispel k rastu ekonomiky v roku 2011 najmä čistý export a tvorba hrubého fixného kapitálu. Naopak, tlmiačo vplyvom ďalšieho poklesu pôsobil spotrebný dopyt a znižovanie stavu zásob v ekonomike.

Domáci dopyt pôsobil tlmiačo na vývoj HDP hlavne vplyvom poklesu spotrebného dopytu. Stále vysoká nezamestnanosť, spomaľovanie rastu disponibilného príjmu domácností v dôsledku niž-

ších sociálnych dávok a odmien zamestnancov a taktiež nízka spotrebiteľská dôvera sa podpísali pod pokračujúce znižovanie konečnej spotreby domácností. Spotrebiteľia teda uprednostňovali zvyšovanie úspor pred spotrebou, čo potvrdzuje aj vysoká úroveň miery úspor. Verejná spotreba sa taktiež znižovala vplyvom konsolidačných opatrení. Pokles spotreby v roku 2011 bol mierne tlmený rastom tvorby hrubého fixného kapitálu v súvislosti s nárastom ziskovosti firiem a čiastočne aj zmierňovaním úverových štandardov bánk. K jej rastu najviac prispeli investície nefinančných korporácií v priemyselnej výrobe do strojov a zariadení a do ostatných stavieb.

V roku 2011 vplyvom oživenia zahraničného dopytu došlo k nárastu exportnej výkonnosti ekonomiky, tá však v priebehu roka postupne spomaľovala a objem vývozov tovarov a služieb vzrástol o 15,2 % v bežných cenách. Dovozy tovarov a služieb však spomaľovali výraznejšie (rast o 10,0 % v bežných cenách) hlavne v druhej polovici roka, čo by mohlo signalizovať znižujúcu sa dovoznú náročnosť, nízky domáci dopyt alebo zvyšujúcu sa neistotu ohľadom budúceho vývoja. Tento vývoj sa premietol aj do pozitívneho salda nominálneho čistého vývozu 1 798,8 mil. €, čo predstavuje najvyššie saldo od roku 1995. Z hľadiska cenového vývoja sa deflátor dovozu zvýšil vplyvom rastu cien ropy výraznejšie ako deflátor vývozu, čo sa následne prejavilo v kladnom príspevku čistého exportu k rastu HDP (5,5 percentuálneho bodu).

Exportná výkonnosť a zároveň aj dovozná náročnosť slovenskej ekonomiky sa v roku 2011 medziročne zlepšili o približne 8, resp. 4 percentuálne body. Otvorenosť slovenskej ekonomiky meraná podielom vývozu a dovozu výrobkov a služieb na nominálnom HDP sa zvýšila o 11,8 percentuálneho bodu na 175,6 %.

Tabuľka 3 Tvorba hrubého domáceho produktu a jeho zložiek (index, ROMR = 100, stále ceny)

	2010	2011				Rok
	Rok	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	
Hrubá produkcia	108,7	107,5	108,3	103,2	101,8	105,1
Medzispotreba	111,8	109,9	111,8	103,3	101,4	106,4
Pridaná hodnota	104,2	103,7	102,9	103,2	102,4	103,0
Čisté dane z produktov ¹⁾	104,0	100,5	110,7	101,3	112,9	106,4

Zdroj: ŠÚ SR.

1) Daň z pridanej hodnoty, spotrebná daň, daň z dovozu mínus subvencie.

Tabuľka 4 Vývoj hrubého domáceho produktu podľa použitia (index, ROMR = 100, stále ceny)

Ukazovateľ	2010	2011				
	Rok	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	Rok
Hrubý domáci produkt	104,2	103,4	103,5	103,0	103,4	103,3
Domáci dopyt	104,1	100,8	100,4	95,6	97,6	98,5
Konečná spotreba	99,7	99,5	98,7	98,6	98,7	98,9
Konečná spotreba domácností	99,2	99,8	99,9	99,1	99,6	99,6
Konečná spotreba verejnej správy	101,1	98,3	94,9	96,8	96,3	96,5
Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam	101,4	101,4	101,0	101,4	101,0	101,2
Tvorba hrubého fixného kapitálu	112,4	101,6	106,4	105,9	108,4	105,7
Vývoz výrobkov a služieb	116,5	116,8	113,1	106,8	107,5	110,8
Dovoz výrobkov a služieb	116,3	111,4	110,9	98,2	99,0	104,5

Zdroj: ŠÚ SR.

1.2.3 TRH PRÁCE

Situácia na trhu práce bola v roku 2011 v porovnaní s predchádzajúcim rokom pomerne priaznivá, čo súviselo s pretrvávajúcim pomerne dynamickým hospodárskym rastom. Vývoj ukazovateľov trhu práce v priebehu roka bol tak charakteristický síce kladnou, ale spomaľujúcou sa dynamikou zamestnanosti a miezd a pretrvávajúcou vysokou mierou nezamestnanosti.

ZAMESTNANOSŤ

Zamestnanosť podľa metodiky národných účtov (ESA 95) medziročne vzrástla o 1,8 % (v roku 2010 pokles o 1,5 %), pričom v jednotlivých štvrtrokoch sa jej medziročná dynamika postupne spomaľovala. Počet odpracovaných hodín medziročne vzrástol o 1,0 %. Z hľadiska odvetvového členenia bolo zlepšenie situácie na trhu práce v roku 2011 v porovnaní s predchádzajúcim rokom spôsobené hlavne zvýšením zamestnanosti v priemysle (3,2 %). Okrem priemyslu k rastu zamestnanosti prispeli najmä odborné, vedecké a technické činnosti a informácie a komunikácia. Pokles zamestnanosti zaznamenalo len stavebníctvo, verejná správa a obrana, vzdelávanie a zdravotníctvo.

Na základe metodiky výberového zisťovania pracovných síl došlo v roku 2011 k prehĺbeniu poklesu počtu osôb pracujúcich v zahraničí a ich počet sa medziročne znížil o 8,1 % (o 10,1 tisíc osôb). V rámci domácej ekonomiky došlo k nárastu počtu zamestnancov (o 1,6 %), ako aj počtu podnikateľov (o 1,5 %).

NEZAMESTNANOSŤ

Podľa výberového zisťovania pracovných síl počet nezamestnaných v roku 2011, vplyvom priaznivej situácie na trhu práce, medziročne poklesol o 5,4 %, v dôsledku čoho miera nezamestnanosti poklesla medziročne o 0,9 percentuálneho bodu na 13,5 %.

Avšak podľa evidencie úradov práce, sociálnych vecí a rodiny dosiahla miera nezamestnanosti v roku 2011 v priemere 13,2 % a v porovnaní s rokom 2010 vzrástla o 0,7 percentuálneho bodu.

MZDY, PRODUKTIVITA PRÁCE

Priemerná mesačná nominálna mzda v roku 2011 vzrástla na 786 €, pričom jej medziročná dynamika sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom spomalila o 1,0 percentuálny bod a dosiahla 2,2 %.

Najvyšší rast nominálnej mzdy v roku 2011 znamenali odvetvia informácie a komunikácia (8,7 %), finančné a poisťovacie činnosti (8,4 %), stavebníctvo (4,1 %) a priemysel (3,6 %). Na druhej strane úroveň priemernej nominálnej mzdy spreď roka nedosiahli administratívne služby, odborné, vedecké a technické činnosti, ako aj verejná správa, obrana a povinné sociálne zabezpečenie. Vplyvom vyššej medziročnej inflácie reálna mzda v roku 2011 medziročne poklesla o 1,6 % (v roku 2010 rast o 2,2 %).

Zatiaľ čo tvorba HDP v roku 2010 bola zabezpečená oveľa nižším počtom pracujúcich osôb, v roku 2011 napriek spomaleniu dynamiky HDP zamestnanosť mierne rástla. Medziročná dynamika produktivity práce (HDP na zamestnanca

Tabuľka 5 Vývoj ukazovateľov trhu práce

	2010	2011				
	Rok	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	Rok
Nominálna mzda (index)	103,2	102,9	103	102,5	100,5	102,2
Reálna mzda (index)	102,2	99,6	99,1	98,6	96,2	98,4
Kompenzácie na zamestnanca nominálne ESA 95 (index)	104,4	101,6	100,5	101,7	100,2	100,9
Produktivita práce z HDP (index, bežné ceny)	106,4	102,1	103,3	102,9	104,4	103,2
Produktivita práce z HDP (index, stále ceny)	105,8	101,0	101,2	101,3	102,5	101,5
Zamestnanosť podľa ESA 95 (index)	98,5	102,3	102,3	101,7	100,9	101,8
Miera nezamestnanosti podľa VZPS ¹⁾ (%)	14,4	13,9	13,1	13,1	14,0	13,5
Jednotkové náklady práce nominálne (ULC) ²⁾	98,7	100,6	99,2	100,4	97,7	99,4

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS z údajov ŠÚ SR.

1) Výberové zisťovanie pracovných síl.

2) Podiel rastu kompenzácií na zamestnanca v bežných cenách a rastu produktivity práce ESA 95 v stálych cenách.

hospodárstva) sa v roku 2011 po výraznom náraste v predchádzajúcom roku spomalila.

Dynamika rastu reálnej produktivity práce predstihla rast reálnej mzdy o 3,2 percentuálneho bodu. Predstih rastu reálnej produktivity práce pred rastom miezd sa prejavil vo vývoji jednotkových nákladov práce, ktoré medziročne poklesli o 0,6 %. V porovnaní s rokom 2010 sa ich medziročný pokles zmiernil o 0,7 percentuálneho bodu.

1.2.4 FINANČNÉ HOSPODÁRENIE

Podľa predbežných údajov ŠÚ SR vytvorili nefinančné a finančné korporácie v roku 2011 zisk v objeme 10 763,8 mil. €. Vytvorený zisk v porovnaní s predchádzajúcim rokom vzrástol o 17,7 % (v roku 2010 o 24,4 %). Na pozitívnom vývoji hospodárenia sa podieľali tak finančné, ako aj nefinančné korporácie. Medziročný rast kladného hospodárskeho výsledku nefinančných korporácií predstavoval 12,2 % (30,4 % v roku 2010). Výraznú medziročnú dynamiku zisku na úrovni 103,0 % zaznamenali finančné korporácie (v roku 2010 medziročný pokles zisku o 27,8 %).

Najvýraznejšie sa na zvýšení zisku nefinančných korporácií podieľalo zdravotníctvo, ktorého kladný príspevok k celkovej medziročnej dynamike zisku predstavoval 3,5 percentuálneho bodu (medziročný nárast zisku o 892,9 % súvisel s oddĺžením nemocníc na konci roka 2011 v dôsledku ich transformácie). Kladne k výsledku finančného hospodárenia priemyselných podnikov prispelo hlavne odvetvie dodávka elektriny a plynu. Naopak, záporný príspevok zaznamenali podniky

priemyselnej výroby (najmä odvetvia výroba kovových výrobkov a výroba počítačových, optických a elektronických zariadení), ktorých finančná situácia sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zhoršila a zisk medziročne poklesol takmer o 8 % (v roku 2010 nárast zisku o 109,8 %).

Finančné korporácie vytvorili v roku 2011 zisk v objeme 1 125,4 mil. € (absolútny medziročný nárast o 571,1 mil. €). V rámci podnikov finančného sektora sa najvýraznejšie na medziročnej dynamike zisku podieľali peňažné finančné inštitúcie, kladný príspevok zaznamenali aj poisťovacie korporácie a penzijné fondy. Pokles zisku zaznamenali len ostatní finanční sprostredkovatelia.

1.2.5 PLATOBNÁ BILANCIA

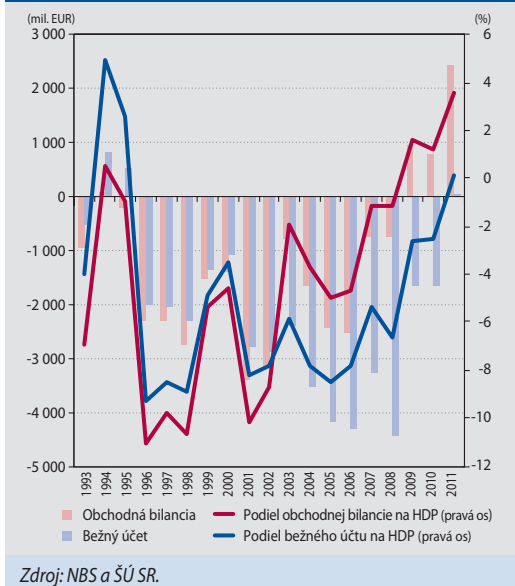
BEŽNÝ ÚČET

V roku 2011 dosiahol bežný účet platobnej bilancie prebytok 38,0 mil. €, keď sa saldo oproti roku 2010 výrazne zlepšilo, čo súviselo so zlepšením všetkých položiek s výnimkou bilancie výnosov. Podiel prebytku bežného účtu na HDP v bežných cenách dosiahol 0,1 %, čo predstavovalo v porovnaní s rokom 2010 zlepšenie o 2,6 percentuálneho bodu.

V obchodnej bilancii, ktorá dosiahla medziročne vyšší prebytok, sa prejavil pozitívny vplyv rastu zahraničného dopytu, ktorý podporil najmä rast vývozu automobilového priemyslu. Na strane dovozu malo pozitívny vplyv na saldo znižovanie dovoznej náročnosti, ale aj vyššie čerpanie zo zásob vyplývajúce z neistoty ďalšieho vývoja

Graf 6 Vývoj bežného účtu a obchodnej bilancie v rokoch 1993 – 2011

zahraničného dopytu. Tak vývoz, ako aj dovoz v roku 2011 výrazne medziročne rástli, keď dynamika vývozu dosiahla 16,9 % a dovozu 13,6 %.

Na medziročnom poklese deficitu bilancie služieb sa podieľal najmä zlepšený vývoj „iných služieb spolu“. V menšej miere sa zlepšil aj vývoj dopravných služieb. Naopak, prebytok bilancie služieb cestovného ruchu sa pri rýchlejšom raste výdavkov ako príjmov mierne zhoršil. Hlavnou príčinou nižšieho deficitu bilancie tak boli najmä vyššie príjmy vyplývajúce z rastu zahraničného dopytu.

Tabuľka 6 Bežný účet platobnej bilancie (mld. EUR)

	Rok 2011	Rok 2010
Obchodná bilancia	2,4	0,8
Vývoz	56,4	48,3
Dovoz	54,0	47,5
Bilancia služieb	-0,4	-0,7
Bilancia výnosov	-1,7	-1,2
z toho: Výnosy z investícií	-2,9	-2,4
z toho: Reinvestovaný zisk	-1,2	-0,6
Bežné transfery	-0,4	-0,4
Bežný účet spolu	0,0	-1,6
Podiel bežného účtu na HDP v %	0,1	-2,5

Zdroj: NBS, ŠÚ SR (HDP).

Medziročné zhoršenie salda bilancie výnosov bolo dôsledkom nárastu deficitu bilancie výnosov z investícií, vyplývajúceho z rastu zisku reinvestovaného zahraničnými investormi. Hlavnou príčinou medziročného zlepšenia salda bilancie bežných transferov bol najmä pozitívny vývoj v bilancii ostatných transferov, ktorý bol dôsledkom rastu príjmov.

KAPITÁLOVÝ A FINANČNÝ ÚČET PLATOBNEJ BILANCIE

V roku 2011 dosiahol kapitálový a finančný účet platobnej bilancie prebytok vo výške 3,9 mld. € (0,5 mld. € v roku 2010).

Medziročne vyšší prílev priamych investícií bol dôsledkom prílevu vo forme majetkovej účasti, ktorý bol iba čiastočne tlmený odlivom ostatného kapitálu, zapríčineného zvýšením pohľadávok voči podnikom priamej investície a voči priamym investorom.

Medziročná zmena portfóliových investícií z odlivu na mierny prílev bola spôsobená nárastom záujmu nerezidentov o vládne cenné papiere, ako aj nižším záujmom bánk o zahraničné dlhové cenné papiere a podnikov o majetkové cenné papiere.

V bilancii ostatných investícií vyplynul medziročný nárast prílevu zdrojov najmä z vývoja v sekto-

Tabuľka 7 Kapitálový a finančný účet platobnej bilancie (mld. EUR)

	Rok 2011	Rok 2010
Kapitálový účet	0,9	1,0
Priame investície	1,1	0,0
SR v zahraničí	-0,4	-0,2
z toho: Majetková účasť v zahraničí	-0,1	-0,4
Reinvestovaný zisk	0,4	0,2
V SR	1,5	0,3
z toho: Majetková účasť v SR	0,8	-0,2
z toho: Neprivatizačné PZI ¹⁾	0,8	-0,2
Reinvestovaný zisk	0,8	0,4
Portfóliové investície a finančné deriváty	0,0	-1,3
Ostatné dlhodobé investície	1,1	-0,1
Ostatné krátkodobé investície	0,8	0,9
Kapitálový a finančný účet spolu	3,9	0,5

Zdroj: NBS.

1) PZI – priame zahraničné investície.

re vlády a NBS, keď prílev vkladov na účtoch NBS bol iba čiastočne kompenzovaný odlevom zdrojov, v dôsledku splácania finančných úverov.

ZAHRAŇIČNÁ ZADĹZENOSŤ SR

Z vývoja platobnej bilancie vyplýva nárast zahraničného dlhu o 3,9 mld. €, resp. o 3,0 mld. USD na 53,2 mld. €, resp. na 68,8 mld. USD, najmä z dôvodu zvýšeného záujmu o nákup štátnych dlhopisov, vyšších krátkodobých zahraničných pasív vlády SR a NBS, nárastu dlhodobých záväzkov podnikateľských subjektov z titulu pôžičiek a obchodných úverov. Podiel celkovej hrubej zahraničnej zadĺženosti SR k vytvorenému HDP v bežných cenách dosiahol k 31. decembru 2011 podľa predbežných údajov 77,0 %, čo oproti roku 2010 (74,7 %) predstavovalo nárast o 2,3 percentuálneho bodu.

NOMINÁLNY A REÁLNY EFEKTÍVNY VÝMENNÝ KURZ²

Index nominálneho efektívneho výmenného kurzu (NEER) sa v priemere za rok 2011 posilnil medziročne o 0,1 %, na rozdiel od oslabenia o 3,0 % v predchádzajúcom roku. K zhodnoteniu NEER prispela najväčšou mierou apreciácia oproti poľskému zlotému vo výške 0,2 percentuálneho bodu. Vývoj NEER však ovplyvnila aj depreciácia oproti českej korune, ako jedinej z relevantných mien, predstavujúca príspevok -0,4 percentuálneho bodu.

Vplyv záporného inflačného diferenciálu oproti relevantným obchodným partnerom prevládol nad zhodnotením NEER a vyústil do depreciácie indexu reálneho efektívneho výmenného kurzu (REER) na báze cien priemyselnej výroby o 2,1 %. V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa jeho oslabovanie spomalilo o 4,4 percentuálneho bodu.

1.2.6 MENOVÝ VÝVOJ

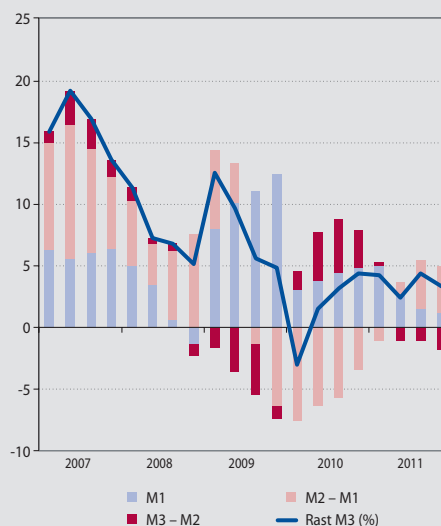
MENOVÉ AGREGÁTY A KLIENSKÉ ÚROKOVÉ SADZBY

Vývoj menových ukazovateľov odzrkadľoval v roku 2011 postupné zlepšovanie ekonomického vývoja do polovice roka 2011 s následným miernym príbrzdením v 2. polroku, ktoré vyplývalo z prehĺbenia neistoty a nedôvery na finančných trhoch spôsobených dlhovou krízou v eurozóne. Zrýchľovanie medziročného rastu menového agregátu M3 sa skončilo v 3. štvrtroku a vo 4. štvrtroku došlo k výraznejšiemu spomaleniu. Ku koncu roka 2011 dosiahol rast menového agregátu M3 1,8 %³ (oproti 4,3 % ku koncu roka 2010). Relatívne nízky rast v porovnaní s predchádzajú-

júcim rokom bol ovplyvnený pomalým rastom nominálnych príjmov v obidvoch najdôležitejších sektoroch (nefinančné spoločnosti a domácnosti). Najvýznamnejším determinantom vývoja menového agregátu však boli úrokové sadzby, ktorých vývoj určoval umiestňovanie vkladov, najmä v sektore domácností.

Z grafu 7 možno pozorovať tendencie jednotlivých komponentov, ktoré odzrkadľovali vývoj klientských úrokových sadzieb z vkladov. Najmä sektor domácností využíval priaznivejšie úročenie pri vkladoch zahrnutých v menovom agregáte M2-M1 v druhej polovici roka 2011. Banky ponúkali najmä koncom roka 2011 relatívne vysoké úrokové sadzby z dlhodobějších viazaných vkladov, čo sa odzrkadlilo v ich náraste. Rastúci trend malo úročenie vkladov najdlhších splatností, to sa však prejavilo v dlhodobých vkladoch nad 2 roky, ktoré sú zahrnuté v protipoložkách menového agregátu M3. Najlikvidnejšie vklady zahrnuté v menovom agregáte M1 výraznejšie rástli najmä v prvej polovici roka 2011 v sektore nefinančných spoločností. Bolo to ovplyvnené najmä zvýšenou ekonomickou aktivitou a s tým spojenou akumuláciou vkladov v sektore nefinančných spoločností. Zvýšenú ekonomickú aktivitu dokumentuje vývoj produkcie a tržieb, ktoré v medziročnom porovnaní zaznamenávali v tomto období výraznejšie rasty. V ďalšom období sa ich rast spomalil s následným efektom

Graf 7 Príspevky jednotlivých komponentov k rastu M3 (p. b., rast v %)

Zdroj: NBS.

- 2 Metodika výpočtu efektívneho výmenného kurzu je zverejnená na webovej stránke NBS: http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Statistika/VybrMakroUkaz/EER/NEER_REER_Metodika.pdf
- 3 Rast menového agregátu M3 bol v decembri ovplyvnený metodologickou zmenou, ktorá sa týkala zmeny klasifikácie podielových fondov peňažného trhu, čo spôsobilo preradenie ich veľkej časti do ostatných fondov, ktoré nie sú súčasťou menového agregátu M3. Pri abstrahovaní od tejto zmeny by bol rast vyšší (približne 2,7 %).

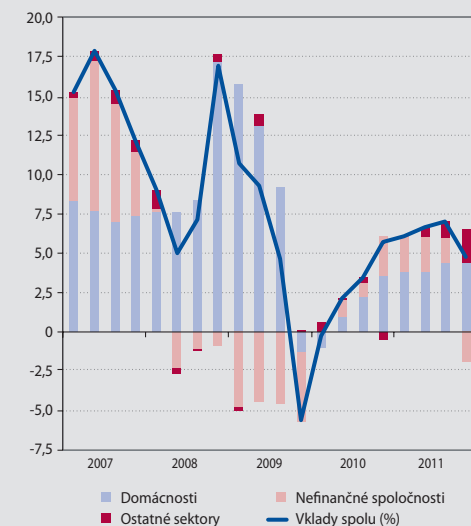
MAKROEKONOMICKÝ VÝVOJ

aj do vývoja najlikvidnejších vkladov a ich príspevok k rastu celkových vkladov zahrnutých v menovom agregáte M3 sa výraznejšie znížil. Nástroje obchodovateľné na trhu (menový agregát M3-M2) sa znižovali v priebehu roka 2011 v dôsledku prehĺbenia dlhovej krízy. Banky vydávali menej dlhových cenných papierov a pretrvával odlev prostriedkov z podielových fondov peňažného trhu do vkladových produktov. Z hľadiska sektorového členenia pokračoval aj v roku 2011 trend z predchádzajúceho roka, keď najväčší príspevok k rastu vkladov súkromného sektora zaznamenávali domácnosti. V dôsledku neistoty a nízkej spotrebiteľskej nálady obmedzovali spotrebu a zvyšovali úspory. To sa prejavilo v mierne rastúcom trende príspevku vkladov domácností. Postupne so spomaľovaním ekonomickej aktivity v 2. polroku 2011 sa znižoval aj príspevok vkladov nefinančných spoločností k rastu vkladov. Vo 4. štvrtroku bol príspevok dokonca negatívny.

Rast menového agregátu M3 bol na strane propitoložiek sprevádzaný zvýšeným úverovaním. V sektore nefinančných spoločností pokračovali pozitívne tendencie z predchádzajúceho roka, keď sa obnovil ekonomický rast. Priaznivý ekonomický vývoj sa prejavil aj v postupnom mierne zrychlňovaní medziročného rastu úverov nefinančným spoločnostiam. V 1. polroku bol

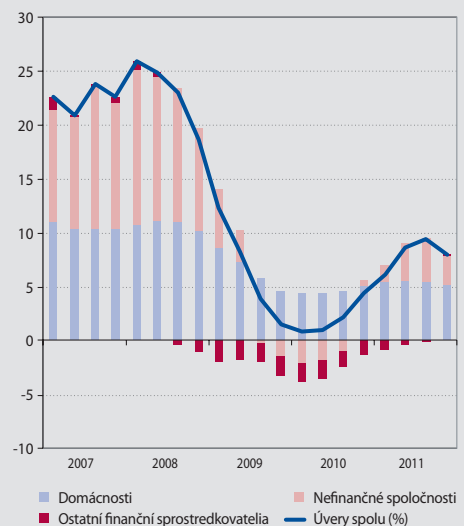
rast úverov nefinančným spoločnostiam ťahaný tak krátkodobými úvermi, ako aj dlhodobými úvermi na prefinancovanie investícií. Úrokové sadzby z úverov nefinančným spoločnostiam sa síce v priebehu 1. polroka mierne zvýšili, čo odzrkadľovalo rast kľúčových sadzieb ECB a následne aj trhových sadzieb, avšak z historického hľadiska zostali naďalej relatívne priaznivé. Zníženie kľúčových úrokových sadzieb ECB koncom roka podporilo bankový sektor, avšak výraznejšie sa nepremietlo do zvýšeného úverovania. Naopak, v poslednom štvrtroku 2011 s prehĺbením dlhovej krízy a sprísnením úverových štandardov sa rast úverových aktivít spomalil. Rast úverov domácnostiam sa po veľmi miernom zrychlňovaní v 1. polroku 2011 v ďalšom období nepatrne spomalil. Bolo to spôsobené obavami z budúceho vývoja. Znížil sa rast nielen úverov na spotrebu, ale aj úverov na nehnuteľnosti. Počas celého roka boli úverové aktivity podporované klesajúcimi cenami nehnuteľností a z dlhodobého pohľadu relatívne priaznivými úrokovými sadzbami. Klientske úrokové sadzby reagovali na zmeny na medzibankovom trhu najmä smerom k zvyšovaniu v 1. polroku 2011. V tomto období sa zvýšil rozdiel medzi úročením úverov na nehnuteľnosti na Slovensku a v eurozóne. Takýto vývoj pretrval aj v 2. polroku 2011. Na druhej strane, negatívny vplyv pochádzal z nepriaznivej situácie na trhu práce, čo mohlo tmiť vyšší dopyt po úveroch.

Graf 8 Príspevky k medziročnému rastu vkladov súkromného sektora (koniec štvrtroka v p. b., rast v %)

Zdroj: NBS.

Graf 9 Príspevky k medziročnému rastu úverov (p. b., rast v %)

Zdroj: NBS.

IMPLEMENTÁCIA MENOVEJ POLITIKY EUROSISTÉMU, DEVÍZOVÉ OPERÁCIE A INVESTIČNÉ AKTIVITY PRI SPRÁVE DEVÍZOVÝCH REZERV

2 IMPLEMENTÁCIA MENOVEJ POLITIKY EUROSISTÉMU, DEVÍZOVÉ OPERÁCIE A INVESTIČNÉ AKTIVITY PRI SPRÁVE DEVÍZOVÝCH REZERV

2.1 OPERÁCIE MENOVEJ POLITIKY

Európska centrálna banka prostredníctvom národných centrálnych bánk implementuje menovú politiku pomocou viacerých nástrojov menovej politiky. Medzi najvyužívanejšie patria hlavné refinančné operácie (MRO), dlhodobější refinančné operácie (LTRO), doladovacie operácie (FTO) a automatické operácie, ktoré zahŕňajú jednoduchové sterilizačné operácie (DF) a jednoduchové refinančné operácie (MLF). V dôsledku prehĺbovania finančnej krízy v eurozóne ECB pokračovala vo vykonávaní tendrov s fixnou sadzbou a plným pridelovaním požadovaných zdrojov a operácie rozšírila o dlhšie splatnosti. Zaviedla jednu mimoriadnu šesťmesačnú a dve ročné LTRO. Na zmiernenie rastúcich tlakov na trhu eurozóny, ECB rozhodla ku koncu roka o nahradení dvoch avizovaných ročných operácií dvoma trojročnými operáciami s možnosťou predčasného splatenia po prvom roku. Európske banky mali zároveň možnosť nahradiť účasť v jednoročnej operácii trojročnou, čo aj čiastočne využili.

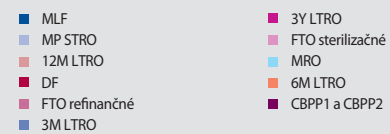
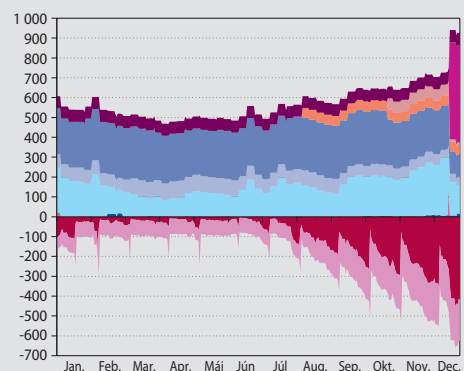
ECB pokračovala v uskutočňovaní refinančných operácií denominovaných v amerických dolároch na základe swapovej linky s Federálnym rezervným systémom. Bankový sektor eurozóny však túto linku využíval len minimálne. Aktívnejšie sa na dolárovej operácii zúčastňoval až ku koncu roka, po oznámení ECB o úprave výpočtu ceny dolárovej likvidity smerom nadol.

Eurosystém vzhľadom na pretrvávajúci problém nadmernej zadlženosti krajín eurozóny rozhodol o pokračovaní Programu pre trhy s cennými papiermi (SMP), ktorý začal v roku 2010. Podstata programu je v nákupoch vládnych dlhopisov vybraných krajín národnými centrálnymi bankami. Nadmerná zadlženosť niektorých krajín eurozóny spôsobovala problémy s ich refinancovaním sa na kapitálovom trhu, keďže ponuka výrazne prevyšovala nad dopytom. Okrem už pôvodne zahrnutých štátnych dlhopisov tzv. periférnych krajín – írskych, gréckych a portugalských, ECB

v auguste 2011 zahrnula do programu SMP aj španielske a talianske štátne dlhopisy. Do konca roka 2011 ECB nakúpila cenné papiere v obstarávacej cene 211 mld. €. S cieľom znižovania vplyvu týchto intervencií ECB realizovala operácie na absorpciu likvidity dodanej prostredníctvom programu SMP. Týmto sa zabezpečovala neutralizácia možného menového vplyvu tohto programu.

V roku 2011 Eurosystém obnovil nadštandardný nástroj Program nákupu krytých dlhopisov (CBPP2), s realizáciou od novembra 2011 do októbra 2012. Cieľom programu je oživenie aktivity na trhu s krytými dlhopismi. Plánovaná suma programu je 40 mld. € v nominálnej hodnote, pričom Eurosystém nákupy uskutočňoval na primárnom aj sekundárnom trhu. NBS sa na realizácii programu CBPP2 nezúčastňuje. Po prvýkrát sa program začal vykonávať v roku 2009, keď ECB nakúpila cenné papiere zaradené do programu v nominálnej hodnote 60 mld. €.

Graf 10 Vývoj operácií Eurosystému v roku 2011 (mld. EUR)

Zdroj: ECB.

Poznámka: MP STRO = Dlhodobá operácia so splatnosťou pokrývajúcou dĺžku periódy PMR.

V roku 2011 ECB uskutočnila štyri zmeny v nastavení menovopolitických sadziieb. K zvýšeniu sadziieb ECB pristúpila v apríli a v júli, kumulatívne o 50 bázických bodov (b. b.) na úroveň 1,50 %. Z dôvodu rastúcej nestability na trhu eurozóny ECB rozhodla o uvoľnení menovej politiky v novembri a decembri, keď menovopolitické sadzby kumulatívne znížila o 50 b. b. na úroveň 1 %. Šírka koridoru automatických operácií bola počas celého roka na nezmenenej úrovni ± 75 b. b. Prvú polovicu roka charakterizoval zlepšujúci sa sentiment na globálnom trhu a znižovanie prebytku likvidity bankového sektora eurozóny aj v dôsledku výstupnej stratégie, ku ktorej ECB pristúpila už v roku 2010. Rozhodnutie ECB o dodatočných operáciách viedlo k výraznému nárastu kumulatívneho prebytku likvidity európskych bánk v druhej polovici roka. Na rast prebytku zareagovala aj jednodňová trhová úroková sadzba EONIA priblížením sa k spodnej hranici koridoru menovopolitických sadziieb. ECB počas celého obdobia neupustila od štandardného vyladovania efektu prebytku likvidity na konci každej periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv (PMR) a prebytok absorbovala prostredníctvom dolaďovacích jednodňových operácií. To sa prejavilo na krátkodobých nárastoch jednodňovej trhovej sadzby EONIA ku koncu každej periódy PMR.

POVINNÉ MINIMÁLNE REZERVY

Podľa pravidiel Eurosystemu sú všetky úverové inštitúcie pôsobiace v eurozóne povinné držať

na účte v príslušnej národnej centrálnej banke (NCB) určenú výšku povinných minimálnych rezerv. V roku 2011 v Slovenskej republike podliehalo systému PMR 29 úverových inštitúcií. Z toho 14 bánk so sídlom na území SR (vrátane troch stavebných sporiteľní) a 15 pobočiek zahraničných úverových inštitúcií (vrátane úverových družstiev).

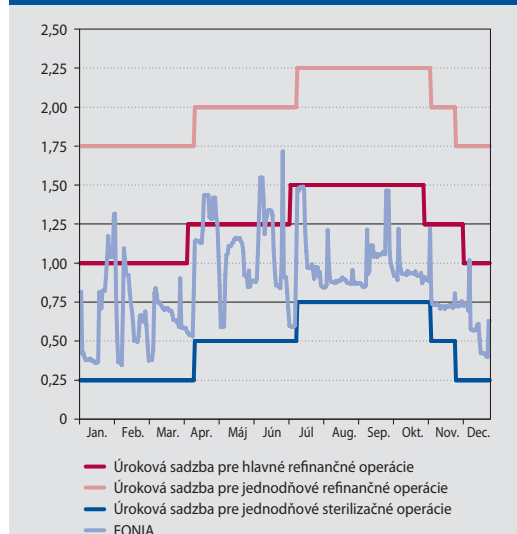
Percento tvorby PMR zostalo aj v roku 2011 nezmenené, a to na úrovni 2 % z vybraného okruhu vkladov a emitovaných dlhových cenných papierov. Na rokovaní Rady guvernérov ECB 8. decembra 2011 bolo rozhodnuté o znížení percenta tvorby PMR pre rok 2012 na 1 % s cieľom zvýšiť aktivitu na peňažnom trhu.

Priemerná výška PMR v roku 2011 bola 702,34 mil. €, čo predstavovalo v porovnaní s rokom 2010 rast približne o 1,02 %, ktorý bol do určitej miery ovplyvnený zvýšením vkladov domácností v bankách a tiež emisnou činnosťou sledovaných bánk.

AKCEPTOVATELNÉ AKTÍVA

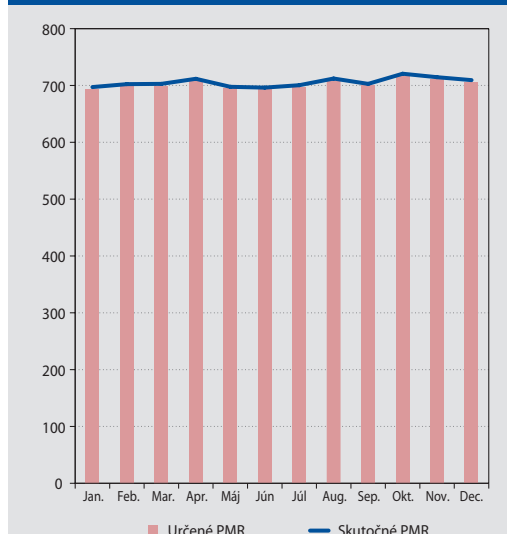
Implementácia menovej politiky Eurosystemu v roku 2011 bola ovplyvnená najmä dôsledkami dlhovej krízy niektorých členských štátov Eurosystemu, ako aj finančnej krízy z roku 2008. Tieto dôsledky sa prejavovali aj v dostupnosti akceptovateľných aktív použiteľných ako zábezpeka v rámci menovopolitických operácií Eurosystemu. Počas

Graf 11 Vývoj kľúčových sadziieb ECB a úroveňovej sadzby EONIA v roku 2011 (% p. a.)

Zdroj: ECB a Bloomberg.

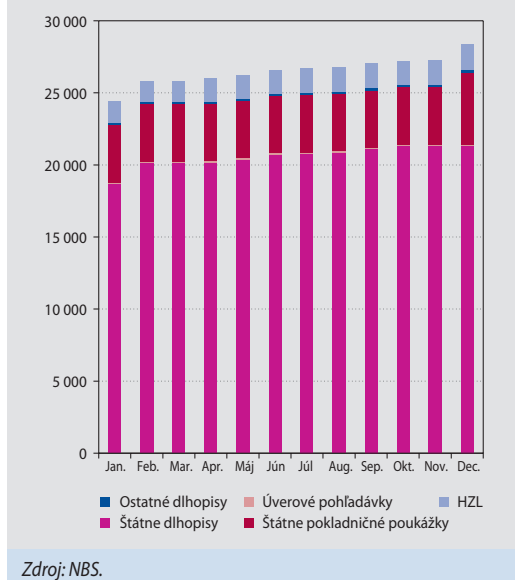
Graf 12 Vývoj povinných minimálnych rezerv v roku 2011 (mil. EUR)

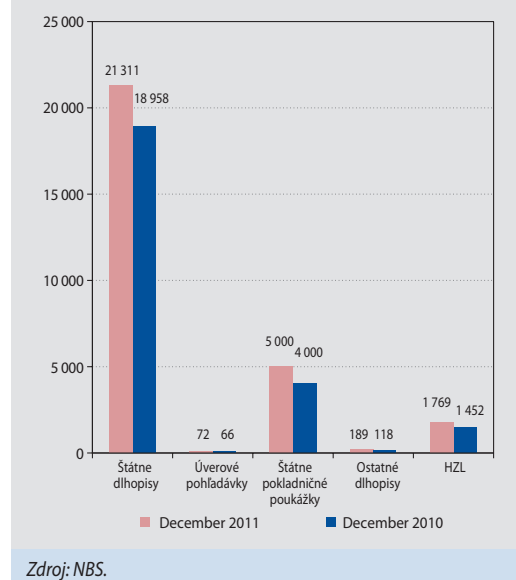
Zdroj: NBS.

Graf 13 Štruktúra slovenských akceptovateľných aktív v roku 2011 (mil. EUR)

Graf 14 Vývoj štruktúry slovenských akceptovateľných aktív (mil. EUR)

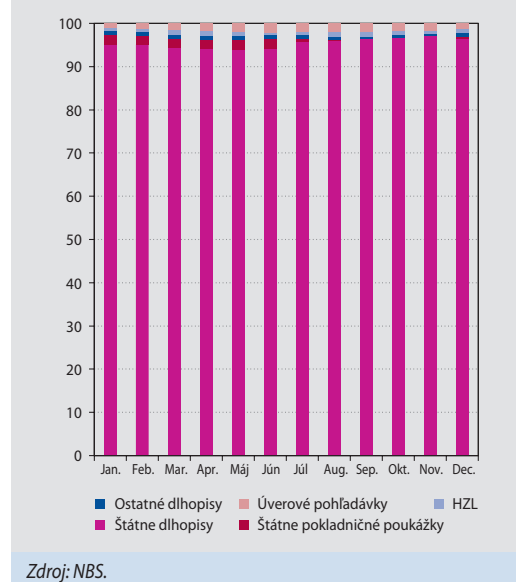
roka preto dochádzalo k spríšuovaniu podmienok akceptovateľnosti aktív, v prípade aktív typu ABS (Asset Backed Securities) a štruktúrovaných krytých dlhopisov a zároveň aj ich uvoľňovania, najmä v súvislosti s aktívami krajín zaradených v programe EÚ/MMF (Grécko, Írsko, Portugalsko). Ku koncu roka napokon v dôsledku potreby zabezpečenia dostatočných zdrojov pre zmluvné strany Eurosystemu prevládla tendencia uvoľňovania kritérií akceptovateľnosti, najmä v súvislosti s používaním úverových pohľadávok. Rada guvernérov dokonca rozhodla o dočasnom návrate k dvojstupňovej štruktúre akceptovateľných aktív.

Hodnota akceptovateľných aktív emitovaných a vedených na území SR na konci roka 2011 zaznamenala nárast o 15 % v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2010. Ich celková hodnota predstavovala 28 341 mil. €, z čoho najväčšiu časť, približne 93 %, tvorili štátom emitované dlhopisy a pokladničné poukážky. Okrem spomenutého nárastu akceptovateľných dlhových cenných papierov emitovaných štátom, došlo k postupnému nárastu v hodnotách emitovaných hypotekárnych záložných listov a ostatných dlhopisov. Využívanie úverových pohľadávok sa počas roka 2011 takmer zdvojnásobilo, ale na konci roka sa vrátilo na úroveň z roku 2010.

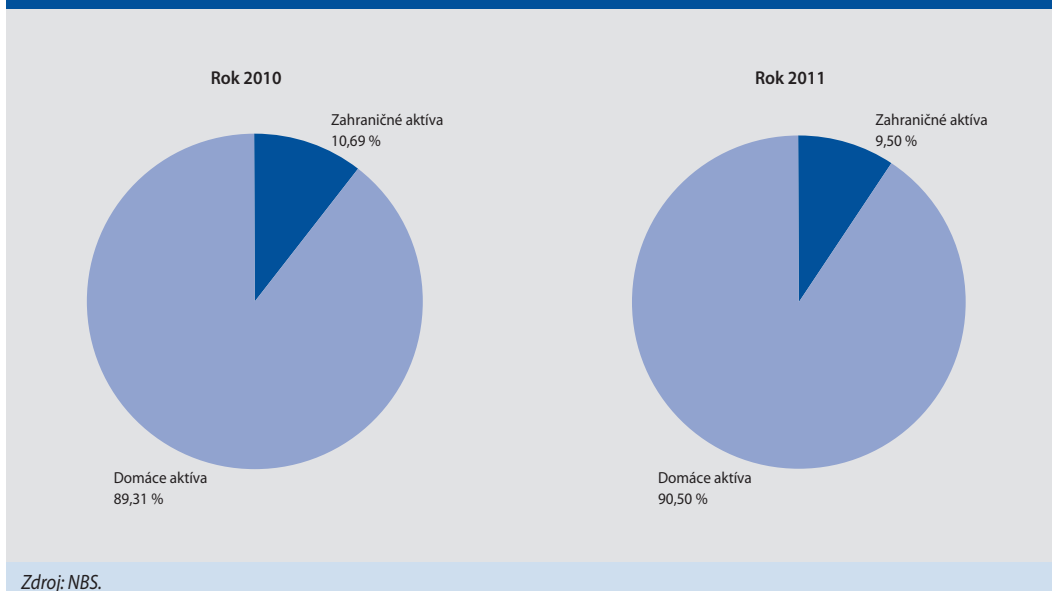
V porovnaní s rokom 2010 bolo zaznamenané zníženie aktivity slovenských zmluvných strán

v operáciách menovej politiky Eurosystemu, naopak, narástlo čerpanie vnútrodeného úveru v platobnom systéme TARGET2-SK. Tento pokles aktivity sa prejavil v hodnote zábezpek, ktoré mali slovenské banky uložené v NBS. Najčastejšie boli používané aktíva emitované v SR, tvorili 90,5 % z celkového objemu zábezpek. Aktíva emitované v iných štátoch Eurosystemu zaznamenali v porovnaní s predchádzajúcimi dvoma

Graf 15 Použitie akceptovateľných aktív v roku 2011 (%)

Graf 16 Použitie domácich a zahraničných akceptovateľných aktív (%)

rokmi mierny pokles. Aj v prípade použitých zábezpek vedených v SR, dominovali štátom emitované dlhové cenné papiere. Ich podiel bol takmer 97 %. Ostatné druhy aktív v porovnaní s predchádzajúcim rokom nezaznamenali významné zmeny. Slovenské zmluvné strany riadili svoje zábezpeky za operácie menovej politiky formou tzv. poolingového spôsobu združovania zábezpek.

2.2 DEVÍZOVÉ OPERÁCIE

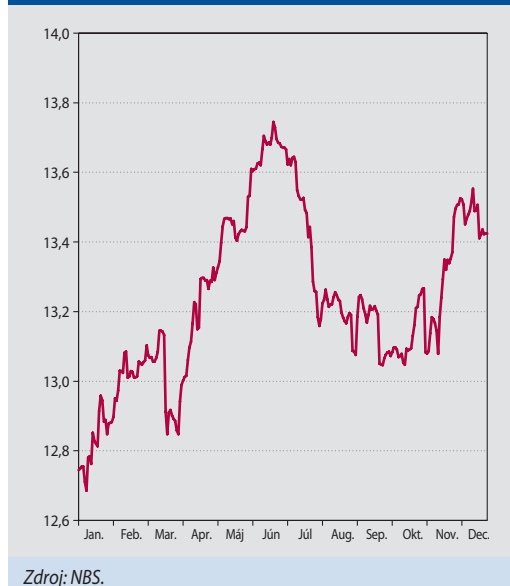
OPERÁCIE NA DEVÍZOVOM TRHU

Euro zaznamenalo v roku 2011 viditeľnejšiu volatilitu súvisiacu s problémami s verejnými financiami vo viacerých európskych krajinách a v USA. V prvej polovici roka 2011 euro významne posilnilo, keď vzrástlo z januárových 1,30 USD/EUR, na májových 1,48 USD/EUR, čo bola jeho najsil-

Graf 17 Vývoj výmenného kurzu eura voči doláru v roku 2011

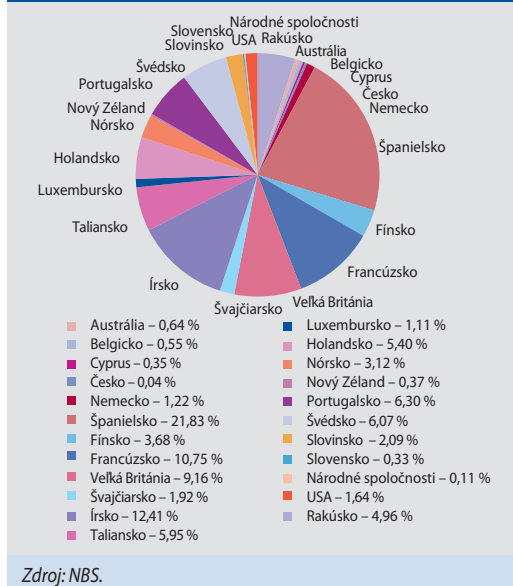

Graf 18 Investičné rezervy v eurách spravované NBS v roku 2011 (mld. EUR)

**Graf 19 Investičné portfólio v eurách
– členenie investícií podľa krajiny emitenta**

nejšia úroveň v roku 2011. V druhej polovici roka naopak pod vplyvom problémov v eurozóne oslabovalo a do konca roka sa kurz eura voči do-

láru priblížil k úrovni 1,30. Rok 2011 uzatváral na úrovni 1,2939 USD/EUR.

INVESTIČNÉ AKTIVITY PRI SPRÁVE INVESTIČNÝCH REZERV

Národná banka Slovenska spravuje investičné rezervy s cieľom zabezpečiť pozitívny prínos do hospodárskeho výsledku banky. Celková hodnota investičných aktív v zodpovedajúcich výmenných kurzoch a trhových cenách dosiahla ku koncu roka 2011 výšku 13,6 mld. €, čo znamená zvýšenie o 5,4 % oproti hodnote 12,9 mld. € na konci roka 2010. Pri správe rezerv sa uplatňujú princípy investičnej stratégie NBS schválenej v roku 2008, v rámci ktorých sa v investičnom portfóliu denominovanom v eurách vykonáva štandardné riadenie úrokového rizika pomocou úrokových swapov a kontraktov futures. Výnosnosť tohto portfólia po zohľadnení nákladových úrokov a zabezpečovacích operácií bola za rok 2011 0,063 %. Investičné portfólio denominované v amerických dolároch v objeme 206,5 mil. USD dosiahlo za rok 2011 oproti príslušnému benchmarku záporný relatívny výnos -0,42 %.

DOHLAD NAD FINANČNÝM TRHOM

3 DOHLAD NAD FINANČNÝM TRHOM

Útvar dohľadu nad finančným trhom vo svojej pôsobnosti vykonáva regulačnú, povolovaciu, dohľadaciu, analytickú a medzinárodnú činnosť⁴. Pri výkone regulačnej činnosti pripravuje najmä návrhy všeobecne záväzných právnych predpisov NBS v oblasti finančného trhu, návrhy na ustanovenie pravidiel obozretného podnikania, pravidiel bezpečnej prevádzky a ďalších požiadaviek na podnikanie dohliadaných subjektov.

V rámci povolovej činnosti a vedení prvostupňových konaní pred NBS, na základe ktorých rozhoduje o právach a povinnostiach dohliadaných subjektov alebo iných osôb v rôznych oblastiach regulácie, udeľuje povolenia, licencie, súhlasy a predchádzajúce súhlasy, ukladá pokuty a opatrenia na nápravu a iné sankcie, vydáva iné rozhodnutia a stanoviská podľa zákona o dohľade nad finančným trhom⁵ a osobitných zákonov a dohľada na plnenie svojich rozhodnutí vrátane dodržiavania podmienok určených v týchto rozhodnutiach. Zasiela, resp. prijíma oznámenia o zámeroch subjektov v rôznych oblastiach finančného trhu poskytovať svoje služby na území SR, resp. členských štátov európskeho hospodárskeho priestoru buď prostredníctvom pobočky, alebo bez založenia pobočky, na základe práva slobodného poskytovania služieb. Okrem toho vedie registre dohliadaných subjektov a register veriteľov poskytujúcich spotrebiteľské úvery podľa zákona o spotrebiteľských úveroch⁶.

Pri výkone dohľadu nad dohliadanými subjektmi prostredníctvom dohľadu na diaľku a dohľadu na mieste zisťuje dôležité skutočnosti o dohliadaných subjektoch a ich činnosti, najmä nedostatky v činnosti dohliadaných subjektov, príčiny zistených nedostatkov, dôsledky zistených nedostatkov a osoby zodpovedné za zistené nedostatky.

3.1 REGULÁCIA FINANČNÉHO TRHU SR

Významná časť regulačnej činnosti útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS v roku 2011 spočívala v spolupráci pri príprave zákona č. 520/2011 Z. z. z 30. novembra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o cenných papieroch⁷, ako aj

prípravou súvisiacich podzákoných predpisov. Zámerom uvedeného zákona bolo implementovať európske smernice 2010/73⁸, Omnibus I⁹ ako aj CRD III¹⁰. Cieľom úprav vyplývajúcich zo smernice Omnibus I bolo prispôbiť slovenskú legislatívu potrebám novej európskej architektúry dohľadu, v rámci ktorej sa vyžaduje úzka spolupráca jednotlivých národných orgánov dohľadu s novovzniknutými európskymi orgánmi dohľadu, pričom prostredníctvom zmien jednotlivých právnych predpisov by sa malo zaistiť, aby neexistovali prekážky týkajúce sa plnenia povinnosti vymieňať si informácie. Európske orgány dohľadu by mali okrem iného napomáhať riešeniu konfliktov medzi národnými orgánmi dohľadu a viesť európske registre a databázy. Ďalším cieľom bolo zlepšiť fungovanie vnútorného trhu prostredníctvom zaistenia vysokej, účinnej a konzistentnej úrovne regulácie obozretnosti podnikania a dohľadu, ochrana investorov a tým aj podnikov a spotrebiteľov, ochrana integrity, účinnosti a riadneho fungovania finančných trhov, udržiavanie stability a udržateľnosti finančného systému, zachovanie reálnej ekonomiky, ochrana verejných financií a posilnenie medzinárodnej koordinácie dohľadu.

V oblasti bankovníctva boli cieľom úprav implementujúcich smernicu CRD III najmä zmeny týkajúce sa kapitálových požiadaviek na obchodnú knihu, resekuritizácie a preverovania politik odmeňovania orgánmi dohľadu.

Z oblasti poskytovania platobných služieb spolupracoval útvar dohľadu nad finančným trhom NBS najmä na príprave návrhu zákona č. 394/2011 Z. z. z 19. októbra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o platobných službách¹¹. Zámerom novej právnej úpravy bola modernizácia ustanovení s osobitným zreteľom na režim obozretného podnikania inštitúcií elektronických peňazí, pričom sa zabezpečil súlad s režimom pre platobné inštitúcie v zmysle smernice o platobných službách. Cieľom tejto právnej úpravy bolo predovšetkým umožniť aplikáciu nových, inovatívnych a bezpečných služieb elektronického peňažníctva a zabezpečiť vytvorenie jasného právneho rámca na posilnenie jednotného trhu s elektronickými platbami. Reagovalo sa taktiež

4 Podrobná Správa o činnosti útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS za rok 2011 je na <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/analyzy-spravy-a-publikacie-v-oblasti-financneho-trhu/sprava-o-cinnosti-dohladu-nad-financnym-trhom>

5 Zákon č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

6 Zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 394/2011 Z. z.

7 Zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách (zákon o cenných papieroch) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

8 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/73/EÚ z 24. novembra 2010, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2003/71/ES o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie, a 2004/109/ES o harmonizácii požiadaviek na transparentnosť v súvislosti s informáciami o emitentoch, ktorých cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu.

9 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/78/EÚ, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Európskej únie v súvislosti s právomocami Európskeho orgánu dohľadu (Európskeho orgánu pre bankovníctvo), Európskeho orgánu dohľadu (Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poisťenie zamestnancov) a Európskeho orgánu dohľadu (Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy).

10 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/76/EÚ zo 14. decembra 2010, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2006/48/ES a 2006/49/ES.

11 Zákon č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

na vznik nových kategórií predplatených platobných nástrojov v kontexte rýchlych zmien obchodného prostredia, spojených s informačným a technologickým vývojom, s cieľom otvorenia trhu pre vydávanie elektronických peňazí prostredníctvom inštitúcií elektronických peňazí riadených na základe osobitného režimu obozretnosti.

V roku 2011 nedošlo v oblasti poisťovníctva k výrazným legislatívnym zmenám. V nadväznosti na schválenú európsku smernicu Solventnosť II¹² sa však počas roka pripravoval nový zákon o poisťovníctve, ktorým sa smernica bude implementovať do slovenskej legislatívy.

V oblasti finančného sprostredkovania a finančného poradenstva bol rok 2011 prvým rokom, keď sa aplikoval do praxe v plnom rozsahu (s výnimkou odbornej spôsobilosti) zákon o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve¹³. V tejto súvislosti bolo potrebné v priebehu celého roka metodicky usmerňovať finančných sprostredkovateľov a finančných poradcov. Prostredníctvom webovej stránky NBS¹⁴ bol zverejnený výklad ku všetkým kľúčovým ustanoveniam zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve. Počas roka 2011 uplynula lehota na zosúladienie sa so stredným stupňom odbornej spôsobilosti a tiež lehota na splnenie požiadaviek na vyšší stupeň odbornej spôsobilosti. Odbornú skúšku na príslušné stupne odbornej spôsobilosti úspešne vykonal takmer 20 000 osôb. Preskúšanie finančných poradcov, ktoré organizuje priamo NBS, sa uskutočnilo formou odborných skúšok s certifikátom začiatkom októbra a začiatkom decembra.

V oblasti dôchodkového sporenia tvorila podstatnú časť regulačnej a metodickej činnosti útvary dohľadu nad finančným trhom spolupráca na príprave návrhu novely zákona o starobnom dôchodkovom sporení¹⁵ (zákonom č. 334/2011 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 1. novembra 2011). Hlavné zmeny v regulácii starobného dôchodkového sporenia sa týkali štruktúry a výšky odplát, vytvorenia nového dôchodkového fondu, rozšírenia investičných možností pre existujúce dôchodkové fondy vrátane extenzívnych požiadaviek na systém riadenia rizík vo všetkých dôchodkových fondoch, ako aj zmien v prístupe ku tzv. „garanciám“. Základné ustanovenia novely upravujúce na-

príklad investovanie majetku v dôchodkových fondoch však nadobudnú účinnosť až 1. apríla 2012. Okrem vyššie zmienených činností sa, v nadväznosti na prijatú novelizáciu zákona o starobnom dôchodkovom sporení, začali v roku 2011 aj práce na príprave súvisiacich vykonávacích predpisov, a to opatrení pre oblasť riadenia rizík, určovania hodnoty majetku v dôchodkových fondoch a výkazníctva dôchodkových správcovských spoločností.

Za najvýznamnejšiu regulačnú zmenu v oblasti dohľadu nad trhom cenných papierov v roku 2011 možno považovať prijatie nového, rekodifikovaného zákona o kolektívnom investovaní¹⁶ a prípravu vykonávacích predpisov k danému zákonu. Keďže rekodifikovaný zákon o kolektívnom investovaní predstavuje v mnohých oblastiach regulácie zavedenie úplne novej právnej úpravy, útvary dohľadu nad finančným trhom v rámci metodickej činnosti v oblasti kolektívneho investovania od účinnosti uvedeného zákona zodpovedal množstvo žiadostí dohliadaných subjektov o stanovisko k vybraným problémom nového zákona. Keďže zákon o kolektívnom investovaní zveril NBS v tejto oblasti pomerne rozsiahle právomoci, bolo k danému zákonu v roku 2011 vydaných viacero vykonávacích predpisov. Za najvýznamnejšie z nich možno považovať opatrenie o rizikách a systéme riadenia rizík¹⁷, ktorým sa prvýkrát v oblasti kolektívneho investovania na Slovensku ustanovili podrobné pravidlá určujúce základné povinnosti správcovských spoločností pri riadení rizík. Toto opatrenie vedie k precizovaniu povinností pri riadení rizík, čím zvyšuje ochranu podielnikov v podielových fondoch. Útvary dohľadu nad finančným trhom pripravil aj opatrenie o kritériách, limitoch a obmedzeniach, ktoré musí spĺňať fond krátkodobého peňažného trhu a fond peňažného trhu¹⁸. Po prvýkrát sa tak na tomto trhu implementovalo usmernenie Európskeho orgánu dohľadu pre cenné papiere a trhy. V rámci metodickej činnosti útvary dohľadu nad finančným trhom tiež zverejnil¹⁹ dokument, ktorého cieľom je napomôcť subjektom pri notifikáciách cezhraničného predaja cenných papierov zahraničných UCITS fondov na území SR²⁰. Zároveň sa začalo pripravovať metodické usmernenie – manuál k dokumentu kľúčových informácií pre investorov (KIID), ktorý podľa nového zákona o kolektívnom investovaní nahradí doteraz používaný zjednodušený predajný prospekt.

12 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia.

13 Zákon č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

14 <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/dohlad-nad-financnym-sprostredkovanim-a-financnym-poradenstvom>

15 Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

16 Zákon č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní.

17 Opatrenie Národnej banky Slovenska z 27. septembra 2011 č. 11/2011 o rizikách a systéme riadenia rizík, meraní rizík a výpočte celkového rizika a rizika protistrany.

18 Opatrenie Národnej banky Slovenska z 13. septembra 2011 č. 10/2011 o kritériách, limitoch a obmedzeniach, ktoré musí spĺňať fond krátkodobého peňažného trhu a fond peňažného trhu.

19 <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/dohlad-nad-trhom-cennych-papierov/kolektivne-investovanie/notifikacie>

20 Informácie týkajúce sa zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré sa vzťahujú na distribúciu cenných papierov európskych fondov na území Slovenskej republiky, zverejnené v súlade s § 145 zákona č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní (podľa článku 91 ods. 3 smernice 2009/65/ES).

3.2 OBLASŤ BANKOVNÍCTVA, POSKYTOVANIA PLATOBNÝCH SLUŽIEB A DEVÍZOVÁ OBLASŤ

POVOĽOVACIA ČINNOSŤ A KONANIA PRED NBS

V roku 2011 bolo v *oblasti bankovníctva* vydaných 87 povoľovacích administratívnych rozhodnutí. Najpočetnejšia časť konaní (54 rozhodnutí) spočívala v udelení predchádzajúcich súhlasov na zmenu členov predstavenstva, dozornej rady, vedúcich zamestnancov a prokuristov. Z najdôležitejších vydaných rozhodnutí možno spomenúť:

- udelenie predchádzajúceho súhlasu z februára 2011 spoločnosti PENTA INVESTMENTS LIMITED, Limassol, Cypruská republika na nadobudnutie kvalifikovanej účasti na spoločnosti Dexia banka Slovensko a. s.²¹, Žilina vo výške 88,7 %, čím sa banka stala jej dcérskou spoločnosťou a
- udelenie predchádzajúceho súhlasu z decembra 2011 spoločnosti Sberbank of Russia, Moskva, Ruská federácia, na nadobudnutie kvalifikovanej účasti na VOLKSBANK Slovensko, a. s. pre získanie nepriameho podielu na uvedenej banke. Sberbank of Russia nadobudla taktiež 100 %-ný podiel na základnom imaní rakúskej Volksbank International AG, ktorá vlastnila 93,38 % podiel na základnom imaní VOLKSBANK Slovensko, a. s.

V roku 2011 začali vykonávať bankové činnosti na území SR tri pobočky zahraničných bánk, a to: BKS Bank AG, pobočka zahraničnej banky, Komerční banka, a. s., pobočka zahraničnej banky a AKCENTA, spořitelní a úvěrní družstvo, pobočka Košice.

NBS zaevidovala 17 úverových inštitúcií, ktoré oznámili svoj zámer poskytovať cezhraničné bankové činnosti na území Slovenskej republiky.

V roku 2011 boli v *oblasti poskytovania platobných služieb* vydané štyri povolenia na poskytovanie platobných služieb spoločnostiam Diners Club CS, s. r. o., Home Credit Slovakia, a. s., EXPRESS SERVICE, s. r. o. a CETELEM SLOVENSKO, a. s.

NBS zaslala oznámenie o zámere platobnej inštitúcie Diners Club CS, s. r. o. poskytovať platobné služby v inom členskom štáte, na základe čoho uvedená platobná inštitúcia od apríla 2011 vykonáva svoje služby prostredníctvom svojej pobočky v Českej republike.

V roku 2011 NBS zaevidovala 46 zahraničných platobných inštitúcií, na základe oznámenia svojho zámeru poskytovať platobné služby na území SR bez založenia pobočky a zaregistrovala 12 agentov zahraničných platobných inštitúcií poskytujúcich platobné služby na území SR na cezhraničnej báze.

V *devízovej oblasti* na základe právneho a vecného posúdenia žiadostí a priložených dokladov vydala NBS 21 rozhodnutí o udelení devízových licencií na zmenárenskú činnosť.

K 31. decembru 2011 bolo útvárom dohľadu nad finančným trhom evidovaných 162 aktívnych veriteľov (vrátane bánk a pobočiek zahraničných bánk), zapísaných do registra veriteľov poskytujúcich spotrebiteľské úvery.

V roku 2011 bolo na I. stupni v *oblasti bankovníctva* začaté jedno konanie o uložení pokuty. V rámci vedenia prvostupňových konaní bolo právoplatne ukončené jedno rozhodnutie o uložení pokuty.

V *devízovej oblasti* bolo na I. stupni vedené konanie o uložení pokuty, ktoré bolo právoplatne

Tabuľka 8 Počet prvostupňových konaní za oblasť bankovníctva, poskytovania platobných služieb a devízovú oblasť (povoľovacie a sankčné konania spolu)

	Konania, ktoré prešli z roku 2010 do roku 2011	Konania začaté v roku 2011	Rozhodnutia vydané v roku 2011	Rozhodnutia, ktoré nadobudli právoplatnosť v roku 2011
Oblasť bankovníctva	5	84	89	89
Oblasť poskytovania platobných služieb	3	18	19	19
Devízová oblasť	3	21	23	23
Spolu	11	123	131	131

Zdroj: NBS.

ukončené na I. stupni a začaté konanie o uložení poriadkovej pokuty. V rámci vedenia prvostupňových konaní bolo v roku 2011 vydané a nadobudlo právoplatnosť aj rozhodnutie o uložení pokuty, v konaní začatom v roku 2010.

Prehľad o počte prvostupňových konaní za oblasť bankovníctva, poskytovania platobných služieb a devízovú oblasť poskytuje tabuľka 8, pričom prehľad zahŕňa povolovalacie a sankčné konania spolu.

VÝKON DOHĽADU

Výkon dohľadu v bankách a pobočkách zahraničných bánk v roku 2011 vychádzal predovšetkým z ročného plánu dohľadu, ďalej z vyhodnotenia rizikového profilu jednotlivých dohliadaných subjektov, ako aj z dopadu finančnej a hospodárskej krízy na bankový sektor a z toho vyplývajúcich hlavných rizík bankového sektora. Hlavnými prioritami pre rok 2011 bolo sledovanie kreditného a trhového rizika, dostatočnosti kapitálu a likvidity bánk.

Obsahom dohľadu na diaľku bola v roku 2011 pravidelná analytická činnosť finančných ukazovateľov jednotlivých bánk a pobočiek zahraničných bánk bankového sektora a monitorovanie likvidity bánk a vnútroskupinových obchodov. Súčasťou metodologickej stránky dohľadu bola úprava vybraných častí metodiky výkonu dohľadu. Prehľad vykonaných dohľadov na mieste v oblasti bankovníctva je uvedený v tabuľke 9.

V roku 2011 boli útvaram dohľadu nad finančným trhom vypracované pravidelné mesačné hodnotenia na základe výkazov a hlásení bánk a pobočiek zahraničných bánk, polročné analýzy jednotlivých bánk bankového sektora a ročné správy o každej banke obsahujúce podrobné hodnotenie každej banky vrátane hodnotenia primeranosti jej kapitálu. Na účel spoločného hodnotenia rizík a kapitálu bankových skupín

boli vypracované hodnotiace správy o rizikovom profile a kapitáli pre domovské dohľady bánk, ktoré sú dcérskymi spoločnosťami bánk so sídlom v EÚ. V rámci úpravy metodiky výkonu dohľadu bola vypracovaná komplexná metodika pre hodnotenie primeranosti vnútorného kapitálu bánk ako súčasť komplexného ročného hodnotenia bánk v zmysle § 6 ods. 2 zákona o bankách²².

V roku 2011 bolo v bankách a pobočkách zahraničných bánk začatých jedenásť tematicky zameraných dohľadov na mieste, z toho desať dohľadov v bankách a jeden dohľad v pobočke zahraničnej banky. Z týchto dohľadov bolo v roku 2011 sedem aj formálne ukončených. Okrem toho bolo vykonané aj komplexné ročné hodnotenie každej banky a dva procesy posudzovania interných modelov bánk na výpočet kapitálových požiadaviek. Hlavnými témami dohľadov na mieste v bankách boli preverenie kvality systému riadenia rizík, najmä kreditného rizika, rizika likvidity, trhového a operačného rizika a s tým súvisiaca problematika vykazovania kapitálových požiadaviek pre jednotlivé riziká. Okrem hlavných tém boli dohľady zamerané aj na tvorbu opravných položiek, úverové pohľadávky, poskytovanie investičných služieb a prevenciu legalizácie príjmov z trestnej činnosti.

Súčasťou výkonu dohľadu je aj posudzovanie vlastných modelov bánk a ich zmien pre kreditné, trhové alebo operačné riziko na základe žiadosti predloženej bankou o udelenie predchádzajúceho súhlasu na používanie vlastného modelu na výpočet kapitálových požiadaviek pre jednotlivé druhy rizík. Posudzovanie modelov sa v zmysle európskej legislatívy vykonáva za spolupráce dohľadov materskej banky a dcérskych bánk, v prípade že podajú žiadosť spoločne. Dohľady potom dospievajú k spoločnému rozhodnutiu o vhodnosti použitia modelu a podmienkach, za ktorých je možné ho používať. V roku 2011 boli podané štyri žiadosti o udelenie predchádzajú-

Tabuľka 9 Počet vykonaných dohľadov na mieste v oblasti bankovníctva v roku 2011

Subjekt	Komplexný dohľad	Tematický dohľad	Dosledovací dohľad	Dohľady spolu
Banky	-	10	-	10
Pobočky zahraničných bánk	-	1	-	1
Spolu	-	11	-	11

Zdroj: NBS.

22 Zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

ceho súhlasu na zmenu vlastného modelu na výpočet kapitálových požiadaviek. Počas roka bolo podaných viacero žiadostí o vyjadrenie súhlasného stanoviska k zmenám modelov na výpočet kapitálových požiadaviek, pre ktoré sa nevyžadovalo udelenie predchádzajúceho súhlasu, keďže vychádzali z podmienok ustanovených pri vydaní predchádzajúceho súhlasu na používanie vlastného modelu.

3.3 OBLASŤ POISŤOVNÍCTVA, DÔCHODKOVÉHO SPORENIA, FINANČNÉHO SPROSTREDKOVANIA A TRHU CENNÝCH PAPIEROV

POVOLOVACIA ČINNOSŤ A KONANIA PRED NBS

Oblasť poisťovníctva, dôchodkového sporenia a finančného sprostredkovania

V oblasti poisťovníctva a dôchodkového sporenia pôsobilo k 31. decembru 2011 na slovenskom poisťovním trhu 20 poisťovní, 6 dôchodkových správcofských spoločností a 5 doplnkových dôchodkových spoločností so sídlom na území Slovenskej republiky. V Registri finančných agentov a finančných poradcov, ktorý vedie NBS, bolo k 31. decembru 2011 zaregistrovaných 44 236 subjektov.

Rozhodnutia vydané v roku 2011 sa týkali hlavne zmien vyplývajúcich z činnosti dohliadaných subjektov, ako napr. udelenia predchádzajúcich súhlasov na voľbu osoby navrhovanej za člena predstavenstva a zmeny povolenia na vykonávanie činnosti. V roku 2011 bolo osem osôb zapísaných do zoznamu aktuárov. Z najdôležitejších vydaných rozhodnutí v oblasti poisťovníctva,

dôchodkového sporenia a finančného sprostredkovania možno spomenúť nasledovné rozhodnutia:

- NBS udelila spoločnosti Poštová banka, a.s. predchádzajúci súhlas na nadobudnutie podielu na základnom imaní a na hlasovacích právach v dôchodkovej správcofskej spoločnosti ČSOB d.s.s., a.s. vo výške 100 % v jednej operácii priamo, ktorá následne zmenila obchodné meno na Dôchodková správcofská spoločnosť Poštovej banky, d.s.s., a. s.
- NBS udelila spoločnosti AEGON, d.d.s., a.s. predchádzajúce súhlasy na zrušenie príspevkového a výplatného doplnkového dôchodkového fondu, a to „Príspevkového d.d.f., AEGON, d.d.s., a.s.“ a „Výplatného d.d.f., AEGON, d.d.f., a.s.“
- NBS udelila spoločnosti STABILITA, d.d.s., a.s. predchádzajúci súhlas na vytvorenie nového doplnkového dôchodkového fondu s názvom „Stabilita akciový príspevkový d.d.f., STABILITA, d.d.s., a.s.“

V roku 2011 bolo za oblasť poisťovníctva, dôchodkového sporenia a finančného sprostredkovania vedených 304 konaní o uložení sankcie, z toho v roku 2011 bolo začatých 301 konaní. V tomto sektore bolo v roku 2011 útvárom dohľadu nad finančným trhom (na I. stupni) vydaných 171 rozhodnutí, z toho bolo 147 rozhodnutí o uložení sankcie (týkajúcich sa odobratia povolenia, v rámci ktorých bolo aj 6 rozhodnutí o uložení pokuty), 21 rozhodnutí o zastavení konania a v troch prípadoch útvárom dohľadu nad finančným trhom sám rozhodol o podanom rozklade a následne konanie zastavil. Z daného počtu v roku 2011 nadobudlo právoplatnosť 164 prvostupňových rozhodnutí.

Tabuľka 10 Počet prvostupňových konaní za oblasť poisťovníctva, dôchodkového sporenia a finančného sprostredkovania (povoľovacie a sankčné konania spolu)

	Konania, ktoré prešli z roku 2010 do roku 2011	Konania začaté v roku 2011	Rozhodnutia vydané v roku 2011	Rozhodnutia, ktoré nadobudli právoplatnosť v roku 2011
Oblasť poisťovníctva	6	27	31	33
Oblasť dôchodkového sporenia	0	65	59	59
Oblasť finančného sprostredkovania	28	514	384	167
Spolu	34	606	474	259

Zdroj: NBS.

Tabuľka 10 poskytuje prehľad o počte prvostupňových konaní zahŕňajúc prehľad o povolovacích konaniach a sankčných konaniach spolu za oblasti poisťovníctva, dôchodkového sporenia a finančného sprostredkovania.

Oblasť trhu cenných papierov

V oblasti činnosti obchodníkov s cennými papiermi bolo v roku 2011 vydaných deväť rôznych rozhodnutí a prijatých 219 oznámení zahraničných obchodníkov s cennými papiermi.

V priebehu roka 2011 bolo schválených 42 prospektov cenného papiera podľa § 125 ods. 2 zákona o cenných papieroch a prijatých 81 oznámení o schválení prospektu cenného papiera, resp. dodatku k prospektu cenného papiera od orgánov dohľadu iných členských štátov EÚ. V priebehu roka 2011 boli schválené dva prospekty investície dvom vyhlasovateľom verejnej ponuky majetkových hodnôt a dva dodatky k prospektu investície podľa § 127 ods. 2 a ods. 4 zákona o cenných papieroch. Celkovo bolo posúdených 11 oznámení o verejnej ponuke majetkových hodnôt podľa § 129 zákona o cenných papieroch, z toho NBS zakázala zverejnenie siedmich oznámení o verejnej ponuke majetkových hodnôt.

V rámci povolovacej činnosti týkajúcej sa iných regulovaných subjektov trhu cenných papierov bolo v roku 2011 vedených:

- päť konaní pred NBS týkajúcich sa Burzy cenných papierov v Bratislave, a.s.
- štyri konania pred NBS, týkajúce sa činnosti Centrálného depozitára cenných papierov SR, a.s.
- jedno konanie pred NBS týkajúce sa Garančného fondu investícií.

V roku 2011 bolo v rámci povolovacej činnosti NBS, týkajúcej sa činnosti emitentov cenných papierov – akcií, ktoré sa obchodujú na regulovanom trhu Burzy cenných papierov v Bratislave, a.s., vydaných sedem rozhodnutí v konaniach o návrhoch ponúk na prevzatie. V roku 2011 nebol udelený žiaden súhlas na uplatnenie práva výkupu.

V roku 2011 pôsobilo na slovenskom trhu osem správcovských spoločností, ktoré vytvorili tri nové otvorené podielové fondy a jeden verejný špeciálny podielový fond cenných papierov. Jednej správcovskej spoločnosti bolo udelené povolenie na spravovanie špeciálneho podielového fondu profesionálnych investorov, pričom dve správcovské spoločnosti požiadali o vrátenie povolenia na vytvorenie podielového fondu. Zároveň bola prevedená správa piatich otvorených podielových fondov správcovskej spoločnosti Allianz Asset Management, správ. spol., a.s. pod správu správcovskej spoločnosti IAD Investments správ. spol., a.s. a následne vydaný predchádzajúci súhlas na zlúčenie správcovskej spoločnosti Allianz Asset Management, správ. spol., a.s. so správcovskou spoločnosťou IAD Investments správ. spol., a.s. K ich zlúčeniu došlo 30. decembra 2011.

NBS, ako príslušný orgán na vykonávanie oprávnení vo vzťahu k ratingovým agentúram podľa § 132o ods. 1 zákona o cenných papieroch, konala vo veci žiadosti o registráciu jednej spoločnosti, ktorá podala žiadosť do 7. septembra 2010. V priebehu roka 2011 nebolo toto konanie o registrácii ukončené vydaním právoplatného rozhodnutia.

V roku 2011 bolo v oblasti trhu cenných papierov vedených deväť sankčných konaní, z toho

Tabuľka 11 Počet prvostupňových konaní za oblasť trhu cenných papierov, oblasť kolektívneho investovania a ratingové agentúry (povolovacie a sankčné konania spolu)

	Konania, ktoré prešli z roku 2010 do roku 2011	Konania začaté v roku 2011	Rozhodnutia vydané v roku 2011	Rozhodnutia, ktoré nadobudli právoplatnosť v roku 2011
Oblasť trhu cenných papierov	11	87	89	85
Oblasť kolektívneho investovania	2	79	81	81
Ratingové agentúry	1	0	1	0
Spolu	14	166	171	166

Zdroj: NBS.

v roku 2011 bolo začaté jedno sankčné konanie. V tomto sektore bolo útvaram dohľadu nad finančným trhom (na I. stupni) vydaných osem rozhodnutí o uložení sankcie (v jednom prípade išlo o odobratie povolenia).

Tabuľka 11 poskytuje prehľad o počte prvostupňových konaní zahŕňajúc prehľad o povoľovacích konaniach a sankčných konaniach spolu za oblasť trhu cenných papierov, oblasť kolektívneho investovania a ratingové agentúry.

VÝKON DOHĽADU

Dohľady na mieste v roku 2011 boli zamerané na spoločnosti, v ktorých ešte nebol dohľad na mieste vykonaný, ako aj na spoločnosti s významným postavením v sektore.

Prehľad vykonaných dohľadov na mieste v oblastiach poisťovníctva, dôchodkového sporenia, finančného sprostredkovania a trhu cenných papierov je uvedený v tabuľke 12.

Cieľom dohľadu na diaľku je monitorovať a vyhodnocovať finančnú situáciu a rizikový profil dohliadaných subjektov na základe pravidelne predkladaných informácií, informácií získaných pri dohľade na mieste a verejne dostupných informácií. Hlavným zdrojom pre získavanie týchto informácií sú výkazy zasielané do NBS prostredníctvom informačného systému STATUS DFT, polročné správy o hospodárení a povinne zverejňované informácie na internetových stránkach spoločností. Ich následná analýza poskytuje podklady pre výstupy dohľadu na diaľku na štvrtročnej báze.

V oblasti poisťovníctva boli dohľadom na diaľku preverované pravidelné výkazy a hlásenia poisťovní a Slovenskej kancelárie poisťovateľov za koniec roka 2010 (auditované) a za všetky štvrté roky roka 2011 (priebežné), ako aj výkazy zasielané ad-hoc. V roku 2011 boli NBS predložené aj údaje o činnosti pobočiek poisťovní z iných členských štátov na území SR. Analýza pravidelných štvrtročných finančných výkazov poisťovní je vykonávaná v systéme FINAN a jeho grafickej nadstavbe. Dohľady na mieste boli zamerané najmä na dodržiavanie ustanovení zákona o poisťovníctve²³, osobitných zákonov v rozsahu z nich vyplývajúceho, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na ich vykonanie a dodržiavanie podmienok určených v povolení vydanom podľa zákona o poisťovníctve. Počas roka 2011 boli v poisťovniach vykonané tri komplexné a dva tematické a zároveň dosledovacie dohľady na mieste, ako aj štyri dosledovacie dohľady na mieste.

V oblasti starobného dôchodkového sporenia bolo v roku 2011 predmetom dohľadu na diaľku šesť dôchodkových správcovských spoločností, ktoré spolu spravujú 18 dôchodkových fondov a štyri bankové subjekty vykonávajúce depozitársku činnosť v zmysle zákona o starobnom dôchodkovom sporení. V oblasti starobného dôchodkového sporenia bol v roku 2011 začatý aj ukončený komplexný dohľad na mieste v jednej dôchodkovej správcovskej spoločnosti. V **oblasti doplnkového dôchodkového sporenia** bolo v roku 2011 predmetom dohľadu na diaľku päť doplnkových dôchodkových spoločností, ktoré spolu spravujú 15 doplnkových dôchodkových

Tabuľka 12 Počet vykonaných dohľadov na mieste v oblastiach poisťovníctva, dôchodkového sporenia, finančného sprostredkovania a trhu cenných papierov v roku 2011

	Komplexný dohľad	Tematický dohľad	Dosledovací dohľad	Dohľady spolu
Dôchodkové správcovské spoločnosti a doplnkové dôchodkové spoločnosti	2	0	0	2
Poisťovne	3	2	6 ¹⁾	11
Samostatní finanční agenti	5	1	-	6
Obchodníci s cennými papiermi s povolením podľa zákona o cenných papieroch	5	0	0	5
Tuzemské správcovské spoločnosti	3	0	1	4
Spolu	18	3	7¹⁾	28

Zdroj: NBS.

1) Dva dosledovacie dohľady boli zároveň aj tematickými dohľadmi na mieste.

23 Zákon č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

fondov a štyri bankové subjekty vykonávajúce depozitársku činnosť v zmysle zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení²⁴. V oblasti doplnkového dôchodkového sporenia bol vykonaný v priebehu druhého polroka roka 2011 komplexný dohľad na mieste v jednej doplnkovej dôchodkovej spoločnosti.

Dohľad na diaľku v **oblasti finančného sprostredkovania a finančného poradenstva** bol v roku 2011 prednostne zameraný na preverenie dodržiavania povinností dohliadaných subjektov zaslať informáciu o zosúladení svojej činnosti podľa príslušných ustanovení zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve. Povinné subjekty mali povinnosť preukázať NBS zosúladenie svojich činností s týmto zákonom, ako aj činností ich podriadených zložiek prostredníctvom vyhlásenia cez internetovú aplikáciu. V roku 2011 boli u dohliadaných subjektov (samostatní finanční agenti) vykonané štyri komplexné, jeden tematický a jeden dosledovací dohľad na mieste, pričom jeden dohľad na mieste nebol k 31. decembru 2011 ešte formálne ukončený.

V **oblasti trhu cenných papierov – u obchodníkov s cennými papiermi (nebankové subjekty)** bolo predmetom dohľadu na diaľku 16 tuzemských a 7 zahraničných obchodníkov s cennými papiermi vykonávajúcimi činnosť v zmysle zákona o cenných papieroch. V roku 2011 boli začaté aj štyri komplexné dohľady na mieste u obchodníkov s cennými papiermi, pričom dva dohľady boli aj ukončené a ukončený bol aj jeden dohľad na mieste, ktorý bol začatý v roku 2010.

V **oblasti trhu cenných papierov – v kolektívnom investovaní** bolo v roku 2011 predmetom dohľadu na diaľku osem tuzemských správcovských spoločností, ktoré spolu spravujú 80 podielových fondov a päť bankových subjektov vykonávajúcich depozitársku činnosť podľa zákona o kolektívnom investovaní. V roku 2011 boli začaté tri komplexné dohľady na mieste v správcovských spoločnostiach. V jednej správcovskej spoločnosti bol ukončený dosledovací dohľad na mieste, ktorý bol začatý v roku 2010.

NBS v roku 2011 vykonávala v **oblasti trhu cenných papierov – u emitentov cenných papierov a vyhlasovateľov verejnej ponuky majetkových hodnôt** dohľad na diaľku nad plnením informač-

ných povinností emitentov, ktorých cenné papiere boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu Burzy cenných papierov v Bratislave, a.s., a súčasne aj nad plnením informačnej povinnosti vyhlasovateľov verejnej ponuky majetkových hodnôt. K 31. decembru 2011 bolo evidovaných 92 emitentov, ktorých cenné papiere boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu a mali v zmysle zákona o burze cenných papierov²⁵ informačnú povinnosť voči NBS. NBS v roku 2011 kontrolovala ročné správy, polročné správy, predbežné vyhlásenia a priebežné informačné povinnosti. NBS vykonávala dohľad na diaľku aj nad emitentmi dlhopisov, a to najmä kontrolou plnenia povinnosti zverejniť emisné podmienky dlhopisov.

3.4 OCHRANA SPOTREBITEĽA

Oddelenie ochrany finančných spotrebiteľov, ako súčasť útvaru dohľadu nad finančným trhom, sa zaoberá podaniami klientov finančných inštitúcií, nad ktorými NBS vykonáva dohľad.

V roku 2011 bolo na útvár dohľadu nad finančným trhom doručených 669 podaní, ktorých obsahom je nespokojnosť fyzických aj právnických osôb s postupom poskytovateľov finančných služieb. Najčastejším podaním v oblasti bankovníctva (189 podaní) bola zmena výšky odplaty za poskytované služby. V oblasti poisťovníctva (v ktorej bol doručený najvyšší počet podaní – 377) dominovali ako najčastejšie riešené otázky plnenia z povinného zmluvného poistenia pri poškodení čelných skiel motorových vozidiel. V oblasti trhu cenných papierov (25 podaní) sa prevažná časť podaní týkala odplaty za rušenie účtov majiteľov cenných papierov. V oblasti doplnkového dôchodkového sporenia (14 podaní) podania najčastejšie namietali výšku odstupného. Spôsob, rozsah a kvalita poskytovania informácií bola najviac pertraktovanou tematikou v oblasti finančného sprostredkovania (28 podaní). Podania klientov dohliadaných subjektov sú vo všeobecnosti zdrojom informácií o spôsobe vykonávania činnosti týchto subjektov, ktorý NBS využíva pri výkone dohľadu na mieste v konkrétnych spoločnostiach.

Oddelenie ochrany finančných spotrebiteľov v roku 2011 v rámci svojej činnosti iniciovalo viaceré legislatívne zmeny, napr. novelizáciu § 11

²⁴ Zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²⁵ Zákon č. 429/2002 o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov.

ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a novelizáciu § 93a ods. 7 zákona o bankách. Taktiež iniciovalo vydanie metodického odporúčania bankám poskytujúcim hypotekárne úvery²⁶ v záujme jednotného postupu pri posudzovaní výšky príjmov mladých žiadateľov o hypotekárny úver so štátnym príspevkom, ktoré vydalo Ministerstvo financií SR. NBS identifikovala nedosta-

tok v súvislosti s určením subjektu povoľujúceho výnimky z reštrikčných opatrení Európskej únie voči Iránu. Tento nedostatok bol aj vďaka aktivite NBS odstránený. Jedným z ďalších prínosov činnosti oddelenia je aj vyriešenie kompetenčného konfliktu medzi NBS a Slovenskou obchodnou inšpekciou v oblasti výkonu dozoru pri poskytovaní spotrebiteľských úverov.

26 Metodické odporúčanie hypotekárnym bankám v záujme zabezpečenia jednotného postupu pri posudzovaní výšky príjmov mladých žiadateľov o hypotekárny úver so štátnym príspevkom pre mladých.

EMISNÁ ČINNOSŤ A PEŇAŽNÝ OBEH

4 EMISNÁ ČINNOSŤ A PEŇAŽNÝ OBEH

4.1 VÝVOJ KUMULOVANEJ ČISTEJ EMISIE V OBEHU

4.1.1 EUROBANKOVKY A EUROMINCE

Celková hodnota kumulovanej čistej emisie²⁷ (ďalej len emisia) k 31. decembru 2011 dosiahla 7,36 mld. € (tabuľka 13) a v medziročnom porovnaní vzrástla o 21,6 % (v roku 2010 vzrástla o 30,8 %). Hodnota položky „obeživo“, zodpovedajúca podielu NBS na eurobankovkách vydaných Eurosystémom, k 31. decembru 2011 predstavovala 8,1 mld. €. ²⁸

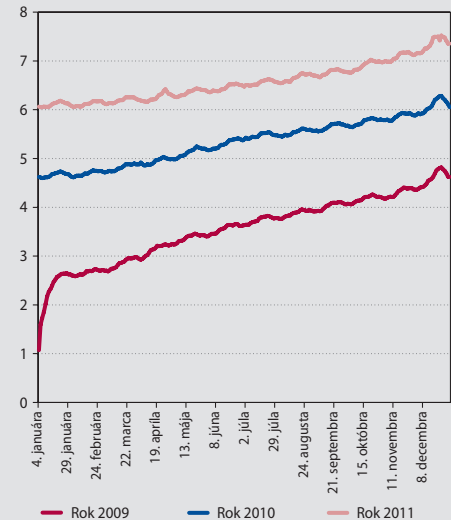
Denný vývoj emisie v roku 2011 takmer kopíruje vývoj v roku 2010, s posunom hodnoty o 1,5 mld. € (graf 20). Maximálna hodnota emisie v roku 2011 bola už tradične dosiahnutá v predvianočnom období 23. decembra (7,5 mld. €).

Kým pri hodnote emisie takmer celú emisiu predstavovali eurobankovky (98,4 %), pri množstve emitovaných eurových peňazí bol pomer opačný, eurobankovky predstavovali iba 20,46 % z celkového počtu, euromince 79,50 % a zvyšnú časť predstavovali zberateľské euromince.

Čistá kumulovaná emisia od prijatia eura ku koncu roka 2011 predstavovala 108 mil. kusov eurobankoviek a takmer 420 mil. kusov euromincí vrátane pamätných euromincí (tabuľka 13). Najviac emitovanou eurobankovkou v uvedenom období bola 50 € bankovka, ktorej podiel predstavoval viac ako 29 % na celkovom množstve emitovaných eurobankoviek. V roku 2011 zaznamenala najvyšší prírastok, čo sa týka hodnoty emisie 500 € bankovka, po ktorej bol v SR veľmi vysoký dopyt najmä v druhom polroku, rovnako ako v celej eurozóne. Z hľadiska množstva bol najvyšší ročný prírastok dosiahnutý pri 20 € bankovke. Najviac emitovanými euromincami, počas celého obdobia platnosti euromeny a aj v roku 2011, boli euromince najnižších nominálnych hodnôt 0,01 € a 0,02 €. Ich spoločný podiel na celkovom množstve emitovaných euromincí tvoril viac ako polovicu emitovaných euromincí (52 %).

Na základe doterajšieho vývoja emisie možno konštatovať, že zatiaľ ani pri jednej nominálnej

Graf 20 Denný vývoj emisie eurovej hotovosti (mld. EUR)

Zdroj: NBS.

hodnote eurobankoviek, resp. euromincí neznamenala NBS dlhodobjší trend tzv. príjmovej krajiny²⁹, hoci 200 € bankovka má od druhého polroka 2010 stále negatívnu čistú mesačnú emisiu³⁰.

Priemerná hodnota peňažného znaku³¹, vypočítaná z emitovaných eurových peňazí vrátane zberateľských euromincí, predstavovala 14 €. Priemerná hodnota peňažného znaku eurobankoviek bola 67 € a euromincí 0,28 €. K 31. decembru 2011 pripadlo v priemere na obyvateľa SR³² 20 kusov eurobankoviek v hodnote približne 1 332 € a 77 kusov euromincí v hodnote 21 €. Celková hodnota kumulovanej čistej emisie eurovej hotovosti na obyvateľa bola 1 353 €. Najpočetnejšou eurobankovkou bola 50 € bankovka v počte takmer 6 kusov na obyvateľa. Z euromincí boli najviac zastúpené v obehu euromince 0,01 € a 0,02 €, ktorých pripadlo v priemere po 20 kusov na obyvateľa.

4.1.2 SLOVENSKÉ KORUNY

K 31. decembru 2011 zostalo v obehu ešte 19,6 mil. kusov bankoviek slovenských korún (z toho najviac 20 Sk bankoviek 10,3 mil. kusov)

²⁷ V SR sa vyskytujú aj eurobankovky a euromince emitované inými centrálnymi bankami eurozóny, preto NBS nemá evidenciu o reálnej hodnote a množstve peňazí v obehu. NBS eviduje len eurobankovky a euromince, ktoré sama vydala do obehu a prijala z obehu. Rozdiel medzi hodnotou (resp. množstvom) vydaných eurobankoviek a euromincí do obehu a prijatých z obehu od 1. 1. 2009 k určitému dátumu predstavuje kumulovanú čistú emisiu.

²⁸ Hodnota obeživa v celej eurozóne k 31. 12. 2011 bola 888,6 mld. €, náš predpísaný podiel bol 0,9115 %.

²⁹ Znamená to, že NBS zatiaľ vydala do obehu viac eurobankoviek, resp. euromincí každej nominálnej hodnoty, ako ich prijala z obehu.

³⁰ V danom mesiaci NBS vydá nižšie množstvo eurobankoviek danej nominálnej hodnoty do obehu, ako ich z neho prostredníctvom bánk, resp. verejnosti prijme.

³¹ Priemerná hodnota peňažného znaku = hodnota kumulovanej čistej emisie / kumulovaná čistá emisía v kusoch.

³² Počet obyvateľov SR k 31. 3. 2011 bol 5,437 mil., zdroj ŠÚ SR.

	Kumulovaná čistá emisia				Podiel v %	
	Stav k 31.12.2011		Rozdiel oproti 31.12.2010		Stav k 31.12.2011	
	kusy	EUR	kusy	EUR	kusy	EUR
500 €	5 483 612	2 741 806 000,00	1 253 428	626 714 000,00	1,04	37,27
200 €	829 310	165 862 000,00	-131 126	-26 225 200,00	0,16	2,25
100 €	20 356 841	2 035 684 100,00	2 940 441	294 044 100,00	3,85	27,67
50 €	32 014 579	1 600 728 950,00	4 776 745	238 837 250,00	6,06	21,76
20 €	24 410 982	488 219 640,00	5 945 914	118 918 280,00	4,62	6,64
10 €	16 722 531	167 225 310,00	3 858 302	38 583 020,00	3,17	2,27
5 €	8 239 817	41 199 085,00	543 188	2 715 940,00	1,56	0,56
Bankovky spolu	108 057 672	7 240 725 085,00	19 186 892	1 293 587 390,00	20,46	98,42
2 €	30 826 707	61 653 414,00	4 089 272	8 178 544,00	5,84	0,84
1 €	21 473 053	21 473 053,00	197 506	197 506,00	4,07	0,29
50 centov	24 778 480	12 389 240,00	1 211 686	605 843,00	4,69	0,17
20 centov	33 123 966	6 624 793,20	1 065 356	213 071,20	6,27	0,09
10 centov	41 043 449	4 104 344,90	3 415 435	341 543,50	7,77	0,06
5 centov	50 264 732	2 513 236,60	6 029 005	301 450,25	9,52	0,03
2 centy	107 250 989	2 145 019,78	17 031 547	340 630,94	20,31	0,03
1 cent	111 104 109	1 111 041,09	23 226 387	232 263,87	21,04	0,02
Mince spolu	419 865 485	112 014 142,57	56 266 194	10 410 852,76	79,50	1,53
Zberateľské mince	187 036	3 590 460,00	73 756	1 484 780,00	0,04	0,05
Peniaze spolu	528 110 193	7 356 329 687,57	75 526 842	1 305 483 022,76	100,00	100,00

Zdroj: NBS.

a približne 393 mil. kusov mincí (z toho najviac 50 hal. mincí 170 mil. kusov a 1 Sk mincí viac ako 102,6 mil. kusov). Hodnota zatiaľ nevrátených slovenských korún približne 4,04 mld. Sk tvorí 2,6 % z celkovej hodnoty emitovaných peňazí. Z uvedenej hodnoty je takmer 700 mil. Sk hodnota slovenských pamätných mincí, pri ktorých predpokladáme len veľmi nízku návratnosť.

Z nevrátených slovenských korún pripadli na 1 obyvateľa približne 3 bankovky v hodnote 480 Sk a 72 obehových mincí v hodnote 133 Sk. Celková hodnota nevrátených slovenských korún vrátane slovenských pamätných mincí predstavovala 743 Sk na obyvateľa. Najpočetnejšou nevrátenou korunovou bankovkou bola k 31. decembru 2011 bankovka 20 Sk v počte takmer 2 kusy na obyvateľa a z obehových mincí to boli 50 hal. mince v počte 31 kusov na obyvateľa.

4.2 DODÁVKY EURO BANKOVIEK A VÝROBA EUROMINCÍ

Národná banka Slovenska v roku 2011 zabezpečila výrobu a dodala do Euro systému 74,46 mil. kusov euro bankoviek; 37,86 mil. kusov bankoviek v nominálnej hodnote 5 € a 36,60 mil. kusov bankoviek v nominálnej hodnote 20 €. Ich výroba bola realizovaná v tlačiarňach Oberthur Technologies Fiduciaire (Francúzsko) a Joh. Enschedé Banknotes B. V. (Holandsko).

Okrem euro bankoviek NBS zabezpečila výrobu a dodanie 20,4 mil. kusov euromincí v nominálnej hodnote 1 cent, 15 mil. kusov euromincí v nominálnej hodnote 2 centy a 5 mil. kusov euromincí v nominálnej hodnote 2 €. Koncom roka bola realizovaná aj výroba 1 mil. kusov pamätných euromincí v nominálnej hodnote 2 € s tematikou 10. výročia zavedenia hotovost-

Tabuľka 14 Zberateľské mince emitované NBS v roku 2011

Nominálna hodnota	Udalosť, ktorú minca pripomína	Počet (ks)		Oznámenie NBS o vydaní euromince
		spolu	z toho PROOF	
10 € ¹⁾	900. výročie vzniku zoborských listín	16 250	8 950	13/2011 Z. z.
10 € ¹⁾	150. výročie prijatia Memoranda národa slovenského	18 600	9 100	78/2011 Z. z.
10 € ¹⁾	100. výročie narodenia Jána Cikkera	16 800	8 900	147/2011 Z. z.
20 € ¹⁾	Pamiatková rezervácia Trnava	18 100	9 950	234/2011 Z. z.
100 € ²⁾	1150. výročie úmrtia kniežata Pribinu	6 800	6 800	339/2011 Z. z.

Zdroj: NBS.
1) Strieborná zberateľská minca.
2) Zlatá zberateľská minca.

nej meny euro, ktorej vydanie bolo plánované začiatkom januára 2012. Razbu všetkých euromincí realizovala Mincovňa Kremnica, š. p., ktorá zabezpečila aj výrobu 55 tisíc kusov euromincí z každej nominálnej hodnoty s letopočtom razby 2011, určených do ročníkových súborov slovenských euromincí.

V súlade s emisným plánom pamätných a zberateľských euromincí na rok 2011 vydala NBS päť rôznych zberateľských euromincí z drahých kovov, z ktorých štyri boli vyrazené zo striebra a jedna zo zlata (tabuľka 14). Podrobné informácie o motívoch zberateľských euromincí sú publikované na internetovej stránke NBS³³. Predaj pamätných a zberateľských euromincí realizovala NBS prostredníctvom domácich a zahraničných zmluvných partnerov.

4.3 SPRACOVANIE EURO BANKOVIEK A EUROMINCÍ

V roku 2011 NBS vydala do obehu viac ako 316 mil. kusov euro bankoviek a z obehu prostredníctvom bánk a čiastočne aj verejnosti prijala viac ako 297 mil. kusov euro bankoviek.

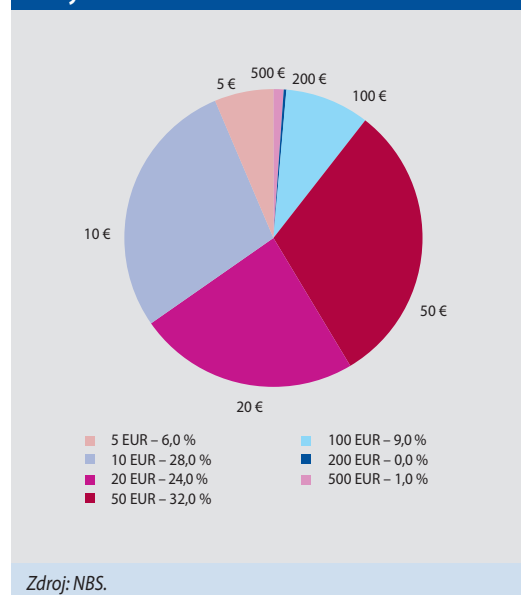
Počas roka NBS spracovala viac ako 296 mil. kusov euro bankoviek v zmysle jednotných postupov stanovených ECB pre všetky národné banky eurozóny.

Prijaté množstvo euro bankoviek bolo približne trikrát vyššie v porovnaní s priemerným množstvom emitovaných bankoviek³⁴. V praxi to znamená, že v priemere sa každé 4 mesiace skontrolujú všetky euro bankovky emitované NBS,

čím sa zabezpečuje čistota, integrita a ochrana euro bankoviek v obehu, a tým aj dôvera verejnosti v euro bankovky. Na dosiahnutie tohto cieľa je potrebné udržiavať dobrú kvalitu euro bankoviek v obehu a rýchlo rozpoznať falované euro bankovky. Najčastejšie spracovávanou bola euro bankovka v nominálnej hodnote 50 € (graf 21), ktorá je aj najviac používanou euro bankovkou v obehu.

Pri spracovaní euro bankoviek sa vytriedilo ako neupotrebitelných takmer 47 mil. kusov euro bankoviek. Priemerná miera vytriedovania bola 16 %. V porovnaní so štátmi eurozóny patríme ku krajinám s priemernou mierou vytriedovania euro bankoviek.

Graf 21 Štruktúra euro bankoviek spracovaných v roku 2011

³³ www.nbs.sk/sk/bankovky-a-mince/eurove-mince/zberatelske

³⁴ Daný ukazovateľ sa volá počet obrátok a nie je rovnaký pre všetky nominálne hodnoty, napr. pre 500 € bankovku mal hodnotu 0,6, pre 10 € bankovku mal hodnotu 6 a pre 20 € a 50 € bola hodnota približne 3.

V roku 2011 bolo vydaných do obehu viac ako 307 mil. kusov euromincí a z obehu bolo prijatých viac ako 251 mil. kusov euromincí. Vzhľadom na vyššiu fyzickú životnosť euromincí sa pri spracovaní mincí (v roku 2011 bolo spracovaných takmer 250 mil. kusov mincí) vytriedilo ako neupotrebitelných iba približne 29 tis. kusov euromincí. Z hľadiska štruktúry spracovávaných euromincí neboli medzi euromincami jednotlivých nominálnych hodnôt výrazné rozdiely.

4.4 FALZIFIKÁTY BANKOVIEK A MINCÍ ZADRŽANÉ NA ÚZEMÍ SR

V roku 2011 bolo na území SR zadržaných 7 967 falzifikátov bankoviek a mincí (tabuľka 15). V porovnaní s rokom 2010 došlo k nárastu o 272 %. Z celkového počtu zadržaných falzifikátov bolo 6 339 bankoviek a 1 628 mincí. Najvyšší podiel zo všetkých falzifikátov zadržaných v roku 2011 mali falzifikáty eura (99 %). Viac ako 61 % falzifikátov zadržala polícia.

Aj napriek zvýšenému počtu zadržaných falzifikátov v roku 2011 a technickej úrovne ich vyhotovenia falzifikáty nepredstavovali vážnejšie riziko pre bezpečnosť a plynulosť hotovostného peňažného obehu v SR.

FALZIFIKÁTY EUR

V roku 2011 bolo na území SR zadržaných 6 260 kusov falzifikátov eurobankoviek v hod-

note 1 005 205 €, čo predstavuje v porovnaní s minulým rokom viac ako štvornásobný nárast. Najviac falzifikátov v počte 5 214 kusov predložila polícia, pričom z uvedeného množstva bolo 4 898 kusov zadržaných ešte pred ich uvedením do obehu, a preto neohrozili peňažný obeh. Najvýznamnejšou policajnou akciou čo sa týka počtu zadržaných falzifikátov, bol prípad z konca roka, pri ktorom bolo zadržaných 3 745 kusov falzifikátov bankoviek 100 € a 1 001 kusov falzifikátov 500 €.

V porovnaní s predchádzajúcim obdobím, keď prevažovali falzifikáty eurobankoviek nominálnych hodnôt 20 € a 50 €, policajný prípad z konca roka ovplyvnil štruktúru zadržaných falzifikátov do takej miery, že v roku 2011 bol zaznamenaný výrazný nárast falzifikátov vyšších nominálnych hodnôt, 100 € a 500 €, ktoré tvorili viac ako 80 % z celkového počtu zadržaných falzifikátov.

V roku 2011 bolo zadržaných 1 628 kusov falzifikátov euromincí, čo predstavuje v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka nárast o 15,5 %. Najčastejšie zadržanými falzifikátmi boli mince v nominálnej hodnote 2 €. Väčšina z nich sa svojimi magnetickými vlastnosťami, vodivosťou a vyhotovením odlišovala od pravých euromincí len minimálne, a preto je pre verejnosť pomerne náročné odhaliť falzifikát, najmä ak sa prijímaným eurominciam nevenuje dostatočná pozornosť.

Falzifikáty eurových platidiel zadržaných v SR predstavovali 0,96 % z celkového počtu falzifi-

Tabuľka 15 Vývoj počtu falzifikátov zadržaných v SR (kusy)

	EUR	USD	SKK	Ostatné	Spolu
2009	2 903	141	297	126	3 467
2010	2 837	50	14	33	2 934
2011	7 888	38	15	26	7 967

Zdroj: NBS.

Tabuľka 16 Počet falzifikátov eur zadržaných v SR (kusy)

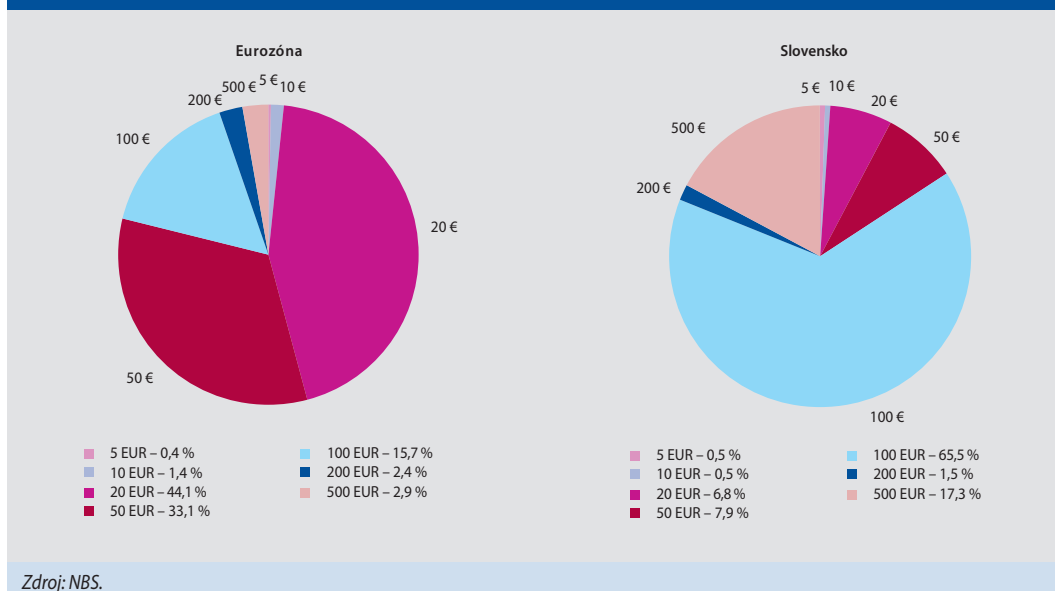
	0,50 €	1 €	2 €	5 €	10 €	20 €	50 €	100 €	200 €	500 €	p ¹⁾	Spolu
2009	37	109	664	29	37	274	827	775	144	7	0	2 903
2010	208	224	977	35	38	312	503	392	91	56	1	2 837
2011	348	239	1 041	29	31	425	495	4 103	91	1 086	0	7 888

Zdroj: NBS.

1) Napodobneniny, pozmenené, upravené a zložené bankovky.

Graf 22 Porovnanie štruktúry zadržaných falzifikátov v eurozóne a v SR v roku 2011

kátov zadržaných v roku 2011 v eurozóne. Ich podiel na celkovom počte eurobankoviek a euromincí v peňažnom obehu SR je veľmi nízky a možno konštatovať, že pravdepodobnosť, že fyzické alebo právnické osoby prídu do styku s falošnou eurobankovkou alebo euromincou je veľmi malá.

Porovnanie štruktúry zadržaných falzifikátov v eurozóne a v SR v roku 2011 zobrazuje graf 22.

FALZIFIKÁTY SLOVENSKÝCH KORÚN

Zavedením eura do hotovostného peňažného obehu sa výrazne znížil výskyt falzifikátov slovenských korún. V roku 2011 bolo zadržaných len 15 kusov falzifikátov. Aj keď je možnosť výmeny slovenských bankoviek za eurové bankovky ča-

sovo neobmedzená, možno očakávať, že výskyt falzifikátov slovenských korún bude naďalej len ojedinelý.

FALZIFIKÁTY AMERICKÝCH DOLÁROV A OSTATNÝCH CUDZÍCH MIEN

V roku 2011 bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom zaznamenaný pokles zadržaných falzifikátov amerických dolárov a ostatných cudzích mien. Počet zadržaných falzifikátov amerických dolárov sa znížil o 24 %. Podobne ako v roku 2010, bola najviac falšovanou bankovka 100 USD, ktorá tvorila 95 % zo zadržaných falzifikátov. Výskyt falzifikátov ostatných cudzích mien poklesol o 21 %. Najväčší podiel tvorili falzifikáty anglických libier (21 kusov) a českých korún (4 kusy).

PLATOBNÉ SLUŽBY A PLATOBNÉ SYSTÉMY

5 PLATOBNÉ SLUŽBY A PLATOBNÉ SYSTÉMY

5.1 PLATOBNÉ SLUŽBY

Národná banka Slovenska má nezastupiteľné miesto v procese fungovania platobných systémov a systémov pre vyrovnanie cenných papierov. NBS vystupuje ako prevádzkovateľ platobných systémov, účastník týchto systémov a zároveň prispieva k prijatiu a uplatňovaniu pravidiel a štandardov pre tieto systémy.

Národná banka Slovenska spolu s Ministerstvom financií Slovenskej republiky predkladá vláde návrhy zákonov v oblasti platobných systémov a poskytovania platobných služieb.

Oblasť platobných služieb a platobných systémov upravuje predovšetkým zákon č. 492/2009 o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o platobných službách“), ktorým bola transponovaná smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/64/ES o platobných službách³⁵.

V roku 2011 bola prijatá novela zákona o platobných službách, ktorou bola transponovaná smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/44/ES zo dňa 6. mája 2009, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 98/26/ES o konečnom zúčtovaní v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov a smernica 2002/47/ES o dohodách o finančných zárukách. Touto novelou bola vymedzená tzv. interoperabilita medzi platobnými systémami.

Súčasťou slovenského právneho poriadku v oblasti platobných služieb je aj opatrenie Národnej banky Slovenska č. 8/2009, ktorým sa ustanovuje štruktúra bankového spojenia, štruktúra medzinárodného bankového čísla účtu a podrobnosti o vydávaní prevodníka identifikačných kódov a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES):

- nariadenie č. 924/2009 o cezhraničných platbách v Spoločenstve, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 2560/2001 a
- nariadenie č. 1781/2006 o údajoch o príkazoch, ktoré sprevádzajú prevody finančných prostriedkov.

V roku 2011 Národná banka Slovenska schválila návrh Slovenskej bankovej asociácie neplatiť

v roku 2011 príspevok na činnosť Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie zriadeného podľa zákona o platobných službách na mimosúdne riešenie sporov, a to vzhľadom na výsledky hospodárenia tohto súdu a dostatok finančných prostriedkov na činnosť Komory pre rozhodovanie sporov z poskytovania platobných služieb.

5.2 PLATOBNÉ SYSTÉMY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

5.2.1 PLATOBNÝ SYSTÉM TARGET2 A TARGET2-SK

V roku 2009 sa Slovenská republika vstupom do eurozóny zároveň pripojila aj k platobnému systému TARGET2 a Národná banka Slovenska začala prevádzkovať svoj komponent tohto systému ako platobný systém TARGET2-SK. Tretí rok prevádzky platobného systému TARGET2-SK možno hodnotiť ako úspešný a bezproblémový. Počas roka 2011 neboli zaznamenané žiadne výrazné incidenty, ktoré by zásadne ohrozili systém alebo jeho účastníkov, respektíve ktoré by ohrozili plynulé spracovanie platieb alebo narušili prevádzku systému.

Okrem dennej prevádzky systému, konzultačnej a obchodnej podpory účastníkov, pravidelného testovania procedúr pre obnovu činnosti, sa Národná banka Slovenska podieľala na koordinácii vývoja, zmien, testovania a nasadzovania nových verzií programového vybavenia platformy SSP, na ktorej je systém TARGET2 prevádzkovaný. Novými verziami programového vybavenia sa do platformy SSP implementujú nové funkčnosti a zmeny, ktoré Eurosystem schváli na základe požiadaviek užívateľov systému a tiež sa nimi odstraňujú identifikované chyby z predchádzajúcej verzie.

Národná banka Slovenska pokračovala aj v roku 2011 v organizovaní pravidelných pracovných stretnutí so zástupcami účastníkov TARGET2-SK. Tieto stretnutia slúžia na konzultáciu návrhov a pripravovaných zmien do systému TARGET2, koordináciu testovania nových verzií platformy SSP s účastníkmi, hodnotenie bežnej prevádzky a sprostredkovanie ďalších relevantných infor-

³⁵ Týmto zákonom sa zrušil zákon č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku v znení neskorších predpisov.

mácií poskytnutých účastníkom TARGET2-SK zo strany NBS.

NBS v novembri 2011 vydala novelu rozhodnutia č. 7/2011 k rozhodnutiu NBS č. 3/2010 o podmienkach účasti v TARGET2-SK. Touto novelou sa správne a v celom rozsahu implementovalo usmernenie Európskej centrálnej banky č. ECB/2011/15.

5.2.2 PLATBY REALIZOVANÉ PROSTREDNÍCTVOM TARGET2-SK

Na konci roka 2011 bolo do platobného systému TARGET2-SK zapojených 35 účastníkov, z toho 32 priamych účastníkov vrátane Národnej banky Slovenska a 3 pridružené systémy (EURO SIPS, Centrálny depozitár cenných papierov SR, a. s., First Data Slovakia, a. s.). Počas roka 2011 sa počet účastníkov zvýšil o dvoch priamych účastníkov.

V roku 2011 sa prostredníctvom platobného systému TARGET2-SK uskutočnilo 187 tis. transakcií v celkovej hodnote vyše 705,9 mld. €. Oproti roku 2010 došlo k nárastu počtu uskutočnených transakcií o 25 % (37 tis. transakcií). Rovnako hodnota spracovaných transakcií zaznamenala nárast oproti predchádzajúcemu roku, a to o takmer 3,46 % (23,6 mld. €). Vývoj počtu a hodnoty uskutočnených transakcií podľa jednotlivých mesiacov v rokoch 2010 a 2011 zobrazujú grafy 23 a 24.

V roku 2011 mal TARGET2-SK 257 prevádzkových dní. Denne sa v systéme spracovalo v priemere 729 platobných transakcií v celkovej hodnote takmer 2 746 mil. €.

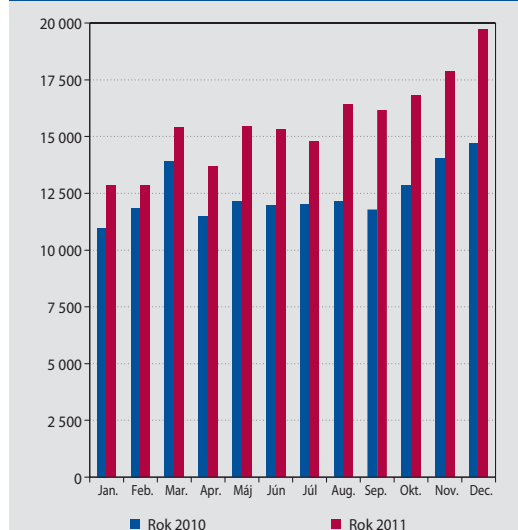
Podiel počtu klientskych a medzibankových platieb spracovaných v roku 2011 bol v pomere 59:41, v prospech klientskych platieb. Z hľadiska hodnoty spracovaných platieb bol podiel klientskych a medzibankových platieb 4:96, teda výrazne v prospech medzibankových platieb, čo zodpovedá faktu, že medzibankové platby majú výrazne vyššie hodnoty ako platby klientske.

V júli 2011 sa do systému TARGET2 zapojilo Rumunsko so svojou bankovou komunitou. V súčasnosti je tak do systému TARGET2 zapojených celkovo 24 krajín Európskej únie. Z hľadiska štruktúry smerovania platieb zaslaných účastníkmi TARGET2-SK v roku 2011, bolo 34 % všetkých platieb domácich a 66 % smerovalo príjemcom do zahraničia. Avšak ukazovateľ hodnoty zaslaných platieb vyznieva v pomere 62:38 v prospech domácich platieb. Štruktúru smerovania platieb zobrazuje graf 25.

5.2.3 PLATOBNÝ SYSTÉM EURO SIPS

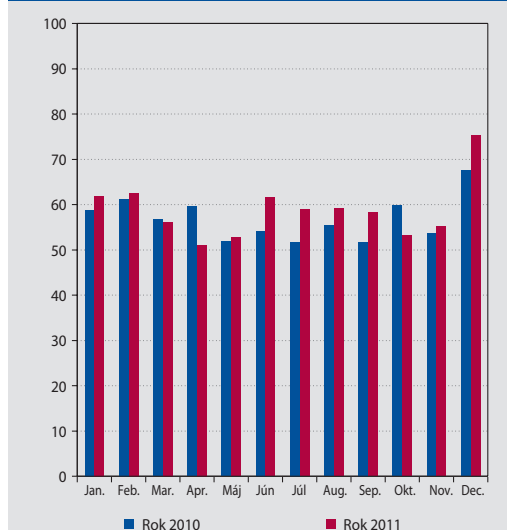
EURO SIPS je retailovým platobným systémom určeným na spracovanie a klíring klientskych platieb v eurách a zároveň pridruženým systé-

Graf 23 Počet platieb spracovaných v TARGET2-SK

Zdroj: NBS.

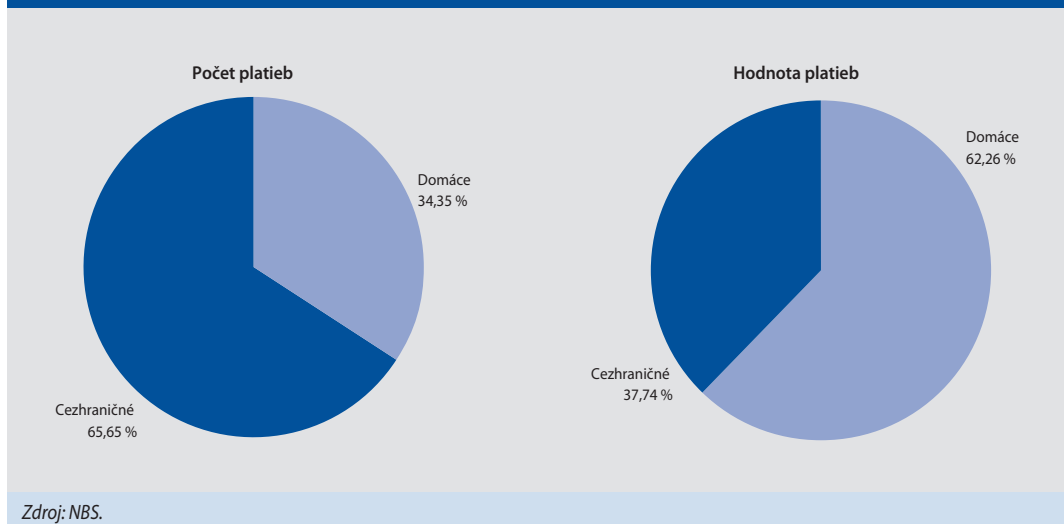
Graf 24 Hodnota platieb spracovaných v TARGET2-SK (mld. EUR)

Zdroj: NBS.

Graf 25 Štruktúra smerovania platieb zaslaných účastníkmi TARGET2-SK v roku 2011

mom k transeurópskemu platobnému systému TARGET2-SK. Platobné transakcie sa v platobnom systéme EURO SIPS spracovávajú v klíringových cykloch, ktorých výsledky sa finančne vyrovnávajú v systéme TARGET2-SK.

Medzibankové platobné transakcie sa od 1. januára 2009 spracovávajú a vyrovnávajú výhradne v systéme TARGET2-SK.

V nadväznosti na implementáciu SEPA platobných nástrojov v SR bude platobný systém EURO SIPS upravený na systém kompatibilný so SEPA. Úprava EURO SIPS bude realizovaná v súlade so schválenou stratégiou, prijatou Bankovou radou NBS, ktorá tvorí súčasť Implementačného plánu SEPA.

5.2.4 PLATBY REALIZOVANÉ PROSTREDNÍCTVOM EURO SIPS

V roku 2011 sa do retailového platobného systému EURO SIPS zapojilo 32 účastníkov. Oproti pôvodným 30 účastníkom zo začiatku roka sa ich počet zvýšil o dvoch nových účastníkov. V priebehu roka 2011 sa v EURO SIPS uskutočnilo 171 070 tisíc transakcií v celkovej hodnote 176 738 mil. €. V počte transakcií to znamenalo nárast o 5,08 % a pokračovanie v trende z predchádzajúcich rokov. Krivka objemového nárastu bola taktiež zachovaná. Predstavovala hodnotu 7,38 %.

Grafy 26 a 27 vyjadrujú počet a hodnotu transakcií uskutočnených v systéme EURO SIPS počas

jednotlivých mesiacov roka 2011 a porovnanie s rokom 2010.

5.2.5 PLATOBNÉ KARTY

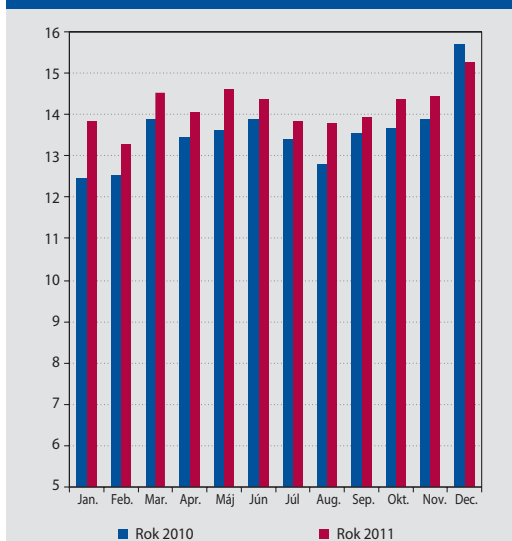
V roku 2011 bol počet vydaných bankových platobných kariet 5,35 mil., čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje nárast takmer o 7 %. Z celkového počtu vydaných bankových platobných kariet debetné platobné karty tvorili 4,52 mil. a kreditné platobné karty 0,82 mil. (zvyšok, necelých 10 000 kusov, tvoria tzv. predplatené karty).

K 31. decembru 2011 mohli klienti bánk na území Slovenskej republiky využívať sieť 2 404 bankomatov a 37 978 platobných terminálov, čo je nárast oproti predchádzajúcemu roku o 1,7 % (sieť bankomatov), resp. 1,4 % (sieť platobných terminálov).

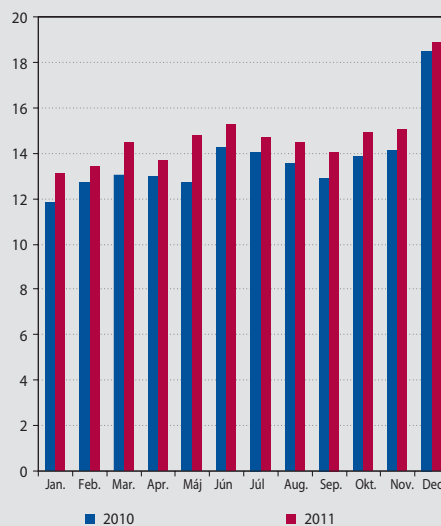
5.3 SPOLUPRÁCA S MEDZINÁRODNÝMI FINANČNÝMI INŠTITÚCIAMI V OBLASTI PLATOBNÉHO STYKU

HODNOTENIE SYSTÉMU ZÚČTOVANIA CENNÝCH PAPIEROV CDCP

Rada guvernérov ECB schválila v decembri 2008 správu o hodnotení Centrálného depozitára cenných papierov Slovenskej republiky (CDCP) oproti štandardom na jeho použitie v úverových operáciách ESCB (Standards for the use of

Graf 26 Porovnanie počtu transakcií uskutočnených v EURO SIPS v roku 2010 a 2011 (mil.)

Zdroj: NBS.

Graf 27 Porovnanie hodnoty transakcií uskutočnených v EURO SIPS v roku 2010 a 2011 (mld. EUR)

Zdroj: NBS.

EU securities settlement systems in ESCB credit operations), kde bol CDCP ohodnotený ako „vyhovujúci“ a následne bol zaradený do zoznamu akceptovateľných systémov zúčtovania cenných papierov pre úverové operácie v Eurosysteme. Toto hodnotenie bolo vykonané na individuálnej báze, keďže bolo realizované v súvislosti s prijatím eura na Slovensku.

V roku 2011 bolo spustené druhé komplexné hodnotenie Eurosystemu, ktorého súčasťou je aj CDCP. Tieto komplexné hodnotenia sa pravidelne vykonávajú približne každé dva roky. Súčasťou hodnotenia sú všetky systémy zúčtovania cenných papierov (SSSs) a ich linky v rámci celej eurozóny. Národná banka Slovenska vystupuje v pozícii koordinátora vo vzťahu k domácejmu systému zúčtovania cenných papierov i v pozícii prvého hodnotiteľa. Druhým hodnotiteľom pre CDCP bola určená Banca d'Italia. Zároveň NBS plnila úlohu druhého hodnotiteľa pre MaltaClear, s cieľom zachovania dvojitej kontroly. Záverečná správa, zaslanie odporúčaní a monitorovanie ich plnenia prebehne v roku 2012.

Koncom roka 2011 bolo spustené aj tzv. ad hoc hodnotenie, ktorého predmetom sú novovzniknuté linky a SSSs. NBS vystupuje v tomto hod-

notení v pozícii druhého hodnotiteľa pre jednu priamu linku a dve nepriame linky. Záverečná hodnotiacia správa a odporúčania by mali byť Rade guvernérov predložené v polovici roka 2012 a v druhej polovici roka bude monitorované plnenie vydaných odporúčaní.

OBLASŤ SEPA – EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA, EURÓPSKA PLATOBNÁ RADA

Projekt SEPA je ďalším krokom k vytvoreniu integrovaného európskeho trhu platobných služieb definitívnym odstránením rozdielov medzi domácimi a cezhraničnými platbami. V prípade naplnenia vízie SEPA by sa platby mohli realizovať v rámci všetkých krajín SEPA z jediného bankového účtu, prostredníctvom rovnakých platobných nástrojov a rovnako ľahko a bezpečne ako sa dnes realizujú domáce platby.

Európska centrálna banka uverejňovala v priebehu roka 2011 štatistické údaje o používaní nových celoeurópskych bezhotovostných platobných nástrojov, pričom v závere roka 2011 tvorili SEPA úhrady z celkového počtu úhrad v eurozóne 22,66 % a z celkovej hodnoty úhrad 0,16 %.

Európska platobná rada (EPC) v septembri na svojom plenárnom zasadnutí schválila a násled-

ne na svojich internetových stránkach uverejnila nové verzie Pravidiel pre SEPA inkasá (Základná schéma inkas – verzia 6.0 a B2B schéma inkas – verzia 4.0). Zároveň boli zverejnené aj aktualizované Pravidlá pre SEPA úhrady (verzia 6.0). Uvedené pravidlá nadobudnú účinnosť 17. novembra 2012. Poslednou aktualizáciou SEPA rámca pre platobné karty je verzia 2.1, ktorá vyšla koncom decembra 2009. Novú verziu dokumentu Štandardizácia v oblasti SEPA platobných kariet – zoznam požiadaviek, verzia 5.5, zverejnila EPC v máji 2011.

Najzávažnejšou témou v oblasti SEPA, ktorá sa riešila v priebehu roka 2011, bola otázka stanovenia konečných termínov prechodu z doposiaľ používaných domácich schém platobných nástrojov na nové schémy SEPA úhrad a inkas. Návrh textu nariadenia³⁶ bol publikovaný 16. decembra 2011. Schválenie a publikovanie nariadenia vo vestníku Európskej únie je naplánované na 1. polovicu roka 2012. Nariadenie stanoví konečný dátum prechodu na nové platobné schémy SEPA tak pre úhrady, ako aj pre inkasá na 1. február 2014.

EUROSYSTÉM, TARGET2 SECURITIES

V roku 2011 pokračovali práce na projekte TARGET2 Sekurities (T2S). Rozhodnutia Rady guvernérov ECB sa týkali riadenia a kontroly projektu, zmluvných vzťahov a budúcej prevádzky.

V apríli 2011 Rada guvernérov schválila rozhodnutie o spôsobe výberu poskytovateľa komunikačnej siete a v júli 2011 vzala na vedomie posun projektu T2S.

V novembri 2011 schválila návrh znenia rámcovej zmluvy, ktoré je už k dispozícii aj na webovej stránke ECB³⁷. Rámcová zmluva má byť predložená na podpis centrálnym depozitárom v roku 2012. Zároveň Rada guvernérov rozhodla o tom, že tie centrálné depozitáre (CSD), ktoré sa rozhodnú pristúpiť k podpisu rámcovej zmluvy ako prvé (do apríla 2012, resp. do júna 2012), ušetria na poplatkoch. CSD, ktoré chcú podpísať rámcovú zmluvu, budú musieť spĺňať prístupové kritériá pre vstup CSD do T2S, obsiahnuté v Rozhodnutí ECB z novembra 2011.

Rada guvernérov ďalej vzala na vedomie nový plán, ktorého prijatie sa očakáva začiatkom roka 2012. Schválila novú verziu dokumentu požiadaviek používateľov URD 5.01 a tiež použitie CoreNet ako poskytovateľa riešenia pre vyhradené komunikačné linky.

V roku 2011 pokračoval aj výber poskytovateľov komunikačnej siete, ktorý vykonáva Banca d'Italia v mene Eurosystému. Výber mal byť zavŕšený v januári roku 2012 podpisom licenčnej zmluvy s dvoma uchádzačmi.

Pokračovali aj rokovania so zástupcami centrálnych bánk mimo eurozónu, ktoré majú záujem poskytnúť svoju menu na vyrovnanie v T2S. Eurosystém pokračoval v publikovaní nových verzií dokumentácií T2S na svojej webovej stránke³⁸. Ide predovšetkým o dokumenty týkajúce sa požiadaviek používateľov, funkčných špecifikácií a popisu biznis procesov. Všetky relevantné informácie sú na webových stránkach ECB v anglickom jazyku.

³⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovujú technické požiadavky pre úhrady a inkasá v eurách a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 924/2009 (Regulation of the European Parliament and of the Council establishing technical and business requirements for credit transfers and direct debits in euro and amending Regulation (EC) No 924/2009).

³⁷ http://www.ecb.int/paym/t2s/pdf/csd_FA/T2S_Framework_Agreement_Schedules.pdf?49d67c562e82-f8a2e34b3991000e5f20

³⁸ <http://www.ecb.int/paym/t2s/about/keydocs/html/index.en.html>

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

KAPITOLA 6

ŠTATISTIKA

6

6 Š T A T I S T I K A

Národná banka Slovenska metodicky pripravuje, zbiera, zostavuje a uverejňuje rôzne druhy štatistík, ktoré slúžia predovšetkým na zabezpečenie výkonu jednotnej menovej politiky, finančnej stability, ako aj na rôzne iné činnosti ESCB. Poskytovanie štatistických údajov za oblasť menovej a finančnej štatistiky, štatistiky štvrtročných finančných účtov, štatistiky poisťovní, kapitálového trhu a dôchodkového sporenia, ako aj platobnej bilancie prebiehalo v súlade s požiadavkami ECB/ESCB, Eurostatu, BIS a iných medzinárodných inštitúcií. Rok 2011 bol charakteristický väčšou prepojenosťou s ECB najmä v koordinácii nových požiadaviek na štatistiky finančných inštitúcií a požiadaviek na štatistiky slúžiace na analýzu finančnej stability. Zostavované údaje využívali aj subjekty finančného trhu, široká verejnosť a médiá. Údaje sa publikujú na internetovej stránke NBS.³⁹

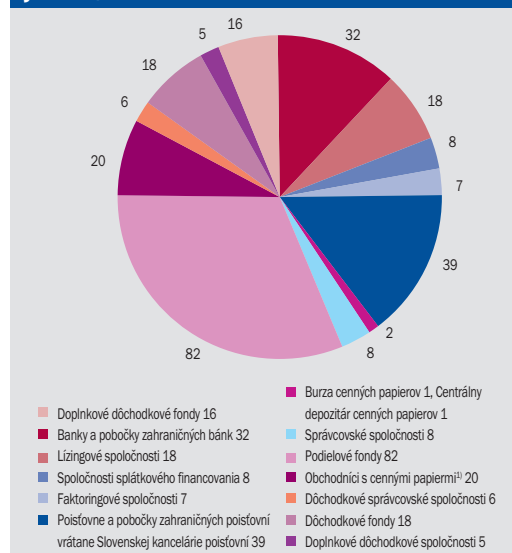
6.1 MENO V Á A FINANČN Á Š T A T I S T I K A

Počas roka 2011 NBS pravidelne publikovala údaje v národnom detaile, ako aj v štruktúre porovnateľnej s údajmi ECB za bankový sektor, menovú štatistiku peňažných finančných inštitúcií, národný príspevok do menových agregátov eurozóny a protipoložky k M3 a úrokovú štatistiku úverových inštitúcií, štatistiku podielových fondov, štatistiku cenných papierov a údaje za ostatných finančných sprostredkovateľov (lízingové spoločnosti, faktoringové spoločnosti a spoločnosti splátkového financovania).

V roku 2011 NBS začala publikovať Štatistický bulletin, ktorý je samostatnou publikáciou menovej a finančnej štatistiky zostavovanou štvrťročne.⁴⁰

Na účely menovej a finančnej štatistiky sa podielové fondy rozčleňujú na fondy peňažného trhu a investičné fondy (dlhopisové, akciové, realitné, zmiešané a iné fondy). Počet vykazujúcich subjektov za sektor peňažných finančných inštitúcií (NBS, úverové inštitúcie a fondy peňažného trhu) sa oproti

Graf 28 Štruktúra vykazujúcich subjektov finančného trhu k 31.12.2011 (počet subjektov)

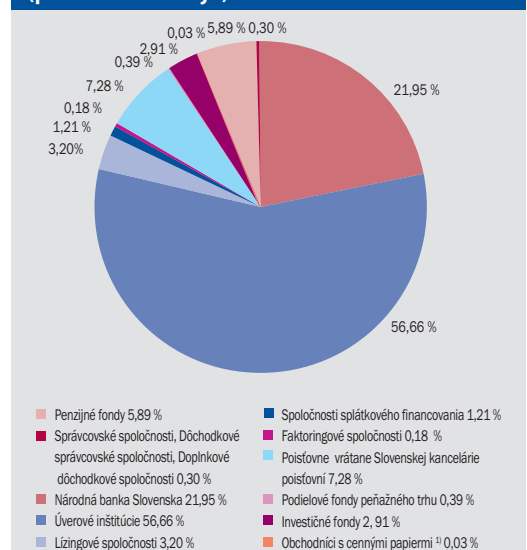

Zdroj: NBS.

1) Obchodníci s cennými papiermi s povolením podľa zákona č. 566/2001 Z. z., ktorí nie sú bankou, pobočkou zahraničnej banky, správcovskou spoločnosťou alebo pobočkou zahraničnej správcovskej spoločnosti.

Poznámka: NBS udelila spoločnosti AEGON, d.d.s, a.s., predchádzajúci súhlas na zrušenie doplnkových dôchodkových fondov, toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 24. 6. 2011. Zmluvy s účastníkmi doplnkového dôchodkového sporenia boli vypovedané a zanikli 30. 9. 2011.

Graf 29 Podiel vykazujúcich subjektov finančného trhu na aktívach k 31.12.2011 (predbežné údaje)

Zdroj: NBS.

1) Obchodníci s cennými papiermi s povolením podľa zákona č. 566/2001 Z. z., ktorí nie sú bankou, pobočkou zahraničnej banky, správcovskou spoločnosťou alebo pobočkou zahraničnej správcovskej spoločnosti.

³⁹ <http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje>

⁴⁰ <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/publikacie-nbs/statisticky-bulletin>

predchádzajúcemu roku znížil o dva, pribudli tri pobočky zahraničných bánk a ubudlo päť fondov peňažného trhu, ktoré boli na základe legislatívnych zmien preklasifikované na dlhopisové investičné fondy, spadajúce do sektora ostatných finančných sprostredkovateľov. Štruktúra vykazujúcich subjektov za sektor ostatných finančných sprostredkovateľov (investičné fondy, lízingové spoločnosti, faktoringové spoločnosti a spoločnosti splátkového financovania) sa za posledný rok výrazne nezmenila. Prírastok dlhopisových fondov bol kompenzovaný zlúčeniami fondov v iných kategóriách.

Počas roka sa implementovali dve nové opatrenia NBS o predkladaní výkazov bankami, pobočkami zahraničných bánk, obchodníkmi s cennými papiermi a pobočkami zahraničných obchodníkov s cennými papiermi na štatistické účely (opatrenie č. 17/2011) a o predkladaní správcovkými spoločnosťami za podielové fondy alebo podfondy (opatrenie č. 18/2011). Novými opatreniami sa zohľadnili aktuálne požiadavky vyplývajúce z právnych noriem ECB za oblasť menovej a finančnej štatistiky, upravila sa existujúca štruktúra výkazov z hľadiska priblíženia sa k jednotnému štatistickému konceptu ECB (pri zbere vstupných výkazov a zostavovaní výstupných zostáv), ako aj z hľadiska ich efektívneho využívania internými a externými užívateľmi.

6.2 ŠTATISTIKA ŠTVRŤROČNÝCH FINANČNÝCH ÚČTOV

Národná banka Slovenska je v zmysle požiadaviek ECB zodpovedná aj za zostavovanie štvrťročných finančných účtov (ŠFÚ). Hlavným účelom zostavenia ŠFÚ je zaznamenávanie všetkých finančných tokov v ekonomike, to znamená v akom objeme a forme domácnosti, nefinančné aj finančné podniky a vláda poskytujú alebo si nárokujú finančné prostriedky. Popri finančných transakciách poskytujú finančné účty aj informáciu o stave majetku a dlhu jednotlivých sektorov. ŠFÚ predstavujú jeden z dôležitých podporných analytických nástrojov na účely sledovania transmisného mechanizmu menovej politiky a analýzy finančnej stability.

NBS úzko spolupracuje pri zostavovaní ŠFÚ so ŠÚ SR a s MF SR, ktorí sú v rámci ŠFÚ zodpovední za údaje sektora verejnej správy, pričom ŠÚ SR je zodpovedný aj za ročné finančné účty za celú ekonomiku. V roku 2011 NBS intenzívne spolupracovala

so ŠÚ SR na zosúladení metodiky a údajov za sektor verejnej správy, predovšetkým údajov, ktoré súvisia s finančnými operáciami subjektov verejnej správy s inštitúciami finančného trhu.

V súlade s požiadavkou ECB a užívateľov údajov ŠFÚ boli v roku 2011 uskutočnené analýzy a konzultácie ohľadom podkladových údajov o rôznych formách financovania sa nefinančných podnikov medzi sebou, ako aj v rámci domáceho a zahraničných finančných trhov. Cieľom týchto analýz bolo predovšetkým zvýšenie kvality zdrojových údajov o nefinančných podnikoch a rozšírenie spektra údajov o spôsoboch ich financovania. NBS taktiež pokračovala v prácach na zvyšovaní kvality údajov o finančných operáciách, ktoré nie sú transakciami. Konkrétne ide o metodiku a zostavovanie údajov o objemoch precezení, reklasifikácií a kurzových rozdielov.

6.3 ŠTATISTIKA POISŤOVNÍ, KAPITÁLOVÉHO TRHU A DÔCHODKOVÉHO SPORENIA

Údaje od subjektov poisťovného trhu, kapitálového trhu a trhu dôchodkového sporenia slúžili na výkon dohľadu, ako aj na štatistické účely pre národné i nadnárodné inštitúcie, pričom sa zabezpečila ich kvalita z hľadiska včasnosti, presnosti a vzájomnej porovnateľnosti. K ultimu roka 2011 NBS evidovala 196 vykazujúcich subjektov, z toho 39 subjektov poisťovného trhu, 112 subjektov kapitálového trhu a 45 subjektov trhu dôchodkového sporenia.

Oblasť štatistiky poisťovní bola v roku 2011 ovplyvnená ďalšou etapou príprav na zavedenie systému SOLVENCY II, ktorého úlohou je harmonizácia podmienok zverejňovania informácií, ich transparentnosť a konzistencia v rámci Európskej únie, s predpokladaným termínom zavedenia v roku 2013.

Oblasť kapitálového trhu bola ovplyvnená prijatím zákona č. 203/2011 o kolektívnom investovaní, ktorého cieľom je implementovať smernicu Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/65/ES o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (smernica UCITS IV), a to predovšetkým tým, že prehľbuje harmonizáciu právnej úpravy štandardných fondov v členských štátoch Európskej únie. Smernica UCITS IV je zameraná najmä na zvýšenie flexibility pri organizovaní a spravovaní fondov,

podporu dosahovania úspor v rozsahu pri správe aktív a rušenie bariér v oblasti kolektívneho investovania v rámci Európskej únie.

Oblasť štatistiky dôchodkového sporenia bola ovplyvnená prijatím zákona č. 334/2011, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ktorý výrazným spôsobom mení niektoré parametre systému starobného dôchodkového sporenia, ako napr. vznik a zánik účasti na starobnom dôchodkovom sporení, odstránenie deformácií v právnej úprave dôchodkových fondov – obmedzenie a rozloženie rizika, umiestňovanie investícií, porovnávanie výkonnosti dôchodkových fondov a účasť sporiteľov v jednotlivých fondoch.

Zložitost' finančných trhov a prepojenost' finančných transakcií poisťovní a penzijných fondov (dôchodkové fondy a doplnkové dôchodkové fondy) s ostatnými subjektmi finančného trhu zdôraznili potrebu harmonizácie údajov týchto subjektov. V dôsledku toho prebehla výrazná revízia štatistických súborov sektorovo členených finančných aktív a pasív odosielaných Európskej centrálnej banke (štatistika ICPF – Insurance Corporations and Pension Funds).

Na základe revidovaných údajov ECB začala v júni 2011 pravidelne zverejňovať ICPF štatistiky v rozsahu ročných ukazovateľov eurozóny k 31. decembru 2010, ako aj ukazovateľov za všetky členské štáty samostatne. Koncom roka 2011 sa ICPF štatistika začala zverejňovať aj na internetovej stránke NBS.

6.4 ŠTATISTIKA NEBANKOVÝCH SUBJEKTOV

Štatistika nebankových subjektov zabezpečuje a zodpovedá za zber a spracovanie štatistického výkazníctva od právnických osôb s výnimkou bánk a pobočiek zahraničných bánk, vychádzajúc z potrieb zostavovania platobnej bilancie, medzinárodnej investičnej pozície a štatistiky priamych zahraničných investícií.

Povinnosť predkladania hlásení je upravená v ustanoveniach § 8 zákona NR SR č. 202/1995 Z. z. Devízový zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990

Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v znení zákona č. 602/2003 Z. z. Štruktúra, rozsah, obsah, členenie, termíny, forma, spôsob, postup a miesto predkladania je ustanovená opatrením NBS č. 467/2010 Z. z. Zber hlásení sa realizuje s mesačnou, štvrtročnou a ročnou periodicitou, hlásenia o kótovaných akciách a portfóliových investíciách sa podávajú vždy pri zaznamenanej zmene. Na spracovanie údajov v NBS sa používa informačný systém DEVOHP.

Rok 2011 bol pre činnosti zabezpečované v rámci štatistiky nebankových subjektov rokom pokračovania harmonizácie štatistiky v súlade s odporúčaniami medzinárodných inštitúcií, predovšetkým ECB, ktoré sa týkajú metodiky zostavovania platobnej bilancie, medzinárodnej investičnej pozície a štatistiky priamych zahraničných investícií.

Počas roka 2011 sa zabezpečila implementácia nových požiadaviek OECD a ďalších medzinárodných inštitúcií v oblasti štatistiky priamych zahraničných investícií.

Taktiež sa začali prípravné práce v súvislosti s implementáciou požiadaviek nového manuálu MMF na zostavovanie platobnej bilancie BPM6.

6.5 ŠTATISTICKÝ INFORMAČNÝ SYSTÉM A TECHNICKÁ PODPORA

V oblasti informačných systémov slúžiacich na podporu štatistiky v roku 2011 intenzívne prebiehali prípravné práce pre začatie výberového konania na projekte pod názvom Štatistický zberový portál, ktorý by mal zefektívniť komunikáciu so spravodajskými subjektmi, urýchliť spracovanie dát v NBS a viesť k vytvoreniu jednotného dátového skladu pre údaje od všetkých vykazujúcich subjektov (bankových subjektov, nebankových finančných subjektov, subjektov s devízovou ohlasovacou povinnosťou). Samotný projekt bol spustený koncom roka vypísaním výberového konania.

V oblasti existujúcich informačných systémov slúžiacich na podporu štatistiky sa zrealizovali technologické projekty za účelom novej funkčnosti informačných systémov STATUS a STATUS DFT. Taktiež bola zdokonalená použiteľnosť a funkčnosť servera Odboru štatistiky pridaním nových databáz cenných papierov a registra organizácií, ako aj aplikačnej logiky nad uvedenými databázami.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

KAPITOLA 7

EKONOMICKÝ VÝSKUM

7

7 EKONOMICKÝ VÝSKUM

Ekonomický výskum NBS má prevažne charakter aplikovaného výskumu. Jeho cieľom je lepšie spoznať príčiny a podmienky existencie konkrétnych ekonomických a finančných javov. Získané výsledky predstavujú cenné informácie pre menovopolitické rozhodnutia a formovanie hospodárskej politiky vo všeobecnosti a odpovedajú na aktuálne odborné otázky týkajúce sa hospodárskeho, menového a finančného vývoja. Výskum sa venuje predovšetkým ekonomickým a finančným otázkam, ktoré vyžadujú zväčša netradičné a komplexnejšie riešenia. Väčšina výsledkov je verejne publikovaná.

Ekonomický výskum NBS je centralizovaný na odbore výskumu. Spoluriešiteľmi viacerých úloh sú domáci a zahraniční odborníci. Najzaujímavejšie výsledky a zistenia za rok 2011 boli verejne publikované. Rozsiahlejšie výstupy boli zverejnené ako recenzované výskumné štúdie (pod označením WP – Working Paper). Analýzy a zistenia mimo rámca výskumných štúdií sú publikované ako diskusné štúdie alebo odborné analýzy (zväčša označené ako PP – Policy Paper, OP – Occasional Paper alebo DP – Discussion Paper). Odbor výskumu koordinuje aj práce na tvorbe kľúčového materiálu, ktorý hodnotí situáciu v oblasti finančnej stability na Slovensku. Ide o Správu o finančnej stabilite, ktorá je publikovaná dvakrát do roka.

Obsahové zameranie ekonomického výskumu v NBS tvorí šesť základných oblastí. Ide o menovú politiku a infláciu, fiškálnu politiku, finančnú stabilitu, trh práce a reálnu ekonomiku, ekonomické modelovanie, euro a konvergenciu. Medzinárodná spolupráca na rôznych úrovniach prispieva k tomu, aby výskum odrážal aktuálne trendy z hľadiska tém i použitých metód. Špeciálny výskumný výbor zložený z domácich a zahraničných odborníkov garantuje kvalitu a odbornosť výstupov prostredníctvom pravidelného monitoringu a schvaľovania výskumných zámerov jednotlivých výskumných pracovníkov. K zosúladeniu domácej výskumnej činnosti s výskumnou činnosťou bánk v iných krajinách eurozóny prispieva účasť NBS na rokovaní riaditeľov

výskumných odborov národných centrálnych bánk ESCB.

V roku 2011 NBS publikovala deväť odborných prác určených pre verejnosť. Šesť z nich malo charakter recenzovaných výskumných štúdií. Okrem týchto odborných prác, ktoré sú uverejnené na internetovej stránke NBS v časti Výskumné štúdie⁴¹, pracovníci odboru výskumu v spolupráci so zamestnancami iných útvarov NBS zaoberajúcimi sa otázkami finančnej stability, pripravili a publikovali dve Správy o finančnej stabilite⁴².

Správa o finančnej stabilite za prvý polrok 2011 hodnotí najdôležitejšie faktory, ktoré ovplyvňovali domácu finančnú stabilitu. Došlo k miernemu zhoršeniu podmienok pre finančnú stabilitu, najmä v súvislosti so zvyšovaním sa rizík pochádzajúcich z vonkajšieho prostredia. Priaznivý domáci hospodársky vývoj sa prejavil v nižších nákladoch na zlyhané úvery a v medziročnom náraste čistého zisku bankového sektora. Vzhľadom na rozsah naakumulovaných makroekonomických nerovnováh v eurozóne je potrebné rátať so sťaženými podmienkami pre sektory domácej ekonomiky. Domáci bankový sektor musí počítat s nárastom strát z kreditných a trhových rizík. Výsledky stresového testovania bankového sektora poukazujú na jeho dobrú odolnosť voči výraznejším stratám zo zlyhaných úverov podnikom a domácnostiam a z precenenia cenných papierov v ich držbe. Nad rámec bežného obsahu sa správa v samostatnej prílohe venuje indikátorom napätia vo finančnom systéme, metodológii ich konštrukcie a možnostiam ich použitia. Druhá odborná príloha k správe obsahuje podrobnú analýzu finančnej pozície nefinančných podnikov na Slovensku.

Publikované štúdie prispeli k ďalšiemu prehĺbeniu poznatkov o slovenskej ekonomike a jej prepojení s ostatnými európskymi krajinami. Z výskumu vyplýva, že pôvodne nízke zosúladenie slovenskej ekonomiky a ďalších troch ekonomík V4 s ekonomikou eurozóny sa postupne zvyšovalo. V období hospodárskej krízy sa hospodársky vývoj vo V4 ešte viac priblížil

41 <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/vyskumne-studie>

42 <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/publikacie-nbs/sprava-o-financnej-stabilite>

k vývoju v eurozóne. Moderné ekonomické modely umožňujú vyčíslit' nielen dopady zmien fiškálnej politiky, ale aj vplyv zmien v iných oblastiach na našu ekonomiku. Kvantifikácia nákladov a prínosov vstupu Slovenska do eurozóny pomocou DSGE modelu naznačuje, že prínosy prevýšili náklady.

Pravidelná analýza konvergencie ekonomík EÚ konštatuje obnovenie procesu reálneho dobiehania, s výnimkou krajín, ktoré boli silno zasiahnuté dlhovou krízou. Väčšina sledovaných krajín, bude však aj v nasledujúcich rokoch vykazovať nadmerný deficit alebo infláciu prekračujúcu referenčnú hodnotu.

Nový výskum v oblasti fiškálnej politiky sa zaoberá konsolidačným úsilím vlády a kritickou hranicou zadlženia v krajinách EÚ. Reakcia vlád rôznych krajín na rast zadlženia sa odlišuje. Niektoré krajiny nevyužili obdobie rýchleho hospodárskeho rastu na konsolidáciu verejných financií a dostali sa nad identifikovanú kritickú hranicu zadlženia. Odhady vplyvu zmien daňových sadzieb a ich harmonizácie v rámci eurozóny naznačujú, že takéto kroky majú vplyv na vývoj makroekonomických ukazovateľov sledovaných krajín. Prípadná harmonizácia v daňovej oblasti môže zvýšiť schopnosť eurozóny čeliť spoločným šokom a na druhej strane zhoršiť odolnosť voči šokom pochádzajúcim z prostredia mimo eurozóny.

Nové zistenia týkajúce sa mzdovej pružnosti a úprav mzdových nákladov konštatujú, že základné mzdy sú na Slovensku v porovnaní s inými krajinami EÚ menej pružné. Na druhej strane, podniky viac využívajú ostatné zložky kompenzácií poskytovaných zamestnancom, a to najmä v tých podnikoch, ktoré sa vyznačujú vyššou nepružnosťou základných miezd. Ukazuje sa, že mzdová pružnosť úzko súvisí s kvalifikačnou úrovňou zamestnancov a vplyvom odborových zväzov.

NBS prispieva do verejnej odbornej diskusie aj vytváraním platforiem na odbornú diskusiu. Vybraní výskumní pracovníci si vymieňajú svoje poznatky na odborných seminároch a vedeckých konferenciách. Formou tematických prednášok sa snažia priblížiť výsledky svojej práce aj študentom stredných a vysokých škôl. Významné postavenie pri výmene poznatkov

majú pravidelné odborné semináre organizované na pôde NBS. V roku 2011 sa v priestoroch NBS uskutočnilo viac ako 30 výskumných seminárov. Autori na nich prezentovali výsledky výskumov, ako aj viaceré zatiaľ nepublikované závery. Takmer polovicu prednášajúcich tvorili odborníci zo zahraničných inštitúcií. Najvýznamnejším prednášajúcim v roku 2011 bol uznávaný profesor ekonomických analýz a politik z Kalifornskej univerzity v Berkeley profesor Andrew K. Rose, ktorý vystúpil s prednáškou „Príčiny a dôsledky krízy 2008: najnovšie poznatky“.

NBS pokračovala v spolupráci s medzinárodnými výskumnými tímami a v roku 2011 bola členom troch expertných skupín vytvorených pri ESCB, ktoré zahŕňajú činnosti výskumného charakteru. Zástupca NBS sa zúčastnil aj úvodných rokovaní, ktoré by mali viesť k vytvoreniu výskumnej siete zameranej na vysoko aktuálne otázky konkurencieschopnosti krajín a podnikov v EÚ.

Prvou expertnou skupinou, ktorou je NBS členom, je HFCN (Household Finance and Consumption Network). Hlavným tematickým zameraním tejto skupiny je skúmanie finančnej situácie a spotrebných výdavkov domácností. V nadväznosti na rozsiahly prieskum medzi európskymi domácnosťami sa v roku 2011 pristúpilo k spracovaniu získaných odpovedí. Vzhľadom na to, že niektorí respondenti sa rozhodli na citlivé otázky neodpovedať, špeciálna pozornosť bola venovaná odhadom dopočítaných náhradných hodnôt pre chýbajúce údaje. NBS sa zaradila medzi prvé tri národné centrálné banky, ktoré spracovali výsledky prieskumu a už čoskoro budú môcť začať s ich analýzou. Analýza zozbieraných údajov prispeje k lepšiemu porozumeniu dôsledkov makroekonomických šokov, menovopolitických a inštitucionálnych zmien na rozdielne skupiny domácností. Očakáva sa, že výskum prispeje najmä k ďalšiemu objasneniu zákonitostí tvorby úspor a rastu zadlženosti obyvateľstva.

Rovnako aktuálnymi sú otázky finančnej stability a jej prepojenia s reálnou ekonomikou. Pracovná skupina makroobozretného výskumu sa venuje rozvoju makrofinančných modelov prepájajúcich finančnú stabilitu s reálnou ekonomikou, tvorbe systémov skorého varovania a indikátorov systé-

mového rizika a hodnoteniu rizika nákazy. NBS v rámci tejto skupiny aktívne spolupracuje hlavne na výskume systémov skorého varovania a indikátorov systémového rizika. Počas roka 2011 vznikol prvý návrh mesačného a štvrtročného indikátora napätia na Slovensku.

Treťou expertnou skupinou výskumného charakteru je skupina pre ekonometrické modelovanie. Výskum sa člení na tri hlavné oblasti.

Prvou je modelovanie potenciálneho produktu v rámci DSGE modelov, druhou je výskum prínosov a nákladov fiškálnej konsolidácie a treťou oblasťou sú makrofinančné prepojenia. Odborníci z NBS sa aktívne zapájajú do výskumu spadajúceho do tretej tematickej oblasti, a to predovšetkým so zameraním sa na prenos šokov z finančného sektora do reálnej ekonomiky a možnými spätnými vplyvmi na finančný sektor.

Box 1

ŠTÚDIE PUBLIKOVANÉ V ROKU 2011

Michal Benčík

Synchronizácia hospodárskych cyklov krajín V4 a eurozóny

Z pohľadu celkových prínosov a nákladov spoločnej menovej politiky je dôležitá miera zosúladenia hospodárskych cyklov krajín s eurozónou. Táto štúdia sa venuje problematike zosúladenia hospodárskych cyklov krajín V4 jednak priamym výpočtom krížových korelácií, jednak výpočtom krížových korelácií z prvotných impulzov a napokon výpočtom korelácií zo zložiek produkčných medzier zo spoločných a zo špecifických šokov. Výsledky všetkých troch metód sa pre produkčnú medzeru v hrubých rýsoch zhodujú: pred rokom 2001 neboli hospodárske cykly krajín V4 zosúladené s eurozónou (korelácie boli nízke alebo záporné). V rokoch 2001 až 2007 sa korelácie dostávali do kladných čísel, čo súviselo so vstupom krajín V4 do EÚ a prehĺbovaním vzájomného obchodu medzi krajinami V4 a eurozónou. V období hospodárskej krízy 2008 – 2009 sa synchronizácia hospodárskych cyklov sledovaných krajín ešte zvýšila.

Tibor Lalinský

Analýza konvergenencie slovenskej ekonomiky 2011

Reálna konvergencia Slovenska sa v roku 2010 obnovila. Tempá rastu produktivity a HDP na obyvateľa na Slovensku opäť patrili medzi najvyššie v EÚ. Niektoré krajiny eurozóny sa však iba pomaly spamätávali

z dôsledkov finančnej a hospodárskej krízy. Maastrichtské kritériá na zavedenie eura by v máji 2011 plnilo iba Fínsko. V roku 2012 by sa mal proces nominálnej konvergenencie obnoviť. Slovensko, ako aj väčšina súčasných, kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajín EÚ, budú však pravdepodobne aj v nasledujúcich dvoch rokoch vykazovať nadmerný deficit alebo infláciu prekračujúcu referenčnú hodnotu. Vysokú šancu splniť súčasne obe tieto kritériá bude mať spomedzi krajín EÚ mimo eurozóny iba Švédsko. Zo skupiny kandidátskych krajín dosiahne stabilné nominálne ukazovatele Čierna Hora. Najslabšiu nominálnu konvergenciu a zhoršenie viacerých ukazovateľov reálnej konvergenencie môžeme očakávať v krajinách postihnutých dlhovou krízou.

František Hajnovič, Juraj Zeman, Ján Žilinský **Konsolidačné úsilie vlády a kritická hranica vládneho zadĺženia v EÚ a na Slovensku**

Štúdia je venovaná odhadu reakcie vlád EÚ na zadĺženie a určenie tzv. kritickej úrovne zadĺženia z údajov za roky 1995 – 2009. Dôraz kladie na metodologický postup a interpretáciu výsledkov. Vychádza najmä z práce Medzinárodného menového fondu, ktorá predpokladá, že reakcia vlády (t. j. primárny deficit) sa dá vyjadriť ako kubický polynóm minulého zadĺženia. Reakciu vlády vyjadrili autori polynómom štvrtého stupňa a dynamiku reakcie interpretovali ako model s členom korigujúcim chyby. Prácu doplnili analýzou zadĺženia pre vybrané

krajiny. Empirický panelový odhad s fixnými efektmi a analýza ukázali, že reakcia jednotlivých krajín na zadlženie bola rozdielna. Niektoré krajiny EÚ nevyužili obdobie rýchleho rastu na konsolidáciu a na konci roka 2009 sa dostali na hranicu kritického zadlženia. Štúdiá detailnejšie analyzuje aj zadlženie Slovenska a jeho výhľad.

Matúš Senaj, Milan Výškrabka **Zmeny daňových sadzieb v laboratóriu**

Sadzby daní z príjmov a príspevky na sociálne poistenie sa v krajinách eurozóny výrazne odlišujú. Štúdiá sa zaoberá možnými dopadmi prípadnej harmonizácie sadzieb daní z práce. Pri analýze sa využíva DSGE model pre štyri krajiny. Posuny v domácich daňových sadzbách vedú k zmenám makroekonomických ukazovateľov, zatiaľ čo efekty prelievania sú obmedzené. V dlhodobom horizonte krajiny, ktoré znížia svoje celkové daňové bremeno, podporia svoje ekonomiky a krajiny, ktoré zvýšia daňové sadzby, stratia časť produkcie. Samotný proces prispôsobenia sa novým sadzbám je dosť komplikovaný, keďže krajina, ktorá v dlhodobom horizonte získava, môže dočasne zaznamenať nižšiu hospodársku aktivitu. Z hľadiska volatility ekonomiky, eurozóna s homogénnym daňovým systémom môže byť lepšie pripravená čeliť spoločným šokom. Na druhej strane, šoky pochádzajúce z prostredia mimo eurozóny, môžu zvýšiť volatilitu produkcie eurozóny v harmonizovanom daňovom režime.

Marianna Červená **Mzdová nepružnosť**

Štúdiá sa zaoberá skúmaním miery nepružnosti slovenských miezd a faktorov nominálnej a reálnej nepružnosti miezd. Vychádza z výsledkov prieskumu medzi podnikmi na Slovensku.

Berie do úvahy dve odlišné definície mzdovej nepružnosti, pričom nominálnu nepružnosť spája so zmrazením plátov a reálnu so mzdovou indexáciou. V porovnaní s výsledkami pre ostatné krajiny, v ktorých sa uskutočnil rovnaký prieskum, sa Slovensko javí byť jednou

z krajín s najvyššou nominálnou mzdovou nepružnosťou a relatívne vysokou reálnou mzdovou nepružnosťou. Súčasťou štúdie sú aj výsledky regresnej analýzy (multinomial logit) hodnotiacej vzťahy medzi reálnou a nominálnou mzdovou nepružnosťou, pružnými mzdami a množstvom podnikových a inštitucionálnych faktorov. Výsledky naznačujú, že rozhodujúcu úlohu zohráva charakter pracovnej sily. Podniky s prevládajúcimi nízko kvalifikovanými zamestnancami čelia nižšej pravdepodobnosti mzdovej nepružnosti. Vplyv kolektívneho vyjednávania sa tiež javí byť významný. Pri podnikoch, ktoré sú ovplyvnené podnikovými odborovými zväzmi, bola zaznamenaná vyššia pravdepodobnosť oboch typov mzdových nepružností ako pri podnikoch, ktoré nie sú ovplyvnené žiadnym typom kolektívneho vyjednávania. Na druhej strane, podniky ovplyvnené odvetvovým odborovým zväzom majú pružnejšie mzdy ako podniky neovplyvnené kolektívnym vyjednávaním.

Marianna Červená **Znižovanie miezd a alternatívne rozpätia**

Štúdiá analyzuje výsledky prieskumu zameraného na úpravu miezd a cien v slovenských podnikoch. Zameriava sa na znižovanie mzdových nákladov cez znižovanie základných miezd a iných zložiek mzdových nákladov (tzv. alternatívnych rozpätí). Jednoduchá analýza naznačuje, že podniky na Slovensku znižujú mzdy častejšie ako v iných krajinách a rozšírejšie je zároveň aj využívanie alternatívnych rozpätí. Regresná analýza potvrdzuje silný vzťah medzi používaním alternatívnych rozpätí a mzdových nepružností. Využívanie alternatívnych rozpätí je v priemere o 30 % viac pravdepodobné v podnikoch s nominálnou nepružnosťou miezd ako v podnikoch s pružnými mzdami.

Juraj Zeman **Náklady a prínosy vstupu Slovenska do eurozóny. Kvantitatívne zhodnotenie.**

Vstup do menovej únie so sebou prináša výhody aj nevýhody. Strata nezávislej menovej po-

litiky spojená so stratou samostatnej politiky výmenného kurzu sa prejavuje v obmedzenej schopnosti stabilizovať domácu ekonomiku pri zasiahnutí asymetrickým šokom. To vedie k volatilnejším hospodárskym cyklom a k nižšiemu úžitku rizikovo averzných jednotlivcov v ekonomike. Na druhej strane, spoločná

mena znižuje transakčné náklady, čím podporuje medzinárodný obchod a hospodársky rast. Výsledky štúdie naznačujú, že prínosy prevyšujú náklady. Na vyčíslenie nákladov a prínosov vstupu Slovenska do eurozóny bol použitý DSGE model pre dve krajiny – Slovensko a eurozónu.

EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

8 EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

8.1 EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI

EUROSYSTEM

NBS je od 1. januára 2009 spolu s ECB a národnými centrálnymi bankami členských štátov EÚ, ktoré prijali spoločnú menu euro, súčasťou Eurosystemu. Guvernér NBS je z titulu svojej funkcie členom Rady guvernérov, najvyššieho menovopolitického orgánu zodpovedného najmä za výkon menovej politiky krajín eurozóny. Zároveň je členom Generálnej rady, dočasného rozhodovacieho orgánu, ktorý bude existovať dovtedy, kým všetky členské štáty EÚ neprijmú spoločnú menu. Guvernér NBS sa v priebehu roku 2011 zúčastnil 22 zasadnutí Rady guvernérov a 4 zasadnutí Generálnej rady.

Rozhodovacie orgány ECB sa pri výkone svojich úloh obracajú na výbory Eurosystemu/Európskeho systému centrálnych bánk, ktoré sú zriadené pre všetky základné oblasti pôsobnosti centrálnych bánk. Na práci výborov a ich pracovných skupín, sa počas roku 2011 priamo podieľalo viac ako 70 zástupcov NBS. Participácia odborných útvarov NBS na úlohách Eurosystemu predstavuje významnú časť aktivít banky.

EURÓPSKA ÚNIA

Guvernér NBS sa zúčastnil pravidelných neformálnych zasadnutí Rady ministrov pre hospodárske a finančné záležitosti EÚ (ECOFIN), ktoré sa uskutočnili v predsedajúcich krajinách Rady EÚ – v apríli 2011 v maďarskom meste Gödöllő a v septembri 2011 vo Wroclawi v Poľsku. Zamestnanci NBS sa zapojili do práce výborov, podvýborov a pracovných skupín Európskej komisie aj Rady Európskej únie.

8.2 SPOLUPRÁCA NBS S MEDZINÁRODNÝMI INŠTITÚCIAMI

MEDZINÁRODNÝ MENOVÝ FOND (MMF) A SVETOVÁ BANKA (SB)

Hlavnými podujatiami bretonwoodských inštitúcií boli v roku 2011 jarné a výročné zasadania MMF a SB v apríli a septembri, na ktorých sa zúčastnil guvernér NBS vo funkcii guvernéra za SR v MMF.

V roku 2011 sa zvýšila angažovanosť SR voči MMF. K 31. decembru 2011 poskytla SR prostredníctvom Finančného transakčného plánu (FTP) 115,4 mil. SDR a prostredníctvom bilaterálnej dohody medzi SR a MMF zdroje vo výške 51,7 mil. SDR.

V marci 2011 sa v SR uskutočnila pravidelná misia MMF v rámci konzultácií podľa čl. IV Dohody o MMF k hospodárskym politikám SR. Okrem toho uskutočnil MMF v júli 2011 aj konzultácie k otázkam menovej a devízovej politiky eurozóny, ktorá je spoločná pre všetky krajiny eurozóny. Z pravidelných aktivít MMF, do ktorých sa SR zapojila v roku 2011, možno spomenúť pravidelnú aktualizáciu Ročnej správy o devízovom režime a devízových obmedzeniach (AREAER).

V roku 2011 SR poskytla príspevok Medzinárodnému združeniu pre rozvoj (IDA) vo výške 670 tis. € a Iniciatíve pre mnohostranné odpustenie dlhov (MDRI) vo výške 40 tis. €. Prostriedky boli poskytnuté na základe záväzku v rámci prístúpenia SR k 15. doplneniu zdrojov IDA a financovaniu MDRI. Zároveň SR pristúpila v roku 2011 k 16. doplneniu zdrojov IDA, na základe ktorého v rokoch 2012 – 2014 prispeje zdrojmi vo výške 2,63 mil. €.

ORGANIZÁCIA PRE HOSPODÁRSKU SPOLUPRÁCU A ROZVOJ (OECD)

V roku 2011 sa NBS zapojila do hĺbkového hodnotenia strategického cieľa „Competition and Market Efficiency“ prostredníctvom dotazníkov OECD. SR podporovala zavedenie programového rozpočtu v OECD, ktorého súčasťou je aj „ex post“ hodnotenie výsledkov výstupov prostredníctvom správ o implementácii. V ekonomickom výhľade SR sa predpokladá spomalenie ekonomickej aktivity, za ktorým je neistý vývoj u našich obchodných partnerov a dopad fiškálnej konsolidácie na domácu spotrebu.

EURÓPSKA BANKA PRE OBNOVU A ROZVOJ (EBOR)

V máji 2011 sa v kazašskej Astone na svojom jubilejnom 20. výročnom zasadnutí stretla Rada guvernérov EBOR. Na výročnom zasadnutí v Astone sa dohodlo, že sa v rámci našej konštituencie pri-

právi nová zmluva, ktorá bola následne v októbri 2011 podpísaná. Nová konštitučná dohoda upravuje okrem iného mechanizmus zabezpečenia činností v rámci kancelárie konštitučie. V rámci našej konštitučie sa novým členom od októbra 2011 stalo Gruzínsko.

BANKA PRE MEDZINÁRODNÉ ZÚČTOVANIE (BIS)

Výročné zasadnutie akcionárov BIS sa konalo v júni 2011. Za NBS sa ho zúčastnili guvernér a člen Bankovej rady NBS pre operácie na finančných trhoch a platobné služby. Okrem schválenia rozdelenia zisku sa Rada BIS venovala aj hodnoteniu teritoriálneho zastúpenia členskej základne BIS, ktoré zohľadňuje ekonomický a finančný význam regiónu a jeho zmeny od posledného rozšírovania BIS v roku 2003. BIS navrhla členstvo centrálnym bankám Peru, Kolumbie, Spojených arabských emirátov a Luxemburgu, čím by sa počet akcionárov BIS zvýšil na 59.

Guverneri členských centrálnych bánk sa na svojich pravidelných dvojmesačných zasadnutiach organizovaných BIS v roku 2011 venovali aktuálnym témam – inflačným očakávaniam po dopade recesie, svetovej likvidite, zadlženosti, rizikám a ekonomickému rastu, investíciám do komoditných finančných produktov a úlohe centrálnych bánk na trhu vládnych cenných papierov v čase krízy.

8.3 MEDZINÁRODNÁ ČINNOSŤ NBS V OBLASTI DOHĽADU

V rámci novej architektúry dohľadu na európskej úrovni sa 1. januára 2011 zriadila inštitúcia európskeho dohľadu na makroúrovni – Európsky výbor pre systémové riziká (European Systemic Risk Board, ESRB) a inštitúcie európskeho dohľadu na mikroúrovni – Európsky orgán dohľadu pre bankovníctvo (European Banking Authority, EBA), Európsky orgán dohľadu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (European Insurance and Occupational Pensions Authority, EIOPA) a Európsky orgán dohľadu pre cenné papiere a trhy (European Securities and Markets Authority, ESMA)⁴³. Na činnosti týchto orgánov dohľadu sa v roku 2011 podieľala aj NBS.

ESRB sídli vo Frankfurte a ECB mu poskytuje analytickú, štatistickú, organizačnú a adminis-

tratívnu podporu. Členmi Generálnej rady ESRB (najvyšší rozhodovací orgán) sú aj guvernér NBS a výkonný riaditeľ útvaru dohľadu nad finančným trhom. Hlavnou úlohou ESRB je najmä monitorovať systémové riziká. Na základe svojich analýz vydal ESRB v roku 2011 viaceré varovania a odporúčania⁴⁴, ako aj stanoviská k makroprudenciálnym aspektom legislatívy EÚ.

EBA so sídlom v Londýne nahradila doterajší Výbor európskych orgánov bankového dohľadu (CEBS). EIOPA so sídlom vo Frankfurte nahradila doterajší Výbor európskych orgánov dohľadu nad poisťovníctvom a zamestnaneckými penzijnými fondmi (CEIOPS). ESMA so sídlom v Paríži nahradila doterajší Výbor európskych regulátorov cenných papierov (CESR). Členmi Rady orgánov dohľadu (najvyšší rozhodovací orgán v každej inštitúcii európskeho dohľadu na mikroúrovni) sú aj vedúci pracovníci útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS.

Úlohou európskych orgánov dohľadu na mikroúrovni je poskytovať stanoviská pre inštitúcie EÚ a vypracúvať usmernenia, odporúčania a návrhy regulačných a vykonávacích technických predpisov, prispievať ku konzistentnému uplatňovaniu právne záväzných aktov EÚ, najmä predchádzaním regulačnej arbitráži, zblížením praxe, zmierovaním a urovnávaním sporov medzi príslušnými orgánmi, koordinovaním a prijímaním opatrení v krízových situáciách; skvalitňovať spoluprácu dohľadov, delegovanie úloh a fungovanie kolégií orgánov dohľadu. Na zabezpečenie týchto úloh zriadili EBA, EIOPA a ESMA stále výbory, ktoré im pomáhajú pri rozhodovaní. Rokovaní a práce týchto výborov a mnohých pracovných skupín sa zúčastňovali aj pracovníci útvaru dohľadu nad finančným trhom, s cieľom zlepšiť reguláciu finančného trhu a obmedziť systémovo významné riziká.

Súčasťou činnosti útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS v medzinárodnej oblasti je aj spolupráca s dohľadmi z iných krajín, a to najmä s dohľadmi materských bánk alebo poisťovní, ktorých dcérske banky alebo poisťovne majú sídlo na území SR. Spolupráca dohľadov prebiehala v roku 2011 tak na bilaterálnej, ako aj na multilaterálnej úrovni, najmä v rámci kolégií dohľadov pre jednotlivé bankové alebo poisťovacie skupiny.

⁴³ Na základe nariadení Európskeho parlamentu a Rady č. 1092/2010, č. 1093/2010, č. 1094/2010 a č. 1095/2010 z 24. novembra 2010.

⁴⁴ Napríklad odporúčanie k úverom v cudzej mene, dolárovému financovaniu bánk a makroprudenciálnemu mandátu národných orgánov.

8.4 ZAHRANIČNÁ TECHNICKÁ POMOC

NBS v roku 2011 bola spolu s ďalšími trinástimi centrálnymi bankami Eurosystemu zapojená do programu technickej pomoci pod názvom Crisis Response Package, ktorý v roku 2010 operatívne pripravila ECB v spolupráci s MMF a SB ako reakciu na finančnú krízu. Program bol zameraný výlučne na podporu dohľadu nad finančným trhom u ôsmich kandidátov a potenciálnych kandidátov na vstup do EÚ a bol rozdelený do troch komponentov: 1. systém odborných seminárov, 2. bilaterálna spolupráca na vypracovanie opatrení zvyšujúcich obozretnosť dohľadov v jednotlivých krajinách a 3. simulácia cezhraničnej spolupráce pri výkone dohľadu.

NBS sa zapojila do prvých dvoch komponentov, a to súborom seminárov na témy Piliér II, ICAAP/SREP a hodnotenia a merania rizík. V roku 2011 NBS spolupracovala aj s Centralna banka Crne Gore (Centrálna banka Čiernej Hory) pri dopravovaní opatrení regulácie Piliéru II, licencovania bánk a IAS/finančného reportingu. Program bol ukončený v decembri 2011.

NBS je zapojená aj do programu technickej pomoci ESCB pre Narodna banka Srbije (Národná

banka Srbska). Program bol schválený Radou guvernérov v decembri 2010 a realizácia začala v roku 2011. NBS spolupracuje s centrálnou bankou Srbska na zostavení manuálov k dohľadu nad poisťovníctvom a penzijnými fondmi a v oblasti aproximácie legislatívy.

Tradičným prijímateľom technickej pomoci NBS bola aj Національний банк України (Národná banka Ukrajiny). V roku 2011 sa v Bratislave uskutočnili dva odborné semináre na tému finančnej stability a tému organizácie systému internej kontroly a rizikového manažmentu. V Kyjeve sa uskutočnil seminár na tému vzťahov a komunikácie centrálnej banky s verejnosťou.

Aj v roku 2011 pokračovala spolupráca s Нацыянальны банк Рэспублікі Беларусь (Národná banka Bieloruska) v oblasti technickej pomoci. Na základe zmluvy NBS usporiadala v roku 2011 dva odborné semináre pre expertov centrálnej banky Bieloruska na tému riadenia devízových rezerv a úverového registra. Experti NBS sa zúčastnili dvoch odborných vzdelávacích podujatí v Bielorusku na tému DSGE modelu, ako aj na tému aktuálnych otázok bankovníctva.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

KAPITOLA 9

LEGISLATÍVA

9 LEGISLATÍVA

V roku 2011 pokračovala Národná banka Slovenska vo vykonávaní svojich legislatívnych a aproximačných kompetencií v oblasti meny, peňažného obehu, devízového hospodárstva, bankovníctva, kapitálového trhu, poisťovníctva a dôchodkového sporenia.

LEGISLATÍVNE ZMENY ZÁKONOV V OBLASTI PÔSOBNOSTI NÁRODNEJ BANKY SLOVENSKA PRIPRAVENÉ A VYKONANÉ V ROKU 2011

Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2011 novelizovaný zákonom č. 46/2011 Z. z., zákonom č. 130/2011 Z. z., zákonom č. 314/2011 Z. z., zákonom č. 394/2011 Z. z., zákonom č. 520/2011 Z. z. a zákonom č. 547/2011 Z. z.

Zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov bol v roku 2011 novelizovaný zákonom č. 46/2011 Z. z., zákonom č. 130/2011 Z. z., zákonom č. 394/2011 Z. z. a zákonom č. 520/2011 Z. z.

Zákon č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol v roku 2011 novelizovaný zákonom č. 130/2011 Z. z., zákonom č. 394/2011 Z. z., zákonom č. 520/2011 Z. z. a zákonom č. 547/2011 Z. z.

Zákon č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2011 novelizovaný zákonom č. 203/2011 Z. z., zákonom č. 394/2011 Z. z. a zákonom č. 547/2011 Z. z.

Zákon č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2011 novelizovaný zákonom č. 130/2011 Z. z., zákonom č. 332/2011 Z. z., zákonom č. 520/2011 Z. z. a zákonom č. 547/2011 Z. z.

Zákon č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní bol novelizovaný v roku 2011 zákonom č. 547/

2011 Z. z., ktorý však nadobudne účinnosť až 1. januára 2013.

Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2011 novelizovaný zákonom č. 334/2011 Z. z., zákonom č. 546/2011 Z. z. a zákonom č. 547/2011 Z. z.

Zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2011 novelizovaný zákonom č. 520/2011 Z. z.

Zákon č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2011 novelizovaný zákonom č. 520/2011 Z. z.

Zákon č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch v znení neskorších predpisov bol v roku 2011 novelizovaný zákonom č. 200/2011 Z. z.

Zákon č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov bol v roku 2011 novelizovaný zákonom č. 520/2011 Z. z. a zákonom č. 547/2011 Z. z.

VYHLÁŠKY A OPATRENIA VYDANÉ V ROKU 2011 NÁRODNOU BANKOU SLOVENSKA V RÁMCI JEJ LEGISLATÍVNYCH KOMPETENCIÍ NA VYDÁVANIE VYKONÁVACÍCH VŠEOBECNE ZÁVÄZNÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV

Vyhláška Národnej banky Slovenska č. 11/2011 Z. z., ktorou sa mení a doplňa vyhláška Národnej banky Slovenska č. 607/2008 Z. z. o niektorých podrobnostiach o hotovostnom peňažnom obehu a o zmene a niektorých vyhlášok.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 15. marca 2011 č. 1/2011 o registri bankových úverov a záruk (oznámenie č. 77/2011 Z. z.).

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 22. marca 2011 č. 2/2011 o predkladaní výkazov poisťovňami

a zaistovňami, ktoré sú predmetom dohľadu nad skupinou (oznámenie č. 98/2011 Z. z.).

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 26. apríla 2011 č. 3/2011, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 4/2007 o vlastných zdrojoch financovania bánk a požiadavkách na vlastné zdroje financovania bánk a o vlastných zdrojoch financovania obchodníkov s cennými papiermi a požiadavkách na vlastné zdroje financovania obchodníkov s cennými papiermi v znení neskorších predpisov (oznámenie č. 145/2011 Z. z.).

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 26. apríla 2011 č. 4/2011, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 6/2009 o predkladaní výkazov, hlásení a iných správ bankami, pobočkami zahraničných bánk, obchodníkmi s cennými papiermi a pobočkami zahraničných obchodníkov s cennými papiermi na účely vykonávania dohľadu a o zmene opatrenia Národnej banky Slovenska č. 26/2008 o predkladaní výkazov bankami, pobočkami zahraničných bánk, obchodníkmi s cennými papiermi a pobočkami zahraničných obchodníkov s cennými papiermi na štatistické účely (oznámenie č. 146/2011 Z. z.).

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 26. júla 2011 č. 5/2011 o podrobnostiach o obsahu informácií pre podielnikov pri zlúčení podielových fondov (oznámenie č. 264/2011 Z. z.).

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 26. júla 2011 č. 6/2011 o náležitostiach žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu Národnej banky Slovenska podľa zákona o kolektívnom investovaní (oznámenie č. 265/2011 Z. z.).

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 26. júla 2011 č. 7/2011 o vlastných zdrojoch správcovskej spoločnosti (oznámenie č. 266/2011 Z. z.).

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 26. júla 2011 č. 8/2011 o náležitostiach zmlúv, ktoré sa uzatvárajú pri hlavnom fonde a zbernom fonde a o obsahu vnútorných pravidiel činnosti správcovskej spoločnosti spravujúcej hlavný fond a zberný fond (oznámenie č. 267/2011 Z. z.).

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 23. augusta 2011 č. 9/2011 o podmienkach na vymedzenie likvidných finančných aktív a o podrobnostiach k prevoditeľným cenným papierom

a nástrojom peňažného trhu obsahujúcim derivát a k podielovým fondom kopírujúcim zloženie indexu (oznámenie č. 284/2011 Z. z.).

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 13. septembra 2011 č. 10/2011 o kritériách, limitoch a obmedzeniach, ktoré musí spĺňať fond krátkodobého peňažného trhu a fond peňažného trhu (oznámenie č. 302/2011 Z. z.).

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 27. septembra 2011 č. 11/2011 o rizikách a systéme riadenia rizík, meraní rizík a výpočte celkového rizika a rizika protistrany (oznámenie č. 317/2011 Z. z.).

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 8. novembra 2011 č. 12/2011, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 1/2011 o registri bankových úverov a záruk (oznámenie č. 413/2011 Z. z.).

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 8. novembra 2011 č. 13/2011 o spôsobe určenia hodnoty majetku v štandardnom podielovom fonde a vo verejnom špeciálnom podielovom fonde a spôsobe výpočtu hodnoty podielu emisie podielových listov v podielových fondoch, v ktorých sa vydávajú podielové listy viacerých emisií (oznámenie č. 428/2011 Z. z.).

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 15. novembra 2011 č. 14/2011, ktorým sa ustanovujú niektoré podrobnosti povoľovania na výkon činnosti a podnikania platobných inštitúcií a inštitúcií elektronických peňazí (oznámenie č. 443/2011 Z. z.).

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 15. novembra 2011 č. 15/2011 o predkladaní výkazov platobnými inštitúciami a inštitúciami elektronických peňazí (oznámenie č. 444/2011 Z. z.).

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 22. novembra 2011 č. 16/2011 o náležitostiach žiadosti a spôsobe preukazovania splnenia podmienok na udelenie bankového povolenia pre banku a pobočku zahraničnej banky (oznámenie č. 454/2011 Z. z.).

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 22. novembra 2011 č. 17/2011 o predkladaní výkazov bankami, pobočkami zahraničných bánk, obchodníkmi s cennými papiermi a pobočkami za-

LEGISLATÍVA

hraničných obchodníkov s cennými papiermi na štatistické účely (oznámenie č. 24/2012 Z. z.).

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 22. novembra 2011 č. 18/2011 o predkladaní výkazu správcovskými spoločnosťami za podielové fondy alebo podfondy na štatistické účely (oznámenie č. 23/2012 Z. z.).

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 29. novembra 2011 č. 19/2011, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 15/2010 o uverejňovaní informácií bankami a pobočkami zahraničných bánk (oznámenie č. 506/2011 Z. z.).

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 29. novembra 2011 č. 20/2011, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 16/2010 o uverejňovaní informácií obchodníkmi s cennými papiermi a pobočkami zahraničných obchodníkov s cennými papiermi (oznámenie č. 507/2011 Z. z.).

Opatrenie Národnej banky Slovenska zo 6. decembra 2011 č. 21/2011 o informáciách poskytovaných v súvislosti s odplatami klienta banky alebo pobočky zahraničnej banky (oznámenie č. 480/2011 Z. z.).

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

KAPITOLA 10

INŠTITUCIONÁLNY ROZVOJ

10

10 INŠTITUCIONÁLNY ROZVOJ

10.1 INŠTITUCIONÁLNY RÁMEC

Národná banka Slovenska vznikla 1. januára 1993 na základe zákona NR SR č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska ako nezávislá centrálna banka Slovenskej republiky. Od 1. januára 2009 – dňa zavedenia eura v Slovenskej republike, sa stala súčasťou Eurosystemu, tvoriaceho systém centrálného bankovníctva eurozóny v rámci Európskeho systému centrálnych bánk.

VÝBORY EUROSYSTEMU/ESCB

Výbory Eurosystemu/ESCB plnia dôležitú pomocnú funkciu pre rozhodovacie orgány ECB. Vypracúvajú odborné expertízy v oblasti svojej pôsobnosti a vykonávajú špecifické úlohy na základe mandátu, ktorý schvaľuje Rada guvernérov.

- Výbor pre účtovníctvo a menové príjmy
- Výbor pre bankovky
- Výbor pre metodiku nákladov
- Výbor Eurosystemu/ESCB pre komunikáciu
- Výbor pre finančnú stabilitu

- Výbor pre informačné technológie
- Výbor interných auditorov
- Výbor pre medzinárodné vzťahy
- Právny výbor
- Výbor pre operácie na trhu
- Výbor pre menovú politiku
- Výbor pre platobné a zúčtovacie systémy
- Výbor pre riadenie rizík
- Výbor pre štatistiku

- Rozpočtový výbor
- Riadiaci výbor Eurosystemu pre informačné technológie
- Konferencia pre ľudské zdroje

Hlavným cieľom Národnej banky Slovenska je udržiavanie cenovej stability. Za tým účelom:

- sa podieľa na spoločnej menovej politike, ktorú určuje Európska centrálna banka pre eurozónu,
- vydáva eurobankovky a euromince podľa osobitných predpisov platných v eurozóne pre vydávanie eurobankoviek a euromincí,

Zdroj: ECB.

- podporuje plynulé fungovanie platobných systémov a zúčtovacích systémov, riadi, koordinuje a zabezpečuje peňažný obeh, platobný styk a zúčtovávanie dát platobného styku a stará sa o ich plynulosť a hospodárnosť,
- udržiava devízové rezervy, disponuje s nimi a uskutočňuje devízové operácie podľa osobitných predpisov platných pre operácie Eurosystemu,
- vykonáva ďalšie činnosti vyplývajúce z jej účasti v Európskom systéme centrálnych bánk.

V oblasti finančného trhu prispieva Národná banka Slovenska k stabilite finančného systému ako celku, ako aj k bezpečnému a zdravému fungovaniu finančného trhu v záujme udržiavania dôveryhodnosti finančného trhu, ochrany klientov a rešpektovania pravidiel hospodárskej súťaže. Pritom Národná banka Slovenska vykonáva dohľad nad finančným trhom, t. j. vykonáva dohľad nad bankami, pobočkami zahraničných bánk, obchodníkmi s cennými papiermi, sprostredkovateľmi investičných služieb, burzami cenných papierov, správcovskými spoločnosťami, podielovými fondmi a subjektmi kolektívneho investovania, poisťovňami, zaistovňami, dôchodkovými správcovskými spoločnosťami, dôchodkovými fondmi, doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami a ďalšími dohliadanými subjektmi slovenského finančného trhu.

10.2 ĽUDSKÉ ZDROJE

K 31. decembru 2011 bolo v evidenčnom stave 1 075 zamestnancov. Pracovný pomer v roku 2011 skončilo spolu 82 zamestnancov, z toho 42 zamestnancov z dôvodu organizačnej zmeny.

Medzi národnými centrálnymi bankami Európskeho systému centrálnych bánk, Európskou centrálnou bankou a inými medzinárodnými finančnými inštitúciami sa uskutočňuje výmena zamestnancov, ktorej cieľom je podporiť mobilitu zamestnancov v rámci ESCB, výmenu skúseností, know-how a rozvoj ľudských zdrojov. V roku 2011 pôsobilo v ECB a v EBA (European Banking Authority – Európsky bankový dohľad) celkovo 10 zamestnancov NBS.

Zásady a pravidlá odmeňovania v NBS v roku 2011 upravoval vnútorný pracovný predpis NBS č. 28/2008 o odmeňovaní zamestnancov NBS

v znení neskorších predpisov. Priemerná mesačná mzda za rok 2011 dosiahla výšku 1 711,27 €. Oproti roku 2010 sa v absolútnom vyjadrení zvýšila o 8,03 €, čo predstavuje medziročný rast o 0,5 %.

Zamestnancom, s ktorými bol skončený pracovný pomer v dôsledku organizačných zmien, boli vyplatené všetky finančné nároky podľa Zákonníka práce, Kolektívnej zmluvy NBS a vnútorných právnych predpisov. Z dôvodu prvého skončenia pracovného pomeru po nadobudnutí nároku na starobný dôchodok a predčasný starobný dôchodok bolo zamestnancom vyplatené odchodné. K 31. decembru 2011 NBS evidovala 827 sporiteľov doplnkového dôchodkového sporenia.

10.3 ORGANIZÁCIA A RIADENIE

V roku 2011 boli v nadväznosti na rozhodnutia Bankovej rady NBS schválené dve novely Organizačného poriadku NBS, ktoré nadobudli účinnosť od 1. januára 2012. V dôsledku organizačných zmien došlo k zrušeniu štyroch oddelení expozitúr, k zmene organizačnej štruktúry NBS, ako aj k úprave riadiacej pôsobnosti a kompetencií niektorých vedúcich zamestnancov.

10.4 VZDELÁVANIE

Za prioritu v oblasti odborného vzdelávania sa aj v roku 2011 považovala účasť zamestnancov na vzdelávacích podujatiach realizovaných v rámci Európskeho systému centrálnych bánk, Európskeho systému orgánov finančného dohľadu a na vzdelávacích podujatiach realizovaných ďalšími medzinárodnými finančnými inštitúciami. Vzdelávacích podujatí sa v roku 2011 zúčastnilo 939 zamestnancov.

Odbor riadenia ľudských zdrojov zabezpečoval vzdelávacie podujatia a účasť zamestnancov na vzdelávacích podujatiach najmä v spolupráci s Inštitútom bankového vzdelávania NBS, n. o.

Vzdelávacie podujatia a účasť zamestnancov na vzdelávacích podujatiach boli zabezpečované v rámci nasledovných oblastí vzdelávania:

- odborné vzdelávanie,
- manažérske vzdelávanie a rozvoj,
- jazykové vzdelávanie,

INŠTITUCIONÁLNY ROZVOJ

- vzdelávanie v oblasti informačných technológií,
- vzdelávanie v oblasti sociálnych kompetencií,
- všeobecné vzdelávanie.

Podiel priamych nákladov na vzdelávanie a rozvoj zamestnancov NBS v roku 2011 predstavoval 4,5 % mzdových nákladov.

V roku 2011 absolvovalo odbornú vysokoškolskú stáž v NBS 9 študentov. Stáže sa realizovali spravidla formou odborných konzultácií študentov vo vybraných organizačných útvaroch banky a formou individuálneho prezenčného štúdia vybraných materiálov v knižnici NBS a boli zamerané na ohraničenú problematiku súvisiacu s prípravou diplomovej práce.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

KAPITOLA 11

KOMUNIKÁCIA

11 KOMUNIKÁCIA

Zverejňovanie informácií o menovom vývoji v eurozóne, o vývoji kľúčových ukazovateľov slovenskej a európskej ekonomiky, ako aj o pôsobení bánk a všetkých ostatných subjektov slovenského finančného trhu je štandardnou súčasťou činnosti NBS. Informácie, správy a analýzy predkladané centrálnou bankou tvoria nielen podklad pre mnohé rozhodnutia vlády a Národnej rady SR, ale aj pre prácu médií, ekonomických výskumných pracovísk alebo vzdelávacích inštitúcií. NBS sa trvalo usiluje o rozvoj, modernizáciu a skvalitňovanie svojich komunikačných kanálov tak, aby mohla čo najlepšie odpovedať na dopyt po informáciách, čo najadresnejšie osloviť konkrétne cieľové skupiny a takto, s dôrazom na otvorenosť a transparentnosť, udržiavať vysokú dôveryhodnosť v očiach slovenskej verejnosti.

Jedným zo základných pilierov komunikácie NBS je podieľanie sa na spoločných komunikačných postupoch v rámci Eurosystemu. Ide predovšetkým o pravidelné informovanie o menovom vývoji v eurozóne a poskytovanie informácií o menovopolitických rozhodnutiach v reálnom čase.⁴⁵

Národná banka Slovenska naplňovala zásadu otvorenosti a transparentnosti aj pri poskytovaní informácií o rozhodnutiach, ktoré sa týkali predovšetkým dohľadu nad finančným trhom, zabezpečovania platobného styku a peňažného obehu, emisných činností a pod. NBS organizovala tlačové konferencie pri zverejňovaní svojich štvrtročných predikcií o očakávanom vývoji základných makroekonomických ukazovateľov a tiež pri prezentovaní analýz o vývoji slovenského finančného sektora.

V roku 2011 NBS zverejňovala pravidelné odborné publikácie, ktoré obsahujú informácie a analýzy z oblastí jej hlavných činností: Výročnú správu, Správu o finančnej stabilite, Analýzu slovenského finančného sektora, Mesačný bulletin NBS, Strednodobú predikciu a Štatistický bulletin.⁴⁶ K aktuálnym ekonomickým otázkam boli zverejňované aj ďalšie analýzy a výskumné štúdie, ktoré sa týkali menového vývoja, finančného trhu a dopadov finančnej krízy na slovenskú ekonomiku. Významnú úlohu v oblasti komunikácie naďalej plnil časopis BIATEC, ktorý vytvára platformu na prezentáciu odborných poznatkov v oblasti bankovníctva, financií a eko-

nomie. Autorským a čitateľským zázemím prepája Národnú banku Slovenska s bankovým a finančným sektorom, akademickou a vzdelávacou sférou. BIATEC je v plnom znení zverejňovaný na webovej stránke NBS.⁴⁷ Časopis vychádza 10-krát do roka v slovenskom jazyku, s anglickým zhrnutím.

Národná banka Slovenska sa ako súčasť Eurosystemu podieľala aj na spoločných komunikačných aktivitách v rámci ESCB. V zmysle zásad systému multilingválnej komunikácie Eurosystemu/ESCB sa podieľala na príprave slovenských mutácií oficiálnych publikácií ECB.⁴⁸

V roku 2011 sa NBS spolu s centrálnymi bankami krajín eurozóny zapojila do prvého ročníka vzdelávacej súťaže Európskej centrálnej banky pre študentov stredných škôl – Generácia Euro. Cieľom súťaže, ktorá vyvrcholí v polovici roka 2012, je podporiť medzi študentmi stredných škôl záujem o problematiku menovej politiky a zvýšiť ich vedomosti z oblasti centrálného bankovníctva.

NBS po prvýkrát vstúpila do projektu s vysokoškolskými študentmi. Vďaka tomuto projektu vznikol film, ktorý špecifickým jazykom a formou sprostredkúva informácie o NBS mladej generácii.

Koncom roka 2011 na webových stránkach NBS sprístupnila informačné materiály ECB k 10. výročiu eurovej hotovosti – krátky film so základnými faktami o výrobe a obehu eurových bankoviek a mincí, informačné materiály pre médiá a tiež hru pre deti vo veku od 9 do 12 rokov v rámci súťaže Eurobeh 2012.

Obsahu a rozvoju webového sídla NBS, ako najvyužívanejšiemu komunikačnému kanálu, sa venuje kontinuálna pozornosť. Národná banka Slovenska pristúpila v roku 2011 k redizajnu úvodnej stránky. Medzi najnavštevovanejšie patria informácie z kurzového lístka a štatistické údaje. Počet zobrazených stránok sa výrazne zvýšil v sekcii Vzdelávanie (viac ako stopercentný nárast), k čomu prispelo sprístupnenie dvoch interaktívnych hier a vyhlásenie súťaže Generácia Euro. Významný nárast počtu zobrazení zaznamenala aj sekcia Verejné obstarávanie, v ktorej sa od 1. januára 2011 povinne zverejňujú zmluvy, objednávky a faktúry.

45 Podrobnejšie Box 2, VS NBS 2010, str. 76.

46 <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/publikacie-nbs>

47 <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/biatec-odborny-bankovy-casopis>

48 <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/publikacie-ecb>

Denne navštívilo webové stránky NBS v priemere okolo 17 tisíc používateľov. Počas roka 2011 používatelia vo zvýšenej miere navštevovali webové stránky NBS z mobilných zariadení.

Národná banka Slovenska komunikuje s verejnosťou okrem štandardných spôsobov aj prostredníctvom priamej elektronickej komunikácie. V roku 2011 odpovedala na viac ako 3 000 otázok, ohlasov a podnetov verejnosti, ktoré sa týkali informácií vyplývajúcich z činností jej jednotlivých odborných útvarov. NBS vybavila 80 žiadostí o informácie v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám.

VÝSTAVY, PREDNÁŠKY

V priebehu roka 2011 si viac ako 3 800 návštevníkov malo možnosť pozrieť putovnú výstavu Vzostupy a pády mien. Výstava o histórii peňazí na území dnešného Slovenska a na území štátov strednej a východnej Európy bola v roku 2011 inštalovaná v Trebišove, Prešove, Spišskej Novej Vsi a v Košiciach. Výstava o zavedení eura – Euro naša mena bola prezentovaná okrem Bratislavy aj v Trenčíne, Banskej Bystrici a Žiline. S otvorením výstavy v Žiline bola spojená aj prednáška guvernéra NBS študentom Žilinskej univerzity. Počas prezentácie výstavy v Budapešti sa uskutočnilo diskusné podujatie zástupcov NBS a Magyar Nemzeti Bank o výhodách a nevýhodách zavedenia eura.

V NBS sa počas roka 2011 zorganizovali prednášky pre viac než 2 000 návštevníkov, predovšetkým žiakov základných škôl a študentov stredných a vysokých škôl a odborný seminár pre novinárov.

ARCHÍV A KNIŽNICA NBS

Archív NBS⁴⁹ ako špecializovaná verejná inštitúcia umožňuje širokej domácej i zahraničnej verejnosti prístup k archívnemu dedičstvu Slovenska na poli peňažníctva a bankovníctva. Ako člen Európskej asociácie pre bankovú a finančnú históriu⁵⁰ sa archív zúčastnil prieskumu o histórii, štruktúre a zameraní bankových archívov v Európe.

Dokumenty z archívnych fondov a zbierok boli predstavené v Krajskej knižnici v Žiline, v historickej časti výstavy zameranej na dejiny centrálneho a obchodného bankovníctva. Významnou udalosťou uplynulého roka bolo nadviazanie spolupráce s historickým archívom Rakúskej národnej banky vo Viedni a výskum v tomto archíve, týkajúci sa pôsobenia filiálok a pridružených

Otvorenie výstavy Euro naša mena v Žiline

miest centrálnej banky habsburskej monarchie v 19. a 20. storočí na Slovensku.

Knižnica NBS zabezpečuje všetky knižničné činnosti, dokumentačné, rešeršné, výpožičné, konzultačné a elektronické služby pre zamestnancov a stážistov NBS, ako aj pre širokú verejnosť. Špecializovaný fond knižnice⁵¹ poskytuje publikácie, informácie a znalosti najmä z oblasti centrálneho a komerčného bankovníctva, finančného dohľadu, menovej politiky a emisnej politiky, ako aj platobného styku a finančného riadenia.

V roku 2011 sa bibliograficky a obsahovo spracovalo 3 900 dokumentov, poskytlo sa 3 720 rešerší a elektronických informácií a 2 120 konzultácií.

V súlade s koncepčnými zámermi ďalšieho rozvoja knižnice a archívu pokračovali práce súvisiace s projektom Digitalizácie podateľne, registratúry, archívu a centrálnej knižnice. Knižnica aj archív sa aj v roku 2011 podieľali na medzinárodnej spolupráci s centrálnymi knižnicami a archívnymi pracoviskami ESCB a ECB.

MÚZEUM MINCÍ A MEDAILÍ V KREMNICI

NBS sprístupňuje svoje zbierky verejnosti prostredníctvom expozícií a výstav Múzea mincí a medailí v Kremnici⁵². Stále expozície a príležitostné výstavy v roku 2011 navštívilo viac ako 37 000 návštevníkov zo Slovenska a zahraničia. Medzi stále

49 <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/archiv-nbs>

50 <http://www.eabh.info/>

51 <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/centralna-kniznica-narodnej-banky-slovenska>

52 www.muzeumkremnica.sk

Stála expozícia Líce a rub peňazí, medailérska časť

výstavy patria numizmaticko-historická expozícia Líce a rub peňazí, historicko-umelecké expozície Mestského hradu a výstava *Cesty* zberateľstva v umení 15. – 18. storočia, ktorá je sprístupnená od roku 2007. V apríli 2011 boli opäť otvorené výstavné priestory v galérii múzea po rekonštrukcii prebiehajúcej v rokoch 2008 – 2010.

Múzeum v roku 2011 pripravilo 11 príležitostných výstav rôzneho zamerania. V zrekonštruovanej galérii sa uskutočnili štyri výstavy:

- *Slovenská medaila 2005 – 2010*, výstava pri príležitosti 20. výročia Združenia medailérov Slovenska, ktorá predstavila reprezentatívny výber z tvorby členov ZMS a niekoľkých hosťujúcich autorov z uvedeného obdobia,
- *Hommage à E. M.*, výstava predstavujúca výber z celoživotnej tvorby významnej osobnosti slovenského sochárstva, šperkárstva a medailérstva Erny Masarovičovej,
- *Karikaturisti*, medzinárodná výstava karikaturistov nominovaných na ocenenie Zlatý gunár v rámci 31. ročníka európskeho festivalu humoru a satiry Kremnické gagy,
- *Kremnické sympóziá medailí & XI. Medzinárodné sympóziium medailí Kremnica 2011*, výstavy po prvýkrát predstavili v ucelenejšej podobe múzejnú zbierku medailí vytvorených na všetkých doterajších ročníkoch medailérskeho sympózia, organizovaného od roku 1983, vrátane aktuálneho 11. ročníka.

Vo Výstavnom kabinete, resp. v numizmaticko-historickej expozícii Líce a rub peňazí sa uskutočnilo sedem príležitostných výstav:

- *Cesty*, autorská výstava akademického maliara Viliama Pirchalu,
- *Sguardo Lanciato*, autorská výstava akademického sochára Jozefa Karola Högera,
- *Kremnický rytec Ján Allerám a jeho rod*,
- *Súbehy*, autorská výstava trojice kremnických výtvarníkov Márie Poldaufovej, Pavla Károlyho a Ondreja Ďuriana,
- *Extensive Narration*, výstava prác z medzinárodného Sympózia umeleckého šperku v Kremnici,
- *Zakladatelia tradície umeleckého kováčstva na Slovensku*, výstava prác študentov odboru Umelecké kováčstvo a zámočníctvo Súkromnej školy úžitkového výtvarníctva v Kremnici,
- *Koruna – Pengő – Forint*, odborná numizmatická výstava.

Múzeum mincí a medailí v Kremnici sa aj v roku 2011 zapojilo do medzinárodného múzejného podujatia *Noc múzeí*. Na letnú sezónu múzeum opäť pripravilo sériu nočných prehliadok svojich expozícií *Letné noci múz* s rozmanitým sprievodným programom. V galérii múzea sa v letných mesiacoch uskutočnili *Letné tvorivé dielne* pre deti, ktoré si počas piatich tvorivých popoludní mohli zhotoviť kreatívny darček. Okrem toho múzeum celoročne organizuje rôzne tematicky zamerané vzdelávacie programy pre školy a širokú verejnosť.

Múzeum v roku 2011 pripravilo aj niekoľko koncertných podujatí. Novoročný koncert kremnického Essential Trio v Kostole sv. Kataríny, veľkonočný koncert v priestoroch dlhodobej výstavy *Cesty* zberateľstva v umení 15. – 18. storočia, s mladými kremnickými hudobníkmi Marekom, Jakubom a Jordánom Žufkvcami a vianočný koncert v Kostole sv. Kataríny, na ktorom spoločne vystúpili Marián Varga a Moyzesovo kvarteto. V auguste sa v Kostole sv. Kataríny uskutočnilo otvorenie festivalu *Capalest v regióne* v rámci 9. ročníka európskeho festivalu poézie, divadla a hudby Capalest. Na koncerte *Mystická katedrála* odzneli v podaní francúzskych umelcov piesne Johna Dowlanda a sonety Williama Shakespeara. Na nádvorí numizmaticko-historickej expozície sa v septembri pri príležitosti Dní európskeho kultúrneho dedičstva uskutočnilo poeticko-koncertné podujatie *Delikátny koncert Edelsberger – Dilong*, s poéziou R. Dilonga a hudobnou tvorbou kremnického rodáka T. Edelsbergera.

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA A ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA NBS K 31. 12. 2011

Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Hodžovo námestie 1A
811 06 Bratislava
Slovenská republika
Tel: +421 2 3333 9111
Fax: +421 2 3333 9222
www.ey.com/sk

Správa nezávislého audítora

Bankovej rade Národnej banky Slovenska:

Uskutočnili sme audit priloženej účtovnej závierky Národnej banky Slovenska („banka“), ktorá obsahuje súvahu k 31. decembru 2011, výkaz ziskov a strát za rok končiaci k uvedenému dátumu a poznámky, ktoré obsahujú prehľad významných účtovných zásad a účtovných metód a ďalšie vysvetľujúce informácie.

Zodpovednosť Bankovej rady Národnej banky Slovenska za účtovnú závierku

Banková rada Národnej banky Slovenska je zodpovedná za zostavenie a prezentáciu tejto účtovnej závierky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz v súlade s Usmernením Európskej centrálnej banky z 11. novembra 2010 o právnom rámci pre účtovníctvo a výkazníctvo v Európskom systéme centrálnych bánk č. ECB/2010/20 v znení neskorších predpisov (ďalej len „Usmernenie ECB“) a so zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) a za interné kontroly, ktoré Banková rada Národnej banky Slovenska považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti z dôvodu podvodu alebo chyby.

Zodpovednosť audítora

Našou zodpovednosťou je vyjadriť názor na túto účtovnú závierku na základe nášho auditu. Audit sme uskutočnili v súlade s Medzinárodnými auditorskými štandardmi. Podľa týchto štandardov máme dodržiavať etické požiadavky, naplánovať a vykonať audit tak, aby sme získali primerané uistenie, že účtovná závierka neobsahuje významné nesprávnosti.

Súčasťou auditu je uskutočnenie postupov na získanie auditorských dôkazov o sumách a údajoch vykázaných v účtovnej závierke. Zvolené postupy závisia od úsudku audítora, vrátane posúdenia rizík významnej nesprávnosti v účtovnej závierke, či už v dôsledku podvodu alebo chyby. Pri posudzovaní tohto rizika audítor berie do úvahy interné kontroly relevantné pre zostavenie účtovnej závierky banky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz, aby mohol navrhnúť auditorské postupy vhodné za daných okolností, nie však za účelom vyjadrenia názoru k účinnosti interných kontrol banky. Audit ďalej zahŕňa vyhodnotenie vhodnosti použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosti účtovných odhadov, ktoré urobila Banková rada Národnej banky Slovenska, ako aj vyhodnotenie celkovej prezentácie účtovnej závierky.

Sme presvedčení, že auditorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a primeraný základ pre náš názor.

Názor

Podľa nášho názoru, účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie banky k 31. decembru 2011 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci k uvedenému dátumu v súlade s Usmernením ECB a zákonom o účtovníctve.

13. marca 2012
Bratislava, Slovenská republika

Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Licencia SKAU č. 257

Ing. Dalimil Draganovský
Licencia SKAU č.893

Spoločnosť zo skupiny Ernst & Young Global Limited
Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o., IČO: 35 840 463, zapísaná v Obchodnom
registri Okresného súdu Bratislava 1, oddiel: Sro, vložka číslo: 27004/B
a v zozname audítorov vedenom Slovenskou komorou audítorov pod č. 257.

ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA NÁRODNEJ BANKY SLOVENSKA K 31. DECEMBRU 2011

S Ú V A H A				
Národnej banky Slovenska				
		Pozn.	k 31.12.2011	k 31.12.2010
			tis. EUR	tis. EUR
	AKTÍVA			
A1	Zlato a pohľadávky v zlate	1	1 239 740	1 075 260
A2	Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene	2	651 913	537 665
A3	Pohľadávky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene	3	267 950	112 058
A4	Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v eurách	4	3 089 605	2 910 931
A5	Úvery v eurách poskytnuté úverovým inštitúciám eurozóny v súvislosti s operáciami menovej politiky	5	1 264 000	1 005 000
A6	Ostatné pohľadávky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách	6	43 391	49 040
A7	Cenné papiere rezidentov eurozóny v eurách	7	12 547 350	11 038 843
A8	Dlh verejnej správy v eurách			
A9	Pohľadávky v rámci Eurosystemu	8	1 475 834	2 332 897
A10	Položky v priebehu vysporiadania		97	
A11	Ostatné aktíva	9	6 530 992	5 905 237
A12	Strata	34	76 734	515 173
	AKTÍVA SPOLU		27 187 606	25 482 104
	PASÍVA			
L1	Bankovky v obehu	10	8 099 844	7 674 876
L2	Závázky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách z operácií menovej politiky	11	645 975	715 464
L3	Ostatné závázky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách	12	328 816	1 050 059
L4	Emitované dlhové certifikáty			
L5	Závázky voči ostatným rezidentom eurozóny v eurách	13	160 002	111 383
L6	Závázky voči nerezidentom eurozóny v eurách	14	1 493 748	278 324
L7	Závázky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene	15	90 497	86 118
L8	Závázky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene	16	65 368	62 457
L9	Protipoložky k zvláštnym právam čerpania prideleným zo strany MMF	17	404 046	394 002
L10	Závázky v rámci Eurosystemu	18	13 600 041	13 305 868
L11	Položky v priebehu vysporiadania			
L12	Ostatné závázky	19	1 169 028	895 866
L13	Rezervy	20	7 743	4 876
L14	Účty precenenia	21	764 701	544 466
L15	Základné imanie a rezervné fondy	22	357 797	358 345
L16	Zisk	34		
	PASÍVA SPOLU		27 187 606	25 482 104

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT			
Národnej banky Slovenska			
	Pozn.	k 31.12.2011	k 31.12.2010
		v tis. EUR	v tis. EUR
1.1 Úrokové výnosy		980 508	666 197
1.2 Úrokové náklady		(673 405)	(623 006)
1 Čistý výsledok z úrokov	24	307 103	43 191
2.1 Realizované zisky z finančných operácií		115 700	158 269
2.2 Zníženie hodnoty finančných aktív a pozícií		(461 988)	(673 530)
2.3 Tvorba a použitie rezerv na kurzové, úrokové a úverové riziká a riziká vyplývajúce z ceny zlata			
2 Čistý výsledok z finančných operácií, zníženia hodnoty a rezerv na krytie rizík	25	(346 288)	(515 261)
3.1 Výnosy z poplatkov a provízií		5 075	5 057
3.2 Náklady na poplatky a provízie		(1 371)	(1 250)
3 Čistý výsledok z poplatkov a provízií	26	3 704	3 807
4 Výnos z akcií a podielových účastí	27	9 092	16 891
5 Čistý výsledok zo systému združovania menového príjmu	28	15 596	5 541
6 Ostatné výnosy	29	8 778	6 936
Celkový čistý výsledok		(2 015)	(438 895)
7 Personálne náklady	30	(33 971)	(34 365)
8 Administratívne náklady	31	(17 038)	(16 205)
9 Odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku	32	(10 342)	(11 161)
10 Služby súvisiace s výrobou bankoviek	33	(3 070)	(9 498)
11 Ostatné náklady	29	(10 298)	(5 049)
12 Daň z príjmu a ostatné položky znižujúce príjem			
(Strata) / Zisk	34	(76 734)	(515 173)

POZNÁMKY K ÚČTOVNEJ ZÁVIERKE K 31. DECEMBRU 2011

A. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE O NÁRODNEJ BANKE SLOVENSKA

Národná banka Slovenska (ďalej len „NBS“ alebo „banka“) je nezávislou centrálnou bankou Slovenskej republiky. NBS bola zriadená na základe zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o NBS“). Svoju činnosť začala 1. januára 1993 ako emisná banka Slovenskej republiky. Zavedením eura na Slovensku k 1. januáru 2009 sa NBS stala riadnym členom Eurosystemu, centrálného bankového systému eurozóny, ktorý pozostáva z Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) a zo 17 národných centrálnych bánk členských štátov Európskej únie so spoločnou menou euro.

NBS je právnickou osobou so sídlom v Bratislave, ul. Imricha Karvaša 1, IČO 30844789. V majetkovoprávných vzťahoch pri nakladaní s vlastným majetkom má postavenie podnikateľa. NBS tvorí ústredie v Bratislave, päť expozitúr v Slovenskej republike a účelové organizačné zložky. V súlade s rozhodnutím Bankovej rady NBS (ďalej len „banková rada“) k 30. septembru 2011 ukončili činnosť pre klientov expozitúry v Humennom a Lučenci a k 31. októbru 2011 expozitúry v Bratislave a Trenčíne.

Hlavným cieľom banky v zmysle zákona o NBS je udržiavanie cenovej stability. Za tým účelom NBS:

- sa podieľa na spoločnej menovej politike, ktorú určuje ECB pre eurozónu,
- vydáva eurobankovky a euromince podľa osobitných predpisov platných v eurozóne,
- podporuje plynulé a hospodárne fungovanie platobných systémov, riadi, koordinuje a zabezpečuje peňažný obeh,
- udržiava devízové rezervy, disponuje s nimi a uskutočňuje devízové operácie, pričom pri uskutočňovaní operácií v rámci Eurosystemu postupuje podľa osobitných predpisov platných pre operácie Eurosystemu,
- vykonáva ďalšie činnosti vyplývajúce z jej účasti v Európskom systéme centrálnych bánk.

V oblasti finančného trhu prispieva k stabilite finančného systému ako celku, ako aj k bezpeč-

nému a zdravému fungovaniu finančného trhu v záujme udržiavania dôveryhodnosti finančného trhu, ochrany klientov a rešpektovania pravidiel hospodárskej súťaže; pritom NBS vykonáva dohľad nad finančným trhom a ďalšie činnosti v oblasti finančného trhu.

Na základe poverenia vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vlády“) zastupuje banka Slovenskú republiku v medzinárodných inštitúciách v oblasti finančného trhu a v operáciách na medzinárodných finančných trhoch, kde zabezpečuje plnenie úloh vyplývajúcich z tohto zastúpenia. Tiež plní úlohy v oblasti medzinárodnej spolupráce pri výkone dohľadu nad finančným trhom.

NBS zabezpečuje plnenie svojich úloh nezávisle od pokynov štátnych orgánov, orgánov územnej samosprávy a iných orgánov verejnej moci. V rámci svojej pôsobnosti NBS plní poradné funkcie voči vláde.

Najvyšším riadiacim orgánom NBS je banková rada, ktorá je pri výkone svojich právomocí a pôsobnosti v zmysle zákona o NBS povinná rešpektovať pravidlá platné pre Európsky systém centrálnych bánk a aj pravidlá platné pre Eurosystem. Po vstupe do Eurosystemu banková rada najmä:

- určuje zásady postupu NBS a jej organizačných zložiek pri uskutočňovaní spoločnej európskej menovej politiky,
- určuje zásady výkonu a organizáciu výkonu dohľadu nad finančným trhom,
- ustanovuje zásady činnosti a obchodov NBS,
- schvaľuje rozpočet NBS, schvaľuje účtovné závierky NBS, ročné správy o výsledku hospodárenia NBS a výročné správy NBS, rozhoduje o použití zisku alebo úhrade straty NBS a určuje druhy fondov NBS, ich výšku a použitie,
- ustanovuje organizačné usporiadanie NBS,
- určuje výšku ročných príspevkov dohliadaných subjektov finančného trhu,
- rozhoduje o postupe NBS a jej organizačných zložiek pri vydávaní eurobankoviek a euromincí vrátane pamätných euromincí a zberateľských euromincí, a to podľa osobitných predpisov platných v eurozóne pre vydávanie eurobankoviek a euromincí,
- schvaľuje všeobecne záväzné právne predpisy vydávané NBS, ako aj návrhy zákonov, ktoré vláde predkladá alebo spolupredkladá,

V roku 2011 členmi bankovej rady boli:

Meno	Funkčné obdobie v bankovej rade	Funkcia v súčasnosti	Dátum menovania do funkcie
Doc. Ing. Jozef Makúch, PhD.	1. 1. 2006 – 12. 1. 2015	guvernér	12. 1. 2010
Ing. Viliam Ostrožlík, MBA	1. 3. 2007 – 11. 7. 2012	viceguvernér	11. 7. 2007
Ing. Slavomír Šťastný, PhD., MBA	1. 1. 2006 – 1. 1. 2011	člen	1. 1. 2006
RNDr. Karol Mrva	10.1. 2007 – 10. 1. 2012	člen	10. 1. 2007
Ing. Gabriela Láni Sedláková	1. 6. 2007 – 1. 6. 2012	členka	1. 6. 2007
Ing. Štefan Králik	1. 4. 2009 – 1. 4. 2014	člen	1. 4. 2009

Dňom 1. januára 2011 skončilo funkčné obdobie Ing. Slavomírovi Šťastnému PhD., MBA.

- schvaľuje návrhy dohôd o vzájomnej spolupráci, súčinnosti a poskytovaní informácií a podkladov medzi NBS a zahraničnými orgánmi dohľadu v oblasti finančného trhu alebo medzi NBS a orgánmi verejnej moci v Slovenskej republike, ktoré vykonávajú dohľad alebo dozor podľa osobitných predpisov.

Banková rada má mať na základe novely zákona o NBS č. 492/2009 Z. z. päť členov: guvernér, dva viceguvernéri a dvaja ďalší členovia. Funkčné obdobie členov bankovej rady je päťročné. Tá istá osoba môže byť vymenovaná za člena bankovej rady opätovne, pričom však tá istá osoba môže byť vymenovaná za guvernera najviac na dve funkčné obdobia a za viceguvernera najviac na dve funkčné obdobia. NBS zastupuje navonok guvernér.

V súlade s § 39 ods. 4 zákona o NBS výsledkom hospodárenia banky za účtovné obdobie je vytvorený zisk alebo strata. NBS použije vytvorený zisk na prídely do rezervného fondu a ďalších fondov vytváraných zo zisku, prípadne na úhradu straty z minulých rokov. Stratu vytvorenú v účtovnom období môže NBS uhradiť z rezervného fondu alebo z iných fondov, alebo banková rada môže rozhodnúť, že sa neuhradená strata prevedie do nasledujúceho účtovného obdobia.

NBS predkladá ročnú správu o výsledku svojho hospodárenia Národnej rade Slovenskej republiky do troch mesiacov po skončení kalendárneho roka. Popri údajoch o účtovnej závierke NBS a o výroku audítora o jej overení sa v tejto správe osobitne uvádzajú údaje o nákladoch na činnosť NBS. Ak o to Národná rada Slovenskej republiky

požiada, NBS je povinná do šiestich týždňov doplniť správu podľa jej požiadavky, prípadne podať vysvetlenie k predloženej správe.

B. POUŽITÉ ÚČTOVNÉ ZÁSADY A ÚČTOVNÉ METÓDY

(a) Základné zásady vypracovania účtovnej závierky

Banka uplatňuje princípy účtovania podľa Usmernenia Európskej centrálnej banky z 11. novembra 2010 o právnom rámci pre účtovníctvo a finančné výkazníctvo v Európskom systéme centrálnych bánk č. ECB/2010/20 v znení neskorších predpisov (ďalej len "Usmernenie ECB"). Pri účtovaní o transakciách, ktoré Usmernenie ECB nereguluje, banka postupuje podľa Medzinárodných štandardov pre finančné vykazovanie (ďalej len „IFRS“) vydaných Výborom pre medzinárodné účtovné štandardy a v súlade s interpretáciami vydanými Komisiou pre interpretáciu medzinárodného finančného výkazníctva schválenými Komisiou Európskej únie v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie. V ostatných prípadoch banka postupuje podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

V súlade s Usmernením ECB banka uplatňuje nasledovné základné účtovné princípy: princíp ekonomickej reality a transparentnosti, princíp obozretnosti, zohľadnenie udalostí po dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, princíp materiálnosti, akruálny princíp, princíp kontinuity a princíp konzistentnosti a porovnateľnosti. O výnosoch a nákladoch sa účtuje v období, s ktorým časovo a vecne súvisia.

Ďalšie účtovné princípy sú uvedené v rámci jednotlivých oblastí účtovnej závierky.

Pri príprave účtovnej závierky postupuje banka v zmysle odporúčaných harmonizovaných postupov pre zostavenie poznámok k účtovným výkazom národnej centrálnej banky v Eurosysteme.

(b) Deň uskutočnenia účtovného prípadu

Pre devízové transakcie, finančné nástroje denominované v domácej a cudzej mene, s výnimkou cenných papierov, sa uplatňuje ekonomický princíp, tzn. transakcie sú zachytené v deň uzatvorenia obchodu na podsúvahových účtoch.

V deň vysporiadania obchodu sú podsúvahové zápisy stornované a transakcie sú vykázané v súvahe v majetku a záväzkoch banky.

O ostatných hospodárskych operáciách vrátane obchodov s dlhovými cennými papiermi sa účtuje v súlade s princípom vysporiadania hotovosti, tzn. v deň uzatvorenia obchodu sa nevykonajú žiadne účtovné zápisy a účtuje sa až v deň vysporiadania transakcie.

(c) Spôsoby oceňovania majetku a záväzkov

Dlhové cenné papiere, s výnimkou cenných papierov držaných do splatnosti, sú oceňované trhovou cenou na mesačnej báze. V priebehu účtovného obdobia sa rozdiely z ocenenia účtujú do vlastného imania. Hospodársky výsledok je ovplyvnený len na konci účtovného obdobia v prípade straty z ocenenia.

Dlhové cenné papiere nakúpené ako súčasť jednotnej menovej politiky držané do splatnosti sa oceňujú obstarávacou cenou k dátumu obstarania a následne amortizovanou hodnotou. Ku dňu zostavenia účtovnej závierky sa posudzuje, či existuje akýkoľvek objektívny dôkaz o tom, že sa znížila ich hodnota.

Úrokové swapy sa oceňujú individuálne na mesačnej báze trhovou cenou. V priebehu účtovného obdobia sa oceňovací rozdiel, ktorým je rozdiel medzi trhovou cenou a hodnotou v účtovníctve, vykazuje v súvahe vo vlastnom imaní. Na konci účtovného obdobia sú zisky z ocenenia vykázané v súvahe vo vlastnom imaní NBS a straty z ocenenia sa zaúčtujú do výkazu ziskov a strát. Uvedené straty sa v nasledujúcich rokoch amortizujú až do ukončenia úrokového swapu.

Kontrakty futures sa oceňujú trhovou cenou denne do výkazu ziskov a strát.

Majetok (vrátane zlata) a záväzky vyjadrené v cudzej mene sú počas roka oceňované priemernou cenou meny na dennej báze. Kurzové rozdiely, ktoré vznikajú v rámci denného oceňovania z pohybu majetku a záväzkov, sa účtujú do výkazu ziskov a strát. Ku koncu mesiaca sa majetok a záväzky oceňujú referenčným výmenným kurzom vyhláseným ECB, s výnimkou XDR, kde ECB stanovuje kurz len na štvrtročnej báze. V priebehu štvrtroka sú majetok a záväzky v XDR oceňované trhovou cenou. Rozdiel medzi referenčným výmenným kurzom, resp. trhovou cenou a kurzom v účtovníctve (priemernou cenou meny) predstavuje nerealizovaný kurzový zisk alebo stratu, ktorý sa v priebehu roka vykazuje na účtoch precenenia vo vlastnom imaní. Na konci roka sa nerealizované kurzové straty, ktoré prevyšujú nerealizované kurzové zisky príslušnej meny, zaúčtujú do výkazu ziskov a strát. Nerealizované kurzové zisky zostávajú na účtoch precenenia vo vlastnom imaní.

Menové spotové obchody a menové forwardy zaúčtované na podsúvahových účtoch odo dňa dohodnutia obchodu ovplyvňujú čistú pozíciu cudzej meny pre výpočet priemernej ceny meny. V prípade menových swapov je pozícia meny ovplyvnená iba časovým rozlíšením úrokového nákladu alebo výnosu (rozdiel medzi spotovým a forwardovým kurzom), ktorý sa denne časovo rozlišuje v súvahe. Pre ocenenie uvedených podsúvahových nástrojov sa uplatňuje zhodný princíp ako pre ocenenie súvahových nástrojov.

Každá mena sa oceňuje samostatne. Kurzové straty jednej meny sa nekompensujú oproti kurzovým ziskom z iných mien.

Kurzy hlavných cudzích mien, prepočítané k jednému euru, použité na ocenenie majetku a záväzkov k 31. decembru 2011 boli:

Mena	31.12.2011	31.12.2010
GBP	0,83530	0,86075
USD	1,29390	1,33620
JPY	100,20000	108,65000
XDR	0,84267	0,86415
EUR/ozs	1 216,864	1 055,418

* ozs (trójska unca) = 31,1034807 g

(d) Zlato a pohľadávky v zlate

Zlato sa v zmysle Usmernenia ECB považuje za cudziu menu a nerozlišuje sa medzi trhovými a kurzovými preceňovacími rozdielmi. Na dennej báze je oceňované priemernou cenou meny (zlata). Na mesačnej báze je zlato oceňované trhovou cenou, ktorou je londýnsky dopoludňajší fixing zlata v USD/ozs (trójska unca) prepočítaný kurzom eura voči USD platným ku dňu preceňovania.

Swapové operácie so zlatom sú vykázané ako repo obchody so zlatom (pozri pozn. 12, 14 a 15). Zlato použité v týchto transakciách zostáva súčasťou bilančnej sumy banky v položke zlato.

(e) Dlhové cenné papiere

Dlhové cenné papiere sú prvotne ocenené v obstarávacej cene. Deň po nákupe do dňa predaja alebo splatnosti cenného papiera (vrátane) banka denne časovo rozlišuje prémie alebo diskont (rozdiel medzi obstarávacou cenou a nominálnou hodnotou cenného papiera). Pre výpočet časového rozlíšenia prémie alebo diskontu sa používa IRR metóda.

V prípade nadobudnutia dlhových cenných papierov s kupónom sa suma nakúpeného kupónu považuje za osobitnú položku. Od nasledujúceho dňa vysporiadania nákupu do dňa predaja alebo do dňa splatnosti kupónu (vrátane) sa úrokový výnos z kupónu časovo rozlišuje. Pre časové rozlíšenie kupónu sa uplatňuje lineárna metóda.

Dlhové cenné papiere, s výnimkou cenných papierov nadobudnutých ako súčasť jednotnej menovej politiky držaných do splatnosti, sa oceňujú strednou trhovou cenou na mesačnej báze pre jednotlivé druhy cenných papierov zvlášť, t. j. podľa ISIN cenných papierov. Oceňovací rozdiel predstavuje rozdiel medzi strednou trhovou cenou cenného papiera a priemernou obstarávacou cenou upravenou o časovo rozlíšený diskont alebo prémie vykázanou v účtovníctve. V priebehu roka sú oceňovacie rozdiely vykazované vo vlastnom imaní. Na konci roka sú zisky z ocenenia vykázané vo vlastnom imaní a straty z ocenenia sú súčasťou hospodárskeho výsledku banky.

Stredná trhová cena dlhových cenných papierov, pre ktoré existuje aktívny trh, sa stanovuje podľa strednej trhovej ceny na takomto trhu. Ak stred-

ná trhová cena nie je k dispozícii, určí sa kvalifikovaným odhadom.

Pri predaji cenného papiera rozdiel medzi priemernou obstarávacou cenou upravenou o časovo rozlíšený diskont alebo prémie a predajnou cenou predstavuje realizovaný zisk alebo stratu z predaja (trhový efekt), ktorý ovplyvňuje hospodársky výsledok banky.

Dlhové cenné papiere nadobudnuté v rámci „Securities Markets Programme“ (ďalej len „SMP“) a kryté dlhopisy nadobudnuté v rámci „Covered Bonds Purchased Programme“ (ďalej len „CBPP“) ako súčasť jednotnej menovej politiky sú držané do splatnosti a oceňujú sa pri nákupe obstarávacou cenou a následne amortizovanou hodnotou. Ku dňu zostavenia ročnej účtovnej závierky sa posudzuje, či existuje akýkoľvek objektívny dôkaz o tom, že sa znížila ich hodnota. Výška straty zo znehodnotenia sa vypočíta ako rozdiel medzi účtovnou hodnotou dlhového cenného papiera k poslednému kalendárnemu dňu roka a súčasnou hodnotou odhadovaných budúcich peňažných tokov diskontovaných pôvodnou úrokovou mierou. V prípade znehodnotenia je k poslednému kalendárnemu dňu roka vytvorená rezerva, ktorá sa následne každoročne prehodnocuje.

Test na zníženie hodnoty dlhopisov nadobudnutých v rámci SMP vykonáva ECB centralizovane a podlieha schváleniu Radou guvernérov ECB. V súlade s čl. 32.4 Protokolu o Štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (ďalej len „Štatút“) akékoľvek straty vyplývajúce z držby cenných papierov nakúpených v rámci SMP zdieľajú centrálné banky Eurosystemu podľa ich podielov na splatenom kapitáli ECB platných v čase, kedy došlo k prvotnému znehodnoteniu.

Test na zníženie hodnoty dlhopisov nadobudnutých v rámci CBPP koordinuje ECB. Na základe rozhodnutia Bankovej rady NBS akceptuje výsledky koordinovaného testu.

Dlhové cenné papiere sú vykázané spolu s časovým rozlíšením prémie a diskontu. Kupóny sú vykázané v položke „Ostatné aktíva“.

(f) Deriváty

Menové swapové operácie sú odo dňa dohodnutia obchodu do dňa valuty evidované na podsú-

vahových účtoch. V deň vysporiadania spotovej / forwardovej časti obchodu sa účtovné zápisy na podsúvahových účtoch stornujú a transakcia je evidovaná na súvahových účtoch. Rozdiel medzi spotovou a forwardovou hodnotou transakcie je považovaný za úrokový náklad alebo výnos. Pre časové rozlíšenie úroku sa používa lineárna metóda, pričom sa účtuje na dennej báze odo dňa nasledujúceho po dni valuty do dňa splatnosti swapu.

V prípade úrokových swapov sa istina eviduje v podsúvahe odo dňa uzatvorenia obchodu do dňa splatnosti úrokového swapu. Pre časové rozlíšenie úrokov sa používa lineárna metóda. Úroky sú účtované na dennej báze odo dňa nasledujúceho po dni valuty, resp. dňa splatnosti úroku do najbližšej splatnosti úroku, resp. do dňa splatnosti swapu.

Swapové operácie so zlatom sa vykazujú ako repo obchody so zlatom (pozri časť B, písm. d a h). K dlhodobým repo obchodom so zlatom uzatvoreným v rokoch 2005 a 2006 banka uzatvorila 4 opčné kontrakty na predaj zlata a 4 opčné kontrakty na nákup zlata, ktoré boli v priebehu roka 2011 ukončené (pozri pozn. 25).

Rozdiel medzi trhovou cenou nakúpených put a predaných call opcií pri uzatvorení obchodu ovplyvnil výšku prijatého úveru a použitím IRR metódy sa denne časovo rozlišuje do nákladov.

Pri náraste, resp. poklese čistej hodnoty swapu je s vybranými protistranami zmluvne dohodnuté dorovnanie kolaterálmi vo forme vkladov s dennou prolongáciou. Úhrada úrokov sa vykonáva na mesačnej báze (pozri pozn. 9 a 19).

Ďalej banka realizuje obchody s úrokovými futures. Počiatočné marže k úrokovým futures sú poskytnuté vo forme hotovosti.

(g) Pohľadávky

Pohľadávky sú vykázané v súvahe v nominálnej hodnote zvýšenej o akumulovaný úrok. Pohľadávky sú znížené o opravné položky na vzniknuté straty. Tvorba a zrušenie opravných položiek má vplyv na výkaz ziskov a strát.

Banka s ohľadom na obozretné podnikanie hodnotí rizikovosť pohľadávok, klasifikuje ich a tvorí k nim opravné položky.

Pohľadávky sú odpísané na ťarchu nákladov a opravné položky k nim zrušené v prospech nákladov na základe rozhodnutia súdu o ich nevykonalnosti alebo rozhodnutia bankovej rady.

(h) Reverzné operácie

Operácie vykonávané na základe dohody o spätnom odkúpení (repo obchod) sa v súvahe účtujú na strane pasív ako kolaterizovaný prijatý vklad, zatiaľ čo položka poskytnutá ako zábezpeka zostáva v súvahe na strane aktív. Poskytnuté cenné papiere v rámci repo obchodu zostávajú stále súčasťou portfólia banky.

Operácie vykonávané na základe reverznej dohody o spätnom odkúpení (obrátený repo obchod) sa v súvahe účtujú na strane aktív ako kolaterizovaný poskytnutý úver. O prijatých cenných papieroch sa v rámci reverzného repo obchodu neúčtuje.

V prípade odchýlky hodnoty kolaterálu od príslušnej hodnoty úveru, ktorá predstavuje zvýšené kreditné riziko pre protistranu, je požadovaný kolaterál vo forme vkladu. Uvedené vklady sú úročené a denne sa prolongujú (pozri pozn. 12 a 14).

Kolaterizované transakcie so zlatom sa považujú za dohody o spätnom odkúpení.

Banka tiež realizuje Tri-party repo obchody, kde do vzťahu medzi NBS a partnerskou bankou vstupuje tretia strana.

O pôžičkách cenných papieroch, ktoré boli uzavreté v rámci automatického programu požičiavania cenných papierov (security lending), banka neúčtuje. Výnosy z týchto transakcií sa účtujú do výkazu ziskov a strát.

(i) Pohľadávky a záväzky voči Medzinárodnému menovému fondu

Pohľadávky a záväzky voči Medzinárodnému menovému fondu (ďalej len „MMF“) sú vykázané použitím netto metódy, tzn. pohľadávky a záväzky sa kompenzujú.

Záväzok z alokácie sa vykazuje v položke L9 „Protipoložky k zvláštnym právam čerpania prideleným zo strany MMF“.

(j) Pohľadávky a záväzky v rámci Eurosystému

Pohľadávky a záväzky v rámci Eurosystému predstavujú pozíciu NBS voči ostatným členom

Európskeho systému centrálnych bánk (ďalej len „ESCB“) z cezhraničných operácií, pričom tieto operácie sú realizované predovšetkým prostredníctvom TARGET2 (Trans-European Automated Real-Time Gross settlement Express Transfer system 2, ďalej len „TARGET2“).

V rámci eurosystémových pohľadávok vykazuje NBS pohľadávku voči ECB vyplývajúcu z alokácie eurobankoviek a z prevodu devízových rezerv. Čistá pozícia voči TARGET2 je spolu s pohľadávkou z prerozdelenia menového príjmu, podielom NBS na celkovom výnose ECB z eurobankoviek v obehu a saldom zostatkov bežných účtov NBS vedených v centrálnych bankách eurozóny a bežných účtov centrálnych bánk vedených v NBS vykázaná kompenzovane na strane pasív.

(k) Podiely na základnom imaní

Banka vykazuje vklad do ECB. V súlade so Štatútom sa výška celkového kapitálového podielu jednotlivých národných centrálnych bánk odvíja od kapitálového kľúča stanoveného na základe štatistických kategórií – hrubý domáci produkt a populácia. V zmysle Štatútu je kapitálový kľúč upravovaný každých 5 rokov, resp. pri vstupe nových členov do ESCB. Ostatnýkrát bol kapitálový kľúč upravený k 1. januáru 2009 a pre NBS predstavuje 0,6934 %.

Podľa zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákoník v znení neskorších predpisov je NBS ovládajúcou osobou s väčšinovým podielom na hlasovacích právach v spoločnosti RVS, a.s. Bratislava. Podielové cenné papiere RVS, a.s. Bratislava sú ocenené v obstarávacej cene.

Banka vykazuje majetkovú účasť v Banke pre medzinárodné zúčtovanie v Bazileji vo Švajčiarsku (ďalej len „BIS“). Podielové cenné papiere v BIS sú ocenené v obstarávacej cene. Majetková účasť v BIS je vykázaná vo výške splateného podielu (25 %). Nesplatená časť podielu (75 %) je splatná na požiadanie. Dividendy sú vyplácané v EUR z celkového podielu NBS v BIS vedenom v XDR.

NBS vykazuje vklad do základného imania spoločnosti Inštitút bankového vzdelávania NBS, n. o. Bratislava, ktorej je zakladateľom dňom 28. októbra 2008. Tento vklad je ocenený v obstarávacej cene.

Posledná úprava podielov centrálnych bánk na základnom imaní ECB bola realizovaná v zmysle Rozhodnutí ECB/2010/26 a ECB/2010/27 o zvýšení základného imania ECB s účinnosťou od 29. decembra 2010 (pozri pozn. 8). V nadväznosti na vstup Estónska do Eurosystému boli dňom 1. januára 2011 upravené eurosystémové kľúče národných centrálnych bánk.

(l) Menový príjem

Menový príjem v zmysle čl. 32.1 Štatútu a Rozhodnutia ECB/2010/23 o alokácii menového príjmu národných centrálnych bánk zúčastnených členských štátov v znení neskorších predpisov predstavuje čistý ročný príjem z aktív národnej centrálnej banky, ktoré sú vedené ako protihodnota bankoviek v obehu a depozitných záväzkov úverových inštitúcií. Menový príjem vyplýva z plnenia úloh menovej politiky ESCB.

Výška menového príjmu každej centrálnej banky Eurosystému je určená skutočným výnosom z označiteľných aktív, ktoré sú držané voči záväzkovému základu. Označiteľné aktíva tvoria nasledovné položky: zlato, úvery poskytnuté úverovým inštitúciám eurozóny súvisiace s operáciami menovej politiky v eurách, cenné papiere držané na účely menovej politiky a pohľadávky týkajúce sa alokácie eurobankoviek v rámci Eurosystému. Záväzkový základ sa skladá najmä z bankoviek v obehu, zo záväzkov voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách súvisiacimi s operáciami menovej politiky a zo záväzkov týkajúcich sa transakcií TARGET2. Nákladový úrok plynúci zo záväzkového základu predstavuje odpočítateľnú položku združeného menového príjmu.

Menový príjem sa rozdeľuje po ukončení hospodárskeho roka v pomere, ktorý zodpovedá podielu NBS na splatenom kapitáli ECB (0,9910 %). Následný prevod finančných prostriedkov je realizovaný prostredníctvom platobného systému TARGET2 do konca januára nasledujúceho kalendárneho roka (pozri pozn. 28).

Rozhodnutím Rady guvernérov ECB môže byť strata ECB uhradená z menového príjmu príslušného hospodárskeho roka.

(m) Emisia bankoviek

V zmysle Rozhodnutia ECB/2010/29 o vydávaní eurobankoviek emitujú eurobankovky spo-

Podiely 27 centrálnych bánk Európskej Únie na základnom imaní ECB k 31. decembru 2011 sú nasledovné:

	Kapitálový kľúč na upisovanie základného imania ECB (%)	Upísaný podiel na základnom imaní (EUR)	Splatené základné imanie (EUR)	Eurosystemový kľúč (%) – podiel na splatenom kapitáli ECB
Banque National de Belgique	2,4256	261 010 384,68	220 583 718,02	3,4666
Eesti Pank	0,1790	19 261 567,80	16 278 234,47	0,2558
Deutsche Bundesbank	18,9373	2 037 777 027,43	1 722 155 360,77	27,0647
Central Bank and Financial Services Authority of Ireland	1,1107	119 518 566,24	101 006 899,58	1,5874
Bank of Greece	1,9649	211 436 059,06	178 687 725,72	2,8082
Banco de España	8,3040	893 564 575,51	755 164 575,51	11,8679
Banque de France	14,2212	1 530 293 899,48	1 293 273 899,48	20,3246
Banca d'Italia	12,4966	1 344 715 688,14	1 136 439 021,48	17,8598
Central Bank of Cyprus	0,1369	14 731 333,14	12 449 666,48	0,1957
Banque centrale du Luxembourg	0,1747	18 798 859,75	15 887 193,09	0,2497
Central Bank of Malta	0,0632	6 800 732,32	5 747 398,98	0,0903
De Nederlandsche Bank	3,9882	429 156 339,12	362 686 339,12	5,6998
Oesterreichische Nationalbank	1,9417	208 939 587,70	176 577 921,04	2,7750
Banco de Portugal	1,7504	188 354 459,65	159 181 126,31	2,5016
Banka Slovenije	0,3288	35 381 025,10	29 901 025,10	0,4699
Národná banka Slovenska	0,6934	74 614 363,76	63 057 697,10	0,9910
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,2539	134 927 820,48	114 029 487,14	1,7920
<i>Medzisúčet za centrálné banky krajín eurozóny*</i>	69,9705	7 529 282 289,35	6 363 107 289,36	100,00
Българска народна банка (Bulharská národná banka)	0,8686	93 467 026,77	3 505 013,50	
Česká národní banka	1,4472	155 728 161,57	5 839 806,06	
Danmarks Nationalbank	1,4835	159 634 278,39	5 986 285,44	
Latvijas Banka	0,2837	30 527 970,87	1 144 798,91	
Lietuvos bankas	0,4256	45 797 336,63	1 717 400,12	
Magyar Nemzeti Bank	1,3856	149 099 599,69	5 591 234,99	
Narodowy Bank Polski	4,8954	526 776 977,72	19 754 136,66	
Banca Națională a României	2,4645	265 196 278,46	9 944 860,44	
Sveriges Riksbank	2,2582	242 997 052,56	9 112 389,47	
Bank of England	14,5172	1 562 145 430,59	58 580 453,65	
<i>Medzisúčet za centrálné banky krajín nepatriacích do eurozóny*</i>	30,0295	3 231 370 113,23	121 176 379,25	
Spolu*	100,00	10 760 652 402,58	6 484 283 668,61	

*Medzisúčty a súčty nemusia korešpondovať vzhľadom k zaokrúhleniu.

ločne národné centrálné banky Eurosystemu a ECB. Celková hodnota bankoviek v obehu je alokovaná jednotlivým centrálnym bankám Eurosystemu v posledný pracovný deň každého mesiaca podľa kľúča na pridelovanie bankoviek. Podiel ECB na celkovej hodnote bankoviek v obehu je vo výške 8 %. NBS sa v zmysle uvedeného rozhodnutia podieľa 0,9115 % na celkovej emisii eurobankoviek Eurosystemu. Podiel na bankovkách v obehu je vykázaný v položke na strane pasív „Bankovky v obehu“ (pozri pozn. 10).

Rozdiel medzi hodnotou alokovaných bankoviek podľa kľúča na pridelovanie bankoviek a hodnotou bankoviek, ktoré sú v skutočnosti v obehu, predstavuje úročenú pohľadávku alebo záväzok v rámci Eurosystemu. Tieto sa vykazujú v položke „Čisté pohľadávky resp. záväzky súvisiace s pridelovaním eurobankoviek v rámci Eurosystemu“ (pozri pozn. 8).

Počas piatich rokov od roku prechodu banky na hotovostné euro (1. január 2009) sú pohľadávka resp. záväzok, ktoré súvisia s pridelovaním eurobankoviek v rámci Eurosystemu, upravované za účelom eliminácie významných zmien vo výnosovej pozícii banky v porovnaní s predošlými rokmi. Pri úprave sa vychádza z priemernej emisie bankoviek lokálnej meny 2 roky pred vstupom do Eurosystemu. V NBS končí obdobie úpravy emisie bankoviek dňom 31. decembra 2014.

Úrokový výnos, resp. náklad z týchto pohľadávok / záväzkov je vykázaný vo výkaze ziskov a strát v rámci položky „Čistý výsledok z úrokov“ (pozri pozn. 24).

(n) Prerozdelenie zisku ECB

V súlade s Rozhodnutím ECB/2010/24 z 25. novembra 2010 sa výnos ECB, ktorý pozostáva z 8 % podielu ECB na emisii eurobankoviek a čistého výnosu z cenných papierov nakúpených ECB v rámci SMP prerozdeľuje medzi jednotlivé centrálné banky Eurosystemu v tom istom roku, v ktorom vznikol, a to vo forme predbežného prerozdelenia výnosu ECB.

O výške predbežne prerozdeleného výnosu rozhoduje Rada guvernérov ECB pred koncom kalendárneho roka, pričom jeho výška nesmie presiahnuť čistý zisk ECB za daný rok. Rada gu-

vernérov ECB môže zároveň rozhodnúť o presune časti alebo celého výnosu ECB do rezerv na krytie kreditného rizika a rizík súvisiacich so zmenami výmenných kurzov, úrokovej miery a rizík súvisiacich so zmenou ceny zlata (pozri pozn. 27).

Zostávajúci čistý zisk ECB sa prerozdeľuje medzi centrálné banky Eurosystemu po schválení účtovnej závierky ECB, a to v nasledujúcom kalendárnom roku. V zmysle čl. 33 Štatútu sa z dosiahnutého čistého zisku ECB za daný rok najprv uskutočnia prídely do všeobecného rezervného fondu ECB (maximálne 20 % čistého zisku až do výšky 100 % základného imania). Zostávajúci čistý zisk sa prerozdeľuje národným centrálnym bankám Eurosystemu v pomere k ich splateným podielom na základnom imaní ECB.

V prípade, že ECB zaznamená stratu, môže schodok započítať voči svojmu všeobecnému rezervnému fondu, a ak je to potrebné, po rozhodnutí Rady guvernérov ECB voči menovému príjmu príslušného finančného roka pomerne až do výšky súm rozdelených národným centrálnym bankám Eurosystemu podľa čl. 32.5 Štatútu.

(o) Dlhodobý majetok

Dňom 1. januára 2010 dlhodobý majetok NBS v zmysle Usmernenia ECB zahŕňa dlhodobý hmotný majetok a dlhodobý nehmotný majetok, ktorého vstupná cena je vyššia ako 10 000 EUR a prevádzkovo-technické funkcie sú dlhšie ako jeden rok. Nehnuteľnosti, umelecké diela, nehnuteľné kultúrne pamiatky a zbierky s výnimkou tých, ktoré sú vedené podľa osobitného predpisu (zákon č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty), sa evidujú v súvahe bez ohľadu na ich vstupnú cenu. Majetok vedený podľa osobitných predpisov sa eviduje v podsúvahe a v odbornej evidencii zbierkových predmetov v obstarávacej cene. Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok do 10 000 EUR, ktorý bol obstaraný a uvedený do používania pred 1. januárom 2010, sa naďalej odpisuje tak, ako bol zaradený, až do jeho úplného odpísania.

V súvahe je dlhodobý hmotný a nehmotný majetok vykázaný v obstarávacej cene vrátane nákladov spojených s jeho obstaraním, pričom odpisovaný dlhodobý majetok je znížený o oprávky. Pozemky, umelecké diela, nehnuteľné kultúrne

pamiatky, zbierky a nedokončené hmotné a nehmotné investície sa neodpisujú.

Dlhodobý hmotný majetok a dlhodobý nehmotný majetok NBS bol zaradený do jednotlivých odpisovných skupín nasledovne:

Odpisová skupina	Doba odpisovania v rokoch
1. Budovy a stavby	30 4 – 12 ¹⁾
2. Inžinierske stavby	20
3. Stroje a zariadenia	4 – 12
4. Dopravné prostriedky	4 – 6
5. Inventár	4 – 12
6. Softvér	2 – 4
7. Ostatný DNM	2 – 4 resp. podľa zmluvy
8. Dlhodobé investície v nehnuteľnostiach	30
9. Technické zhodnotenie nehnuteľných kultúrnych pamiatok	30

1) komponenty majetku

(p) Dlhodobý majetok na predaj

Dlhodobý majetok na predaj zahŕňa budovy a pozemky, ktoré sú určené na predaj v ich súčasnom stave, pričom tento predaj je považovaný za vysoko pravdepodobný. Takýto majetok sa neodpisuje.

Majetok klasifikovaný ako dlhodobý majetok na predaj je vykazovaný buď v obstarávacej cene zníženej o oprávky a opravné položky, alebo v reálnej hodnote zníženej o náklady spojené s predajom, a to v závislosti od toho, ktorá z týchto hodnôt je nižšia.

(r) Rezervy

Banka vykazuje rezervy, ak má súčasný záväzok, ktorý je dôsledkom minulých udalostí, pričom je pravdepodobné, že na úhradu záväzku bude potrebný úbytok finančných zdrojov a je možné spoľahlivo odhadnúť výšku záväzku.

Banka tvorí rezervu vo vzťahu k znehodnoteniu cenných papierov nadobudnutých ako súčasť jednotnej menovej politiky Eurosystemu (pozri časť B, písm. e).

(s) Náklady na požitky pre zamestnancov

NBS pravidelne prispieva za svojich zamestnancov na zdravotné poistenie do zdravotných po-

istovní a do Sociálnej poisťovne na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistenie v nezamestnanosti a na poistné do rezervného fondu. Príspevky sú realizované vo výške zákonných sadzieb platných v danom roku. Banka tiež platí odvod za nesplnenie povinného podielu zamestnávania občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou podľa zákona o zamestnanosti.

V spolupráci s doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami vytvorila NBS pre svojich zamestnancov program doplnkového dôchodkového sporenia.

Banka ďalej vytvára rezervu na zamestnanecké požitky v zmysle zákonných a iných požiadaviek.

(t) Dane

NBS je daňovníkom dane z príjmov právnických osôb, kde v zmysle § 12 zákona č. 595/2003 Z. z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov sú predmetom dane iba príjmy, z ktorých sa daň vyberá zrážkou.

Od 1. júla 2004 je NBS platiteľom dane z pridanej hodnoty podľa zákona č. 222/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

NBS je platiteľom koncesionárskych poplatkov v zmysle úplného znenia zákona č. 68/2008 Z. z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Slovenskou televíziou a Slovenským rozhlasom a platiteľom miestnych daní z nehnuteľnosti, z motorových vozidiel, dane za ubytovanie, za komunálny odpad a za znečistenie ovzdušia v zmysle zákona 582/2004 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov.

(u) Podsúvahové nástroje

Forwardové a spotové nákupy a predaje sa účtujú na podsúvahových účtoch odo dňa uzatvorenia obchodu do dňa vysporiadania v spotovom kurze transakcie. V deň vysporiadania sa záznamy na podsúvahových účtoch stornujú a operácia je zúčtovaná v súvahe.

Kontrakty futures banka vykazuje na podsúvahových účtoch od uzatvorenia obchodu až do doby vysporiadania v cene podkladového nástroja. Ocenenie podkladových nástrojov neovplyvňuje

čistú pozíciu meny pre výpočet priemernej ceny meny.

C. POZNÁMKY K POLOŽKÁM SÚVAHY A VÝKAZU ZISKOV A STRÁT

1. ZLATO A POHLADÁVKY V ZLATE

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Zlaté tehly v štandardnej forme	1 237 826	1 073 599
Zlato v inej forme	1 914	1 661
	1 239 740	1 075 260

K 31. decembru 2011 zlato obsahuje spolu 1 019 tisíc ozs zlata (1 019 tisíc ozs zlata k 31. decembru 2010), z toho 2 tisíc ozs zlata je uložených v banke, 132 tisíc ozs zlata je uložených ako depozitum v korešpondenčných bankách a 885 tisíc ozs zlata je použitých pri repo obchodoch. Hodnota zlata poskytnutého ako záloh v repo obchodoch so zlatom k 31. decembru 2011 predstavuje 1 076 809 tis. EUR (756 588 tis. EUR k 31. decembru 2010).

Trhová cena zlata k 31. decembru 2011 bola 1 216,864 EUR/ozs (1 055,418 EUR/ozs k 31. decembru 2010). Zostatky účtov oceňovacích rozdielov zo zlata k 31. decembru 2011 predstavujú zisky vo výške 606 583 tis. EUR (442 116 tis. EUR k 31. decembru 2010).

2. POHLADÁVKY VOČI NEREZIDENTOM EUROZÓNY V CUDZEJ MENE

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Pohľadávky a záväzky voči MMF	604 565	501 345
Zostatky v bankách, investície do cenných papierov, zahraničné úvery a ostatné zahraničné aktíva	47 348	36 320
	651 913	537 665

Pohľadávky a záväzky voči MMF

Pohľadávky voči MMF sú tvorené členskou kvótou Slovenskej republiky v MMF, nostro účtom v MMF a poskytnutými bilaterálnymi pôžičkami. Posledné navýšenie členskej kvóty bolo realizované v marci 2011 o 70 mil. XDR, z 358 mil. XDR na 428 mil. XDR.

K 31. decembru 2011 banka vykazuje voči MMF celkovú rezervnú pozíciu vo výške 133 mil. XDR, čo predstavuje 157 724 tis. EUR (74 772 tis. EUR k 31. decembru 2010). Táto pozícia je tvorená devízovou časťou členskej kvóty a rezervnou pozíciou FTP, ktorá predstavuje pohľadávku z poskytnutých úverov v súvislosti s Plánom finančných transakcií (FTP). Na základe FTP boli k 31. decembru 2011 poskytnuté prostriedky tretím krajinám v objeme 115 mil. XDR, čo predstavuje 136 957 tis. EUR (74 772 tis. EUR k 31. decembru 2010).

Pohľadávky a záväzky voči MMF

	31.12.2011		31.12.2010	
	Ekvivalent v mil. XDR	tis. EUR	Ekvivalent v mil. XDR	tis. EUR
Pohľadávky voči MMF:	805	954 115	726	841 000
1) Členská kvóta:	428	507 274	358	414 427
– členský vklad	295	349 550	293	339 655
– devízová časť členskej kvóty	18	20 767		
– rezervná pozícia FTP	115	136 957	65	74 772
2) Nostro účet v MMF	325	385 453	341	395 525
3) Bilaterálne pôžičky	52	61 388	27	31 048
Záväzky voči MMF:	295	349 550	293	339 655
1) Loro účty MMF	270	320 519	287	332 648
2) Účet valorizácie	25	29 031	6	7 007
Celková vykazovaná čiastka (netto)		604 565		501 345

Zostatok nostro účtu v MMF v XDR je k 31. decembru 2011 vo výške 325 mil. XDR, čo predstavuje 385 453 tis. EUR (395 525 tis. EUR k 31. decembru 2010). Slovenská republika poskytla v zmysle dohody s MMF bilaterálne pôžičky vybraným krajinám vo výške 52 mil. XDR, čo predstavuje 61 388 tis. EUR (31 048 tis. EUR k 31. decembru 2010). Poskytnutím pôžičiek vznikla NBS pohľadávka voči MMF, ktorá je úročená úrokovou sadzbou MMF.

Závazok voči MMF predstavujú peňažné prostriedky MMF vedené na loro účtoch MMF v NBS vo výške 320 519 tis. EUR (332 648 tis. EUR k 31. decembru 2010). Hodnota záväzku v domácej mene sa mení v závislosti od reprezentatívneho kurzu MMF, tzv. valorizácie meny, ktorá sa eviduje na účte valorizácie. Podstatnú časť záväzku tvorí hodnota zmenky vo výške 317 293 tis. EUR (315 943 tis. EUR k 31. decembru 2010).

Banka vedie voči MMF záväzok z alokácie, ktorý je vykázaný v položke L9 „Protipoložky k zvláštnym právam čerpania prideleným zo strany MMF“ (pozri pozn. 17).

Zostatky v bankách, investície do cenných papierov, zahraničné úvery a ostatné zahraničné aktíva

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Dlhové cenné papiere	33 374	31 347
Ostatné	13 974	4 973
	47 348	36 320

Dlhové cenné papiere vykázané v tejto položke k 31. decembru 2011 sú v mene USD. Podľa emitenta cenných papierov ide o cenné papiere finančných sprostredkovateľov.

Položka „Ostatné“ obsahuje k 31. decembru 2011 najmä peňažné prostriedky v cudzej mene na nostro účtoch a termínovaných vkladoch nerezidentov eurozóny.

3. POHLADÁVKY VOČI REZIDENTOM EUROZÓNY V CUDZEJ MENE

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Pohľadávky z reverzných operácií	154 571	
Dlhové cenné papiere	108 155	111 752
Bežné účty	5 224	306
	267 950	112 058

Pohľadávky z reverzných operácií vo výške 154 571 tis. EUR predstavujú operácie uzatvorené s cieľom poskytnutia krátkodobej likvidity v USD úverovým inštitúciám eurozóny. V rámci tohto programu banka uzatvorila s ECB krátkodobý swap s cieľom zabezpečenia USD (pozri pozn. 23). Eurová časť back-to-back swapu je vykázaná v položke „Závazky v rámci Euro systému“ (pozri pozn. 18).

Dlhové cenné papiere vykázané v tejto položke sú v mene USD. Podľa emitenta cenných papierov banka eviduje k 31. decembru 2011 cenné papiere peňažných finančných inštitúcií a verejnej správy.

4. POHLADÁVKY VOČI NEREZIDENTOM EUROZÓNY V EURÁCH

K 31. decembru 2011 banka vykazuje v tejto položke dlhové cenné papiere nerezidentov v hodnote 3 089 605 tis. EUR (2 910 931 tis. EUR k 31. decembru 2010). Podľa emitenta cenných papierov sú to najmä cenné papiere peňažných finančných inštitúcií.

5. ÚVERY V EURÁCH POSKYTNUTÉ ÚVEROVÝM INŠTITÚCIÁM

EUROZÓNY V SÚVISLOSTI S OPERÁCIAMI MENOVEJ POLITIKY

Podľa pravidiel vykonávania menovopolitických operácií v Eurosysteme NBS uskutočnila k 31. decembru 2011 dlhodobejšie refinančné operácie v celkovom objeme 1 264 000 tis. EUR (1 005 000 tis. EUR k 31. decembru 2010; z toho objem hlavných refinančných operácií predstavoval 815 000 tis. EUR a objem dlhodobějších refinančných operácií predstavoval 190 000 tis. EUR).

Dlhodobejšie refinančné operácie sú pravidelné reverzné transakcie poskytujúce likviditu na dlhšie obdobie, pričom k 31. decembru 2011 sú vykázané obchody so splatnosťou 6 mesiacov, 1 rok a 3 roky. Tieto obchody sú uskutočňované prostredníctvom štandardných tendrov.

6. OSTATNÉ POHLADÁVKY VOČI ÚVEROVÝM INŠTITÚCIÁM EUROZÓNY V EURÁCH

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Redistribučný úver	42 220	48 200
Bežné účty	1 171	840
	43 391	49 040

Zvýhodnený redistribučný úver poskytnutý na financovanie komplexnej bytovej výstavby bol

zdelimitovaný z rozdelenia bilancie Štátnej banky Československa. Úroková sadzba na redistribučný úver k 31. decembru 2011 bola 0,50 % p. a. (0,50 % p. a. k 31. decembru 2010).

K 31. decembru 2011 NBS evidovala v pod-
súvahe prijatú štátnu záruku za poskytnutý
redistribučný úver vo výške 44 237 tis. EUR
(50 589 tis. EUR k 31. decembru 2010). Čiastka
štátnej záruky je tvorená istinou a úrokmi do
doby splatnosti úveru.

7. CENNÉ PAPIERE REZIDENTOV EUROZÓNY V EURÁCH

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Dlhové cenné papiere držané na účely menovej politiky	2 416 086	1 394 282
Ostatné cenné papiere	10 131 264	9 644 561
	12 547 350	11 038 843

Dlhové cenné papiere držané na účely menovej politiky

V položke „Dlhové cenné papiere držané na účely menovej politiky“ banka vykazuje k 31. decembru 2011 cenné papiere nakúpené v rámci programu SMP v hodnote 1 863 689 tis. EUR (840 426 tis. EUR k 31. decembru 2010) a cenné papiere nakúpené v rámci programu CBPP v hodnote 552 397 tis. EUR (553 856 tis. EUR k 31. decembru 2010). Sú emitované najmä verejnou správou a peňažnými finančnými inštitúciami eurozóny.

Na základe výsledkov testu na znehodnotenie cenných papierov nadobudnutých v rámci programu SMP vykonaného k 31. decembru 2011 a v zmysle rozhodnutia Rady guvernérov sa očakáva, že všetky budúce peňažné toky súvisiace s týmito cennými papiermi budú vyplatené. Vzhľadom na uvedené banka nevytvorila rezervu na straty zo znehodnotenia (pozri časť B, písm. e).

Na základe výsledkov ECB koordinovaného testu na znehodnotenie cenných papierov nadobudnutých v rámci programu CBPP banková rada rozhodla, že nie je potrebné vytvoriť rezervu na straty zo znehodnotenia (pozri časť B, písm. e).

Ostatné cenné papiere

K 31. decembru 2011 banka vykazuje v tejto položke cenné papiere na obchodovanie emito-

vané peňažnými finančnými inštitúciami a verejnou správou eurozóny.

V rámci tejto položky eviduje banka k 31. decembru 2011 cenné papiere emitované vládou Slovenskej republiky v hodnote 44 395 tis. EUR (41 854 tis. EUR k 31. decembru 2010). Cenné papiere boli nakúpené v súlade s pravidlami definovanými v čl. 123 Zmluvy o Európskej únii a čl. 21 Štatútu.

8. POHLÁDKY V RÁMCI EUROSYSTEMU

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Majetková účasť v ECB	217 272	205 715
Pohľadávky z prevodu devízových rezerv	399 444	399 444
Čisté pohľadávky súvisiace s pridelovaním eurobankoviek v rámci Eurosystemu	859 118	1 727 738
	1 475 834	2 332 897

Majetková účasť v ECB

K 31. decembru 2011 banka eviduje podiel na základnom imaní ECB vo výške 63 058 tis. EUR (51 501 tis. EUR k 31. decembru 2010). V zmysle čl. 49.1 Štatútu a v súlade s Rozhodnutiami ECB/2010/26 a ECB/2010/27 o zvýšení a splatení základného imania ECB bola s účinnosťou od 29. decembra 2010 upravená hodnota podielu NBS na základnom imaní ECB z 39 944 tis. EUR na 74 614 tis. EUR, pričom k 28. decembru 2011 NBS uhradila druhú z troch rovnomerných splátok v hodnote 11 557 tis. EUR. Úhrada zostávajúcej časti podielu na zvýšenom základnom imaní ECB bude realizovaná v decembri 2012.

V zmysle čl. 49.2 Štatútu a rozhodnutia Rady guvernérov ECB prispela NBS do rezervných fondov ECB na krytie kreditného rizika, rizík súvisiacich so zmenami výmenných kurzov, úrokovej miery a ceny zlata a na účty precenenia ECB v objeme 154 214 tis. EUR.

Pohľadávky z prevodu devízových rezerv

NBS vykazuje pohľadávku z prevodu devízových rezerv do ECB v objeme 399 444 tis. EUR realizovanú podľa kapitálového kľúča NBS v zmysle čl. 30.1 Štatútu. Pohľadávka sa úročí 85 % sadzby pre hlavné refinančné operácie. K 31. decembru 2011 výnosové úroky plynúce z pohľadávky z prevodu devízových rezerv predstavujú 4 301 tis. EUR (pozri pozn. 24).

Čisté pohľadávky súvisiace s pridelovaním eurobankoviek v rámci Eurosystemu

Položka predstavuje pohľadávku vyplývajúcu z uplatnenia kľúča na pridelovanie bankoviek, ktorá je k 31. decembru 2011 v objeme 859 118 tis. EUR (1 727 738 tis. EUR k 31. decembru 2010). Pohľadávka je úročená sadzbou pre hlavné refinančné operácie (pozri pozn. 24).

9. OSTATNÉ AKTÍVA

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok	154 779	162 701
Ostatné finančné aktíva	10 622	10 448
Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov		127
Časové rozlíšenie a náklady budúcich období	378 790	339 769
Neuhradená strata minulých rokov	5 529 158	5 014 533
Ostatné	457 643	377 659
	6 530 992	5 905 237

Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok

V tejto položke sa vykazuje dlhodobý majetok NBS. Stav dlhodobého hmotného a nehmotného majetku k 31. decembru 2011 je nasledovný:

K 31. decembru 2011 banka vykazuje majetok určený na predaj vo výške 4 876 tis. EUR.

Ostatné finančné aktíva

K 31. decembru 2011, rovnako aj k 31. decembru 2010, banka vlastnila 1 080 kusov listinných akcií RVS a.s. Bratislava v objeme 3 585 tis. EUR. Tento objem predstavuje 52,33 % - ný podiel na základnom imaní spoločnosti. Napriek majoritnému vplyvu v RVS, a.s. banka v zmysle § 22 zákona o účtovníctve nezostavuje konsolidovanú účtovnú závierku.

K 31. decembru 2011, rovnako aj k 31. decembru 2010, banka vlastnila 2 858 kusov akcií BIS vo výške 19 722 tis. EUR (19 232 tis. EUR k 31. decembru 2010), čo predstavovalo 0,51 % - ný podiel na základnom imaní BIS. Podiel v BIS je v súvahe vykázany vo výške 25 % splateného podielu, t. j. 7 004 tis. EUR (6 830 tis. EUR k 31. decembru 2010). Záväzok z nesplateného podielu vo výške 75 % z menovitej hodnoty každej akcie predstavuje vo finančnom vyjadrení 12 718 tis. EUR (12 402 tis. EUR k 31. decembru 2010). Nesplatená časť podielu je splatná na požiadanie.

K 31. decembru 2011 banka eviduje základný vklad do spoločnosti Inštitút bankového vzdelávania NBS, n. o. Bratislava vo výške 33 tis. EUR (33 tis. EUR k 31. decembru 2010).

Časové rozlíšenie a náklady budúcich období

Položka predstavuje najmä časové rozlíšenie kupónov z dlhopisov vo výške 235 827 tis. EUR (237 554 tis. EUR k 31. decembru 2010) a časové rozlíšenie úrokov k derivátom vo výške 78 927 tis. EUR (67 811 tis. EUR k 31. decembru 2010).

Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok

v tis. EUR	HM a predd. a nedok. invest.	NM a predd. a nedok. invest.	S P O L U
Stav v obstarávacej cene k 1. 1. 2011	277 611	25 716	303 327
Prírastky	3 239	2 371	5 610
Úbytky	14 286	589	14 875
Stav v obstarávacej cene k 31. 12. 2011	266 564	27 498	294 062
Oprávky k 1. 1. 2011	122 751	17 875	140 626
Prírastky	7 399	2 943	10 342
Úbytky	6 772	37	6 809
Stav oprávok a OP k 31. 12. 2011	123 378	20 781	144 159
Účtovná hodnota HM a NM k 1. 1. 2011	154 860	7 841	162 701
Účtovná hodnota HM a NM k 31. 12. 2011	143 186	6 717	149 903

Ostatné

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Vklady – kolaterály k derivátom	421 900	306 000
Úrokové swapy	16 300	41 069
Nakúpené opcie		4 681
Úrokové futures	5 967	12 522
Investičné a spotrebné úvery poskytnuté zamestnancom	10 726	10 950
Ostatné	2 750	2 437
	457 643	377 659

Účelom poskytnutých vkladov – kolaterálov k derivátom je zabezpečenie kreditného rizika protistrany v prípade poklesu hodnoty swapu na strane NBS (pozri časť B, písm. f).

10. BANKOVKY V OBEHU

Celkový objem eurobankoviek emitovaných centrálnymi bankami Eurosystemu je prerozdeľovaný v posledný deň každého mesiaca v súlade s kľúčom na pridelovanie bankoviek, tzv. Banknote Allocation Key (pozri časť B, písm. m). Celkový objem eurobankoviek podľa kľúča na pridelovanie bankoviek pre NBS predstavuje k 31. decembru 2011 sumu 8 099 844 tis. EUR (7 674 876 tis. EUR k 31. decembru 2010). Objem eurobankoviek skutočne emitovaných NBS k 31. decembru 2011 je vo výške 7 240 726 tis. EUR (5 947 138 tis. EUR k 31. decembru 2010). Rozdiel medzi objemom skutočne emitovaných eurobankoviek a objemom eurobankoviek prislúchajúcich NBS podľa kľúča (pozri pozn. 8) predstavuje pre NBS k 31. decembru 2011 pohľadávku vo výške 859 118 tis. EUR (1 727 738 tis. EUR k 31. decembru 2010).

11. ZÁVÄZKY VOČI ÚVEROVÝM INŠTITÚCIÁM EUROZÓNY V EURÁCH Z OPERÁCIÍ MENOVEJ POLITIKY

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Bežné účty pre systém povinných minimálnych rezerv	217 174	600 731
Jednodňové sterilizačné obchody	428 801	89 733
Termínované vklady		25 000
	645 975	715 464

Bežné účty k 31. decembru 2011 predstavujú peňažné rezervy úverových inštitúcií, ktoré podľa Štatútu podliehajú systému povinných minimálnych rezerv (ďalej len „PMR“). Systém PMR

umožňuje priemerné plnenie peňažných rezerv úverových inštitúcií počas stanovenej udržiavacej periódy, ktorá je zverejnená ECB. PMR sú úročené priemernou sadzbou pre hlavné refinančné operácie Eurosystemu platnou pre danú udržiavaciu periódu. Nadbytočné rezervy sa neúročia.

Jednodňové sterilizačné obchody predstavujú jednodňové vklady s vopred určenou úrokovou sadzbou.

12. OSTATNÉ ZÁVÄZKY VOČI ÚVEROVÝM INŠTITÚCIÁM EUROZÓNY V EURÁCH

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Záväzky z repo obchodov	281 595	
Tri-party repo obchody		1 000 000
Záväzky z repo obchodov so zlatom	44 659	49 951
Vklady prijaté k repo obchodom	2 144	
Medzibankové zúčtovanie na Slovensku (SIPS)	418	108
	328 816	1 050 059

13. ZÁVÄZKY VOČI OSTATNÝM REZIDENTOM EUROZÓNY V EURÁCH

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Verejná správa	620	115
Ostatné záväzky	159 382	111 268
	160 002	111 383

Verejná správa

K 31. decembru 2011 banka vykazuje v tejto položke bežné účty Štátnej pokladnice.

Ostatné záväzky

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Bežné účty klientov	11 234	11 187
Termínované vklady klientov	28 676	29 290
Bežné účty pomocných finančných inštitúcií	267	215
Termínované vklady pomocných finančných inštitúcií	119 205	70 576
	159 382	111 268

K 31. decembru 2011, rovnako aj k 31. decembru 2010, vedie NBS bežné účty a účty termínovaných vkladov nasledovným pomocným finančným inštitúciám: Fond ochrany vkladov a Garančný fond investícií.

14. ZÁVÄZKY VOČI NEREZIDENTOM EUROZÓNY V EURÁCH

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Tri-party repo obchody	690 000	
Závazky z repo obchodov so zlatom	570 108	
Závazky z repo obchodov	226 058	275 029
Závazky voči medzinárodným finančným inštitúciám	4 546	3 277
Loro účty klientov		18
Vklady prijaté k repo obchodom	3 036	
	1 493 748	278 324

15. ZÁVÄZKY VOČI REZIDENTOM EUROZÓNY V CUDZEJ**MENE**

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Závazky z repo obchodov so zlatom	90 484	86 117
Bežné účty štátnej pokladnice v cudzej mene	13	1
	90 497	86 118

16. ZÁVÄZKY VOČI NEREZIDENTOM EUROZÓNY V CUDZEJ**MENE**

Túto položku tvoria k 31. decembru 2011 záväzky z dlhodobých repo obchodov so zlatom v USD v celkovom objeme 65 368 tis. EUR (62 457 tis. EUR k 31. decembru 2010).

17. PROTIPOLŽKY K ZVLÁŠTNÝM PRÁVAM ČERPANIA**PRIDELENÝM ZO STRANY MMF**

Banka vedie k 31. decembru 2011 voči MMF záväzok z alokácie vo výške 404 046 tis. EUR (394 002 tis. EUR k 31. decembru 2010). Hodnota záväzku z alokácie je vedená v XDR. MMF alokovalo Slovenskej republike v rámci všeobecnej alokácie 265 mil. XDR a v rámci špeciálnej alokácie 75 mil. XDR.

18. ZÁVÄZKY V RÁMCI EUROSYSTÉMU

Najvýznamnejšiu časť tejto položky tvorí záväzok NBS voči TARGET2, ktorý je k 31. decembru 2011 vo výške 13 622 088 tis. EUR (13 311 469 tis. EUR k 31. decembru 2010 – pozri časť B, písm. j). Táto pozícia, okrem eurovej časti back-to-back swapu (pozri pozn. 3), je úročená sadzbou pre hlavné refinančné operácie. Celková výška zaplateného úroku k 31. decembru 2011 predstavuje 143 684 tis. EUR (pozri pozn. 24).

19. OSTATNÉ ZÁVÄZKY

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov	10 395	892
Časové rozlíšenie a príjmy budúcich období	228 796	231 307
Ostatné	929 837	663 667
	1 169 028	895 866

Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov

Položka predstavuje kurzový zisk z ocenenia podsúvahových nástrojov (pozri pozn. 23) vo výške 10 395 tis. EUR (892 tis. EUR k 31. decembru 2010).

Časové rozlíšenie a príjmy budúcich období

Najväčší objem položky časového rozlíšenia k 31. decembru 2011 predstavujú nákladové úroky z úrokových swapov v EUR vo výške 214 851 tis. EUR (219 142 tis. EUR k 31. decembru 2010) a úroky z remunerácie TARGET2 vo výške 10 721 tis. EUR (11 155 tis. EUR k 31. decembru 2010).

Ostatné

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Úrokové swapy	336 807	214 540
Vklady – kolaterály k derivátom	338 220	9 900
Euromince v obehu	115 605	103 709
Bankovky v SKK v obehu	86 902	93 539
Mince v SKK v obehu	47 221	47 395
Predané opcie		189 587
Ostatné	5 082	4 997
	929 837	663 667

Účelom prijatých vkladov – kolaterálov k derivátom je zabezpečenie kreditného rizika NBS v prípade poklesu hodnoty swapu z pozície protistrany (pozri časť B, písm. f).

20. REZERVY

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Rezervy na záväzky voči zamestnancom	3 668	3 479
Rezervy na súdne spory	3 356	766
Rezerva na nevyfakturované dodávky	719	631
	7 743	4 876

21. ÚČTY PRECENENIA

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Oceňovacie rozdiely z ocenenia zlata	606 583	442 116
Oceňovacie rozdiely z ocenenia cenných papierov	131 698	56 277
Oceňovacie rozdiely z ocenenia derivátov	16 300	41 069
Oceňovacie rozdiely z ocenenia cudzej meny	10 120	5 004
	764 701	544 466

22. ZÁKLADNÉ IMANIE A REZERVNÉ FONDY

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Základné imanie	16 041	16 041
Rezervné fondy	341 756	342 304
	357 797	358 345

Základné imanie

V tejto položke sa vykazuje štatutárny fond, ktorý predstavuje splatený kapitál prevzatý z rozdelenia Bilancie aktív a pasív bývalej ŠBČS, ktorý je od vzniku NBS v rovnakej výške 15 490 tis. EUR,

a prevzaté základné imanie Úradu pre finančný trh (ďalej len „ÚFT“) vo výške 551 tis. EUR. ÚFT bol s účinnosťou od 1. januára 2006 zo zákona zrušený a pričlenený do NBS.

Rezervné fondy

Rezervné fondy tvorí všeobecný rezervný fond a kapitálový fond.

Zostatok všeobecného rezervného fondu NBS k 31. decembru 2011 je vo výške 340 874 tis. EUR (340 874 tis. EUR k 31. decembru 2010). Všeobecný rezervný fond je tvorený prídelmi z vytvoreného zisku z minulých rokov vo výške 337 412 tis. EUR. Po pričlenení ÚFT do NBS bol k 1. januáru 2006 do rezervného fondu NBS prevedený rezervný fond ÚFT vo výške 3 462 tis. EUR.

Zostatok kapitálového fondu NBS k 31. decembru 2011 je vo výške 882 tis. EUR (1 430 tis. EUR k 31. decembru 2010). Zahŕňa najmä zostatky z delimitácie nehnuteľností. Na základe rozhodnutia bankovej rady bola časť kapitálového fondu vo výške 548 tis. EUR preúčtovaná na účet neuhradenej straty minulých rokov.

Prehľad zmien na účtoch vlastného imania a kumulovaných strát

v tis. EUR	Štatutárny fond	Kapitálový fond	Rezervný fond	Fondy z oceňovacích rozdielov zisk/(strata)	Neuhradená (strata) minulých rokov	Hospodársky výsledok bežného roka zisk/(strata)
1. Stav k 31.12.2010	16 041	1 430	340 874	544 466	(5 014 533)	(515 173)
2. Prevod straty za rok 2010 do neuhradenej straty min. r.					(515 173)	515 173
3. Prevod časti kapitálového fondu do neuhradenej straty min. r.		(548)			548	
4. Prevod do štatutárneho fondu						
5. Prevod do rezervných fondov						
6. Zmena oceňovacích rozdielov z cenných papierov				75 421		
7. Zmena oceňovacích rozdielov z derivátov				(24 769)		
8. Zmena oceňovacích rozdielov zo zlata				164 467		
9. Zmena oceňovacích rozdielov cudzích mien				5 116		
10. (Strata)/zisk bežného účtovného obdobia						(76 734)
11. Odvod zo zisku						
12. Zmena za účtovné obdobie		(548)		220 235	(514 625)	438 439
13. Stav k 31.12.2011	16 041	882	340 874	764 701	(5 529 158)	(76 734)

23. PODSÚVAHOVÉ NÁSTROJE

v tis. EUR	31.12.2011		31.12.2010	
	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky
Menové swapy v EUR (forwardová časť)	278 310		69 114	
Menové swapy v USD (forwardová časť)		238 813		43 032
Menové swapy v JPY (forwardová časť)		27 385		16 972
Menové swapy v GBP (forwardová časť)		22 507		9 875
	278 310	288 705	69 114	69 879

v tis. EUR	31.12.2011		31.12.2010	
	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky
Predané call opcie			273 278	422 396
Nakúpené put opcie			161 500	422 396
			434 778	844 792

v tis. EUR	31.12.2011		31.12.2010	
	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky
Úrokové futures v EUR		68 200		245 400
Úrokové futures v USD		20 867		50 891
		89 067		296 291

Podstatná časť hodnoty menových swapov v EUR a v USD súvisí s reverznými operáciami menovej politiky v USD za účelom poskytnutia krátkodobej likvidity úverovým inštitúciám (pozri pozn. 3).

V roku 2011 je výsledok z remunerácie eurobankoviek vykázaný kompenzovane. Súčasne bolo opravené aj porovnateľné obdobie za rok 2010.

24. ČISTÝ VÝSLEDOK Z ÚROKOV

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Úrokové výnosy	980 508	666 197
Úrokové výnosy z dlhopisov	629 631	417 293
Úrokové výnosy z derivátov	337 814	221 338
Úroky z repo obchodov	6 205	17 985
Úroky z pohľadávky z prevodu devízových rezerv	4 301	3 442
Úroky z úverov a vkladov klientov	2 324	1 790
Čistý výnosový úrok z remunerácie eurobankoviek		4 073
Úroky z redistribučného úveru	219	252
Ostatné	14	24
Úrokové náklady	(673 405)	(623 006)
Úrokové náklady z derivátov	(482 732)	(465 604)
Úroky z remunerácie TARGET2	(143 684)	(141 974)
Úroky z repo obchodov	(32 440)	(6 306)
Úroky z PMR	(8 884)	(6 951)
Úroky z bežných účtov, vkladov a úverov	(3 582)	(2 165)
Čistý nákladový úrok z remunerácie eurobankoviek	(2 057)	
Ostatné	(26)	(6)
	307 103	43 191

25. ČISTÝ VÝSLEDOK Z FINANČNÝCH OPERÁCIÍ, ZNÍŽENIA HODNOTY A REZERV NA KRYTIE RIZÍK

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Realizované zisky z finančných operácií	115 700	158 269
Čisté zisky z úrokových swapov	117 131	47 865
Čisté kurzové zisky / (straty) z denného oceňovania	11 808	(725)
Čisté zisky z predaja cenných papierov	11 647	111 137
Čistá kurzová (strata) z ostatných operácií	(12)	(8)
Čisté (straty) z opcií	(24 874)	
Zníženie hodnoty finančných aktív a pozícií	(461 988)	(673 530)
Straty z ocenenia derivátov	(233 329)	(226 745)
Straty z ocenenia cenných papierov	(221 795)	(440 520)
Straty z ocenenia cudzej meny	(6 864)	(6 265)
	(346 288)	(515 261)

Čistý výsledok z finančných operácií bol ovplyvnený najmä stratou z ocenenia úrokových swapov a cenných papierov trhovou cenou.

Čisté realizované straty z opcí súvisia s predčasným ukončením 8 opčných kontraktov a predstavujú rozdiel medzi trhovou cenou opcí ku dňu predčasného ukončenia a opčnými prémiami upravenými o nerealizované straty z ocenenia.

26. ČISTÝ VÝSLEDOK Z POPLATKOV A PROVÍZIÍ

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Výnosy z poplatkov a provízií	5 075	5 057
Poplatky a provízie pri operáciách s cennými papiermi	2 445	2 516
Poplatky od účastníkov SIPS	1 900	1 788
Poplatky a provízie prijaté od klientov	297	334
Poplatky z podielu na združenom príjme TARGET2	345	344
Poplatky spojené s výmenou euromincí	78	71
Ostatné	10	4
Náklady na poplatky a provízie	(1 371)	(1 250)
Poplatky platené bankám	(1 160)	(954)
Poplatky platené SWIFTu	(101)	(111)
Poplatky k úrokovým futures	(65)	(154)
Poplatky TARGET2	(38)	(37)
Ostatné	(7)	6
	3 704	3 807

27. VÝNOS Z AKCIÍ A PODIELOVÝCH ÚČASTÍ

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Výnos z eurobankoviek v obehu	6 461	
Podiel na čistom zisku ECB z predchádzajúceho roka	1 697	14 565
Dividendy z akcií a podielov	934	2 326
	9 092	16 891

Na základe rozhodnutia Rady guvernérov ECB zo dňa 21. decembra 2011 sa výnos ECB z eurobankoviek v obehu čiastočne prerozdelený medzi národné centrálné banky Eurosystemu vo výške 652 mil. EUR.

V súvislosti s majetkovou účasťou v BIS banka eviduje k 31. decembru 2011 prijaté dividendy z akcií BIS vo výške 934 tis. EUR (2 326 tis. EUR k 31. decembru 2010).

28. ČISTÝ VÝSLEDOK ZO SYSTÉMU ZDRUŽOVANIA MENOVÉHO PRÍJMU

Združený menový príjem za rok 2011, ktorým NBS prispela do celkového koša menového príjmu Eurosystemu, bol vo výške 140 037 tis. EUR. Menový príjem zodpovedajúci 0,9910%-nému podielu NBS bol vo výške 155 445 tis. EUR. Rozdiel vo výške 15 408 tis. EUR (6 192 tis. EUR k 31. decembru 2010) predstavuje čistý výsledok zo systému združovania menového príjmu.

Korekciou menového príjmu Eurosystemu za roky 2009 a 2010 vznikol NBS čistý výnos vo výške 188 tis. EUR (náklad vo výške 651 tis. EUR k 31. decembru 2010).

29. OSTATNÉ VÝNOSY A OSTATNÉ NÁKLADY

K 31. decembru 2011 najväčší podiel na „Ostatných výnosoch“ banky predstavujú výnosy z poplatkov a príspevkov subjektov finančného trhu v objeme 4 281 tis. EUR (4 054 tis. EUR k 31. decembru 2010) a tržby z predaja pamätných mincí a materiálu zo zničených SKK mincí v sume 3 816 tis. EUR (2 066 tis. EUR k 31. decembru 2010).

„Ostatné náklady“ banky predstavujú k 31. decembru 2011 najmä náklady na razbu zberateľských mincí vo výške 3 977 tis. EUR (3 025 tis. EUR k 31. decembru 2010) a náklady na razbu euromincí vo výške 2 608 tis. EUR (1 850 tis. EUR k 31. decembru 2010).

30. PERSONÁLNE NÁKLADY

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Mzdy a odmeny	(22 242)	(22 339)
Sociálne náklady	(7 648)	(7 303)
Ostatné náklady na zamestnancov	(4 081)	(4 723)
	(33 971)	(34 365)

K 31. decembru 2011 bol priemerný prepočítaný počet zamestnancov 1 073 (1 082 k 31. decembru 2010), z toho 99 vedúcich zamestnancov (102 k 31. decembru 2010).

Mzdy a zamestnanecké požitky členov bankovej rady za rok 2011 predstavovali 812 tis. EUR (1 463 tis. EUR za rok 2010). K 31. decembru 2011 banka neeviduje žiadne nesplatené úvery voči

členom bankovej rady (215 tis. EUR k 31. decembru 2010).

31. ADMINISTRATÍVNE NÁKLADY

K 31. decembru 2011 tvoria túto položku najmä náklady na technickú podporu a údržbu IS, opravy a udržiavanie, spotrebu energie a telekomunikačné náklady v celkovom objeme 10 128 tis. EUR (9 738 tis. EUR k 31. decembru 2010).

Náklady na audit a na overenie účtovnej závierky audítormi boli k 31. decembru 2011 vo výške 71 tis. EUR (70 tis. EUR k 31. decembru 2010). Banka neviduje k 31. decembru 2011 žiadne náklady na uistovacie a audítorske služby a daňové poradenstvo v zmysle § 18 ods. 6 zákona o účtovníctve.

32. ODPISY DLHODOBÉHO HDMOTNÉHO A NEHMOTNÉHO MAJETKU

v tis. EUR	31.12.2011	31.12.2010
Odpisy dlhodobého hmotného majetku	(7 399)	(7 899)
Odpisy dlhodobého nehmotného majetku	(2 943)	(3 262)
	(10 342)	(11 161)

33. SLUŽBY SÚVISIACE S VÝROBOU BANKOVIEK

K 31. decembru 2011 náklady na tlač eurobankoviek predstavovali 3 070 tis. EUR (9 498 tis. EUR k 31. decembru 2010).

34. HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK

Hospodársky výsledok banky k 31. decembru 2011 predstavuje stratu vo výške 76 734 tis. EUR (strata 515 173 tis. EUR k 31. decembru 2010), o ktorej banková rada rozhodla, že bude preúčtovaná na účet neuhradenej straty minulých rokov. Najväčší dopad na vykázanú stratu mali nerealizované straty z ocenenia finančných nástrojov na trhovú cenu vo výške 461 988 tis. EUR (pozri pozn. 25), ktoré sa v súlade s Usmerením ECB na konci účtovného obdobia vykazujú vo výkaze ziskov a strát. Nerealizované zisky zostávajú súčasťou súvahy vo vlastnom imaní (pozri pozn. 21).

D. UDALOSTI, KTORÉ NASTALI MEDZI DŇOM, KU KTORÉMU SA ZOSTAVUJE ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA, A DŇOM ZOSTAVENIA ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY

V súlade s čl. 33 Štatútu rozhodla Rada guvernérov ECB na svojom zasadnutí dňa 8. marca 2012 o rozdelení čistého zisku ECB za rok 2011 medzi jednotlivé centrálné banky, a to v pomere podľa kľúča na splatenom kapitáli ECB. Výnos NBS z rozdelenia zisku vo výške 755 tis. EUR je zaúčtovaný do účtovného obdobia 2012.

Po 31. decembri 2011 nenastali významné udalosti, ktoré by si vyžadovali úpravy v účtovej závierke za rok 2011.

Bratislava, 13. marec 2012

Doc. Ing. Jozef Makúch, PhD.
guvernér

Ing. Viliam Ostrožlík, MBA
viceguvernér

Ing. Katarína Taragelová
riaditeľka
odboru finančného riadenia

Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Hodžovo námestie 1A
811 06 Bratislava
Slovenská republika
Tel: +421 2 3333 9111
Fax: +421 2 3333 9222
www.ey.com/sk

**Dotatok správy audítora
o overení súladu výročnej správy s účtovnou závierkou
v zmysle zákona č. 540/2007 Z.z. § 23 odsek 5**

Bankovej rade Národnej banky Slovenska:

- I. Overili sme účtovnú závierku Národnej banky Slovenska („banka“) k 31. decembru 2011, uvedenú vo výročnej správe banky na stranách 75 – 97. K uvedenej účtovnej závierke sme dňa 13. marca 2012 vydali správu audítora v nasledujúcom znení:

„Správa nezávislého audítora

Bankovej rade Národnej banky Slovenska:

Uskutočnili sme audit priloženej účtovnej závierky Národnej banky Slovenska („banka“), ktorá obsahuje súvahu k 31. decembru 2011, výkaz ziskov a strát za rok koniaci k uvedenému dátumu a poznámky, ktoré obsahujú prehľad významných účtovných zásad a účtovných metód a ďalšie vysvetľujúce informácie.

Zodpovednosť Bankovej rady Národnej banky Slovenska za účtovnú závierku

Banková rada Národnej banky Slovenska je zodpovedná za zostavenie a prezentáciu tejto účtovnej závierky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz v súlade s Usmernením Európskej centrálnej banky z 11. novembra 2010 o právnom rámci pre účtovníctvo a výkazníctvo v Európskom systéme centrálnych bánk č. ECB/2010/20 v znení neskorších predpisov (ďalej len „Usmernenie ECB“) a so zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) a za interné kontroly, ktoré Banková rada Národnej banky Slovenska považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti z dôvodu podvodu alebo chyby.

Zodpovednosť audítora

Našou zodpovednosťou je vyjadriť názor na túto účtovnú závierku na základe nášho auditu. Audit sme uskutočnili v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi. Podľa týchto štandardov máme dodržiavať etické požiadavky, naplánovať a vykonať audit tak, aby sme získali primerané uistenie, že účtovná závierka neobsahuje významné nesprávnosti.

Súčasťou auditu je uskutočnenie postupov na získanie audítorských dôkazov o sumách a údajoch vykázaných v účtovnej závierke. Zvolené postupy závisia od úsudku audítora, vrátane posúdenia nízk významnej nesprávnosti v účtovnej závierke, či už v dôsledku podvodu alebo chyby. Pri posudzovaní tohto nízk audítora berie do úvahy interné kontroly relevantné pre zostavenie účtovnej závierky banky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz, aby mohol navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, nie však za účelom vyjadrenia názoru k účinnosti interných kontrol banky. Audit ďalej zahŕňa vyhodnotenie vhodnosti použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosti účtovných odhadov, ktoré urobila Banková rada Národnej banky Slovenska, ako aj vyhodnotenie celkovej prezentácie účtovnej závierky.

Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a primeraný základ pre náš názor.

Názor

Podľa nášho názoru, účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie banky k 31. decembru 2011 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci k uvedenému dátumu v súlade s Usmernením ECB a zákonom o účtovníctve.

13. marca 2012
Bratislava, Slovenská republika

Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Licencia SKAU č. 257

Ing. Dalimil Draganovský
Licencia SKAU č.893*

- II. Overili sme tiež súlad výročnej správy s vyššie uvedenou účtovnou závierkou. Za správnosť zostavenia výročnej správy je zodpovedná Banková rada Národnej banky Slovenska. Našou úlohou je vydať na základe nášho overenia názor o súlade výročnej správy s účtovnou závierkou.

Overenie sme vykonali v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi. Tieto štandardy požadujú, aby audítor naplánoval a vykonal overenie tak, aby získal primeranú istotu, že účtovné informácie uvedené vo výročnej správe, ktoré sú získané z účtovnej závierky, sú vo všetkých významných súvislostiach v súlade s touto účtovnou závierkou. Informácie uvedené vo výročnej správe sme posúdili s informáciami uvedenými v účtovnej závierke k 31. decembru 2011. Iné údaje a informácie, ako účtovné informácie získané z uvedenej účtovnej závierky a účtovných kníh banky sme neoverovali. Sme presvedčení, že vykonané overovanie poskytuje primeraný podklad pre vyjadrenie názoru audítora.

Podľa nášho názoru sú účtovné informácie uvedené vo výročnej správe vo všetkých významných súvislostiach v súlade s účtovnou závierkou banky k 31. decembru 2011 a sú v súlade so zákonom č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi platnými pre Eurosystem.

24. apríla 2012
Bratislava, Slovenská republika

Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Licencia SKAU č. 257

Ing. Dalimil Draganovský
Licencia SKAU č.893

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

PRÍLOHY

ZOZNAM GRAFOV

Graf 1	Medziročný rast HDP	10	Graf 18	Investičné rezervy v eurách spravované NBS v roku 2011	25
Graf 2	Príspevky k medziročnému rastu HDP	11	Graf 19	Investičné portfólio v eurách – členenie investícií podľa krajiny emitenta	26
Graf 3	Medziročná zmena jednotlivých zložiek HICP inflácie v eurozóne	11	Graf 20	Denný vývoj emisie eurovej hotovosti	38
Graf 4	Vývoj jednotlivých zložiek inflácie	13	Graf 21	Štruktúra eurobankoviek spracovaných v roku 2011	40
Graf 5	Vývoj reálneho hrubého domáceho produktu	15	Graf 22	Porovnanie štruktúry zadržaných falzifikátov v eurozóne a v SR v roku 2011	42
Graf 6	Vývoj bežného účtu a obchodnej bilancie v rokoch 1993 – 2011	18	Graf 23	Počet platieb spracovaných v TARGET2-SK	45
Graf 7	Príspevky jednotlivých komponentov k rastu M3	19	Graf 24	Hodnota platieb spracovaných v TARGET2-SK	45
Graf 8	Príspevky k medziročnému rastu vkladov súkromného sektora	20	Graf 25	Štruktúra smerovania platieb zaslaných účastníkmi TARGET2-SK v roku 2011	46
Graf 9	Príspevky k medziročnému rastu úverov	20	Graf 26	Porovnanie počtu transakcií uskutočnených v EURO SIPS v roku 2010 a 2011	47
Graf 10	Vývoj operácií Eurosystemu v roku 2011	22	Graf 27	Porovnanie hodnoty transakcií uskutočnených v EURO SIPS v roku 2010 a 2011	47
Graf 11	Vývoj kľúčových sadziieb ECB a úrokovej sadzby EONIA v roku 2011	23	Graf 28	Štruktúra vykazujúcich subjektov finančného trhu k 31.12.2011	50
Graf 12	Vývoj povinných minimálnych rezerv v roku 2011	23	Graf 29	Podiel vykazujúcich subjektov finančného trhu na aktívach k 31.12.2011	50
Graf 13	Štruktúra slovenských akceptovateľných aktív v roku 2011	24			
Graf 14	Vývoj štruktúry slovenských akceptovateľných aktív	24			
Graf 15	Použitie akceptovateľných aktív v roku 2011	24			
Graf 16	Použitie domácich a zahraničných akceptovateľných aktív	25			
Graf 17	Vývoj výmenného kurzu eura voči doláru v roku 2011	25			

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka 1	Vývoj spotrebiteľských cien HICP	14		poskytovania platobných služieb a devízovú oblasť	30
Tabuľka 2	Priemerný medziročný vývoj cien výrobcov	14	Tabuľka 9	Počet vykonaných dohladov na mieste v oblasti bankovníctva v roku 2011	31
Tabuľka 3	Tvorba hrubého domáceho produktu a jeho zložiek	15	Tabuľka 10	Počet prvostupňových konaní za oblasť poisťovníctva, dôchodkového sporenia a finančného sprostredkovania	32
Tabuľka 4	Vývoj hrubého domáceho produktu podľa použitia	16	Tabuľka 11	Počet prvostupňových konaní za oblasť trhu cenných papierov, oblasť kolektívneho investovania a ratingové agentúry	33
Tabuľka 5	Vývoj ukazovateľov trhu práce	17			
Tabuľka 6	Bežný účet platobnej bilancie	18			
Tabuľka 7	Kapitálový a finančný účet platobnej bilancie	18			
Tabuľka 8	Počet prvostupňových konaní za oblasť bankovníctva,				

Tabuľka 12	Počet vykonaných dohladov na mieste v oblastiach poisťovníctva, dôchodkového sporenia, finančného sprostredkovania a trhu cenných papierov v roku 2011	34	Tabuľka 14	Zberateľské mince emitované NBS v roku 2011	40
Tabuľka 13	Štruktúra kumulovanej čistej emisie eurobankoviek a euromincí	39	Tabuľka 15	Vývoj počtu falzifikátov zadržaných v SR	41
			Tabuľka 16	Počet falzifikátov eur zadržaných v SR	41

SKRATKY

BIS	Bank for International Settlement – Banka pre medzinárodné zúčtovanie
ECB	European Central Bank – Európska centrálna banka
ESCB	European System of Central Banks – Európsky systém centrálnych bánk
EÚ	Európska únia
EUR	euro
HDP	hrubý domáci produkt
HICP	Harmonised Index of Consumer Prices – harmonizovaný index spotrebiteľských cien
MMF	Medzinárodný menový fond
NBS	Národná banka Slovenska
NCB	národná centrálna banka
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development – Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
p. a.	per annum – za rok
p. b.	percentuálne body
ROMR	rovnaké obdobie minulého roka
SKK	slovenská koruna
SR	Slovenská republika
ŠÚ SR	Štatistický úrad SR
TARGET	Trans-European Automated Real-time Gross Settlement Express Transfer – Transeurópsky automatizovaný expresný systém hrubého vyrovnania platieb v reálnom čase v eurách
USD	americký dolár

